
ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

Регіони

Мічурін і «новітні мічуринці»

СТОР. 12

Проблема

Іди геть, київська МАФіє! Плакати не будемо...

СТОР. 18

Медицина

Діагноз пігулці: дешевше не буде

СТОР. 19

№ 99 (4849) СЕРЕДА, 2 ЧЕРВНЯ 2010 РОКУ WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Київ стурбований ситуацією з морським гуманітарним конвоєм «Свобода», що йшов у сектор Газа

МЗС України у своєму спеціальному повідомленні відзначило, що особливу стурбованість Києва викликає факт застосування зброї Ізраїлем, унаслідок чого загинули люди. Українські дипломати впевнені, що «скоординовані зусилля з метою врегулювання складної соціально-економічної та гуманітарної ситуації в секторі Газа унеможливлять повторення подібних трагічних випадків у майбутньому». СТОР. 9

Малечу потрібно захищати книгою

У цьому переконані вітчизняні дитячі письменники. Учора з нагоди відзначення Дня захисту дітей вони зібралися на «круглий стіл», щоб обговорити те, як за допомогою своїх творів оберігають душі найменших читачів.

— Дітей можна захищати юридично чи фізично, — каже дитяча письменниця Лариса Ніца. — А ми їх захищаємо іще й духовно. Наші твори, зокрема, вчать їх, як стати у майбутньому щасливими дорослими.

Між тим проблеми з читанням у нашій країні є вже давно. Доросле покоління самі ж письменники називають «нечитаючим». Основні бої нині розгорнулися саме за прихильність до книги дітлахів. Мовляв, закладена з дитинства любов і повага до друкованого слова залишається на все життя. Та й тут, на жаль, не все гладко. СТОР. 10

Державні закупівлі повинні стати прозорими

Зліва направо: **народні депутати Василь Кравчук, Євген Кирильчук і Сергій Шевчук (БЮТ).**

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Зліва направо: **народні депутати Олексій Білий, Едуард Павленко і Олександр Касянюк (Партія регіонів).**

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 1 червня

Повторно розглянувши з пропозиціями Президента, народні обранці прийняли у новій редакції проект закону «Про здійснення державних закупівель», врахувавши пропозиції глави держави та уряду (248 — «за»). За словами першого заступника глави адміністрації Президента Ірини Акімової, Віктор Янукович вважає, що прийнятий Верховною Радою України 11 лютого 2010 року закон «Про здійснення державних закупівель» не може бути підписаний через те, що запропоновані в ньому підходи та концепція врегулювання на законодавчому рівні питань здійснення закупівель товарів, робіт і послуг за державні кошти не забезпечать досягнення задекларованої мети, не впорядкують відповідних процедур і не зроблять їх прозорішими. СТОР. 2

«Обидва мої діди не прийшли з фронту»

Депутат Дніпропетровської обласної ради Іван Рязанцев **(на знімку)** був обраний за списком блоку Юлії Тимошенко, а своїм округом вважає Томаківський і Солонянський райони. За ними він закріплений облрадою. До того ж із Томаківщиною зв'язки особливі — тут у селі Виводове живе його мати. Депутат уклав у розв'язання нагальних проблем виборців понад сто тисяч гривень. Долучився до будівництва доріг і укріплення греблі на ставках, допоміг відремонтувати фельдшерсько-акушерські пункти і завезти для них вугілля, оформити документацію для дитячого будинку сімейного типу, для дитячих бібліотек придбав літературу, а для футбольних команд — спортивну форму, зробив внесок у будівництво православної церкви і у встановлення поклінного хреста на в'їзді до Томаківки. Тридцять інвалідів і учасників війни отримали від депутата в подарунок нашу газету.

— Для цих людей хочеться зробити якомога більше, — каже Іван Михайлович. — Бо всім своїм життям вони заслужили на гідне забезпечення у старості. Я не знав своїх дідів — обидва пішли на війну і не повернулися. Іван Рязанцев, на честь якого мене назвали, лежить десь під Смоленськом, а маминого батька — Левка Касьяненка — куля наздогнала на Далекому Сході.

Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.

ПОДІЇ

Якщо міст закриють, через Дніпро доведеться перебиратися, як у війну

У Запоріжжі сильні зливи розмили укріплення на в'їзді на мосту Преображенського. Цей міст служить запоріжцям без капітальних і взагалі суттєвих ремонтів з початку 50-х років. Через нього проходить одна з найнапруженіших магістралей усього південно-східного регіону. Коли зупиниться рух через цей міст (а нових мостів через відомі проблеми з фінансуванням годі чекати в найближчі років п'ять), то рух через Дніпро доведеться облаштовувати за допомогою армійських понтонно-мостових бригад. Нині міська влада терміново шукає гроші на аварійний ремонт згаданих мостових укріплень, **повідомляє наш власний кореспондент у Запорізькій області Леонід СОСНИЦЬКИЙ.**

Я ВАМ ПИШУ...

Почуй ближнього рідною мовою

Передплачую газету «Голос України» з першого дня випуску. Спочатку сподобалася назва, а потім і зміст. Газету читаю державною мовою.

Пригадую, як за радянських часів нас намагалися русифікувати. «На вимогу і за бажанням трудящих» до 1990 року навіть закривали українські школи. Тож не дивно, що сьогодні батьки, дідусі та бабусі розмовляють зі своїми нащадками російською. Найважче тим, кому зараз за тридцять. Адже вони рідну мову майже не вчили і нею не спілкувалися. Тоді українські вкрали у цілого покоління...

Василь ТАТАРЧУК.

Чернігів.

КОРОТКО

■ Укргідрометцентр попереджує про ускладнення погодних умов в Україні 2-4 червня (Укрінформ).

■ Держгірпромнагляд заборонив функціонування на Закарпатті підземних відділень двох алергологічних лікарень (УНІАН).

■ У Києві відбувся XI раунд переговорів щодо створення зони вільної торгівлі між Україною та ЄС (Укрінформ).

■ У Луцьку збудовано ігровий комплекс для дітей-інвалідів (Укрінформ).

■ На Закарпатті порушено справу відносно чиновників, які дозволили вирубку 500 дерев (УНІАН).

■ Експерти МАГАТЕ підтвердили, що АЕС України відповідають більшості вимог і стандартів з ядерної безпеки, повідомляє прес-служба Міністерства палива і енергетики.

Завершився весняний призов — на строкову службу пішло 26 тисяч юнаків

Державні закупівлі повинні стати прозорими

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Ранкове засідання 1 червня

Проте вони можуть призвести до спотворення конкуренції, застосування корупційних схем під час здійснення відповідних процедур, подальшого штучного ускладнення відносин у цій галузі, додаткових витрат бюджетних коштів. Крім того, на думку Президента, окремі положення закону не відповідають вимогам Конституції України та не узгоджуються з іншими законодавчими актами.

Зауваження Президента до цього закону, зокрема, стосувалися органу оскарження, оскільки схема його діяльності суперечить Конституції України і перетворює його на інструмент затягування прийняття рішень. Окрім того, глава держави вважає неприпустимим встановлення можливості блокування банками платежів замовників з процедур закупівлі поза судовими рішеннями. Закон встановлює правові та економічні засади здійснення закупівель товарів, робіт і послуг за державні кошти. Його метою є створення конкурентного середовища у галузі державних закупівель, розвиток добросовісної конкуренції, забезпечення раціонального та ефективного використання державних коштів тощо.

Зокрема, законодавчим актом передбачено, що дія цього закону не поширюється на випадки, коли предметом закупівлі є дизайнерські товари і послуги, виготовлення захищеного паперу, банкнот і монет, послуги банків, у капіталізації яких взяла участь держава, товари, роботи і послуги, закупівля яких здійснюється замовниками, розташованими за межами України або закупівля яких становить державну таємницю тощо. Особливості здійснення закупівлі таких товарів, робіт і послуг мають здійснюватися окремими законами.

Водночас під час обговорення депутати зауважували, що уряд не надав свої пропозиції депутатам у письмовій формі. Крім того, не було проведено і засідання профільного комітету щодо цього законопроекту і не підготовлено порівняльну таблицю.

Законопроект «Про внесення змін до статті 23 Цивільного кодексу України щодо відшкодування моральної шкоди» на пропозицію Президента відхилено (239 — «за»). Глава держави пропонував відхилити прийнятий парламентом закон, оскільки запропоновані в ньому критерії визначення розміру грошового відшкодування моральної шкоди, на його думку, суперечать статтям 21 та 24 Конституції України.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

У Міжнародний день захисту дітей депутати переймалися дорослими проблемами — ухвалювали законопроекти, повернуті до парламенту з президентським вето, та рахували «бойові загони» коаліції та опозиції, які змінюються щодня.

Депутати включили до порядку денного сесії низку законопроектів, серед яких — про всеукраїнський референдум та про засади зовнішньої та внутрішньої політики. Останній законопроект запланована розглядати в четвер, 3 червня. Однак, за словами голови Комітету з питань нацбезпеки та оборони Анатолія Гриценка, цей стратегічно важливий для держави документ не можна ухвалювати за півтори доби. Парламентарій нагадав, що в Україні досі немає законодавчо визначених засад внутрішньої політики, а засади зовнішньої політики діють уже 17 років. Це означає, що нові засади визначатимуть політику держави на десятиріччя наперед. Дві фракції — «НУ—НС» і БЮТ виступили категорично проти таких стислих термінів розгляду документа. «Ми визнаємо, що засади внутрішньої та зовнішньої політики мають бути ухвалені, й у цьому документі є конструктивні основи для його розгляду в першому читанні, — сказав А. Гриценко. — Але ми категорично проти, щоб повторювався сценарій і події, які відбувалися у сесійній залі 27 квітня». У зв'язку із цим опозиція вимагає від Президента і глави парламенту зняти «тиск часу» при розгляді цього важливого для країни документа, і перед винесенням на розгляд парламенту оприлюднити на сторінках «Голосу України», щоб суспільство могло з ним ознайомитися, а експерти проаналізували.

Розглянувши у другому читанні, парламент відправив на повторне друге читання проекти законів «Про державну підтримку сільського господарства України» (щодо вдосконалення підтримки сільськогосподарських підприємств), про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо прибережних захисних смуг та про внесення змін до Водного кодексу.

У цілому ухвалено проект закону про внесення змін до Кримінального кодексу (щодо посилення відповідальності за злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи) в авторстві депутатів Миколи Катеринчука та Сергія Терьохіна (368 «за»). Законопроектом передбачається збільшити кримінальну відповідальність за згвалтування, що спричинило особливо тяжкі наслідки, а також згвалтування малолітньої чи малолітнього, з восьми до десяти років. За такі злочини передбачається і можливість застосування довічного ув'язнення.

Ще один прийнятий документ — нова редакція закону про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки, внесений Кабінетом Міністрів (360 «за»). У ньому викладено пріоритетні напрями розвитку науки і техніки до 2017 року.

Метою проекту закону про захист персональних даних, розробленого групою народних депутатів із різних фракцій, який також ухвалено в цілому (355 «за»), є покращення нормативно-правового забезпечення захисту персональних даних в Україні відповідно до міжнародного права та законодавства Європейського співтовариства. Завданнями цього закону є створення правової бази державного регулювання суспільних відносин людини, суспільства і держави за умов дійового захисту громадських прав у сфері персональних даних; встановлення прав і гарантій, обов'язків і відповідальності всіх суб'єктів діяльності, пов'язаної із захистом персональних даних; забезпечення рівноправного і взаємовигідного міжнародного співробітництва.

А прийнятий у цілому проект закону про внесення змін до закону «Про дипломатичну службу», автором якого є народний депутат Тарас Чорновіл, регламентує правовий статус та порядок присвоєння дипломатичних рангів.

Голова Верховної Ради Володимир Литвин повідомив про входження до складу коаліції депутатських фракцій «Стабільність і реформи» ще трьох донедавна бютівців — Андрія Веревського, Івана Деньковича та Олександра Шепелева. Склали присягу новообрані депутати від Партії регіонів — Олександр Киричко і Леонід Ісаєв. Вони також поповнили лави парламентської коаліції.

Депутати привітали з днем народження своїх колег Олега Лукашука та Тараса Чорновола.

На знімку на передньому плані (зліва направо): народні депутати В'ячеслав Коваль («НУ—НС») і Всеволод Бородін (БЮТ).

Юліана ШЕВЧУК.

ІЗ ВИСТУПІВ ПРЕДСТАВНИКІВ ФРАКЦІЙ

Михайло ЧЕЧЕТОВ, Партія регіонів:

— Державна влада під керівництвом Президента України Віктора Януковича приступає до поглиблення досягнутих успіхів. Найближчого четверга у палаці «Україна» глава держави виступить із програмною промовою, в якій буде підбито підсумки перших 100 днів команди професіоналів, яка прийшла до керівництва країною, і представлено стратегічну програму реформ.

Не можна не згадати, що цього року на вищому державному рівні було відзначено ювілей Великої Перемоги, святкування сприяло не лише об'єднанню країни й консолідації суспільства, а й зміцненню нерушимої дружби братніх слов'янських народів — українського, російського та білоруського. Хочу підкреслити, що розумної альтернативи курсу на євроінтеграцію немає. Але для того, щоб мінімізувати фінансово-економічні й тимчасові витрати на цьому шляху, ми маємо по максимуму використовувати потенціал добросусідських торгово-економічних, гуманітарних, політичних взаємин з нашим головним стратегічним партнером і вічним сусідом — дружньою Росією. Активізація діалогу між президентами й прем'єр-міністрами України й Росії сприяла нормалізації відносин між нашими державами з їхньою наступною конвертацією в економічні дивіденди для нашої країни. 40 мільярдів доларів інвестицій, які одержить Україна за результатами харківських домовленостей, будуть використані для модернізації нашої економіки і здобуття її конкурентоспроможності.

Микола МАРТИНЕНКО, «Наша Україна — Народна самооборона»:

— Сьогодні основна тема — проведення виборів до місцевих органів влади. Йдуть дискусії довкола двох моментів: дата проведення виборів і можлива зміна виборчої системи. Але людей цікавить інше: чи зможуть вибори в їхньому місті чи селі серйозно змінити життя на краще, чи поліпшиться ситуація в комунальній сфері, чи з'являться нові дороги, соціальні об'єкти. Фракція «НУ—НС» вважає, що головним завданням парламенту щодо місцевих виборів є реформування місцевого самоврядування, посилення його самостійності. Для цього необхідні зміни до Конституції, законодавства. А потім можна буде робити і вибори.

Про які зміни йдеться? По-перше, місцеві громади мають отримати реальні важелі впливу, передусім фінансові. Потрібна децентралізація, про яку стільки говорять, але якої досі немає. Неприпустимо, коли через місцевий бюджет розподіляється 20 відсотків коштів, а через центр — 80. По-друге, потрібно модернізувати виборчу систему, а до органів місцевого самоврядування обирати людей, яких люди знають і підтримують, хто знає місцеві проблеми і шляхи їх вирішення. Необхідні зміни до Конституції, щоб ради всіх рівнів і міські голови мали один термін повноважень і обиралися в один день. Якщо вибори відбудуться найближчим часом, доцільно сумістити з ними всі позачергові вибори на місцях. Необхідний політичний консенсус всього парламенту.

Іван КИРИЛЕНКО, Блок Юлії Тимошенко:

— З метою відмежування від фракції перебіжчиків, БЮТ прийняв рішення до першого червня провести перереєстрацію членів фракції шляхом подання депутатами особистої заяви про підтвердження свого членства у фракції за новими політичними обставинами та згоди перебувати в опозиції. Станом на перше червня, перереєстрацію пройшло 130 народних депутатів, обраних за нашим списком. Термін подання перереєстрації спливає сьогодні. Депутат, що не подав такої заяви, вважатиметься таким, що не пройшов перереєстрацію і не увійшов до нашої фракції.

На ці дні анонсувалося внесення широко анонсованого пакета глобальних реформ, що збігалося зі 100 днями перебування у владі нової команди. Ми добре знаємо ситуацію, не все так добре і гладко, як хотілось би. Значної суми коштів недобирає казна. Ситуацію не рятує навіть величезна за обсягами емісія НБУ. І в той же час, світові глобальні процеси, в які Україна інтегрована, стають дедалі тривожнішими.

Як підтримати наших громадян? Що робити і де брати гроші? Це ключові питання для всієї влади у будь-якій країні. Що ми маємо? Нова влада в Україні не здійснила на 20 відсотків скорочення видатків бюрократичного апарату. Тобто планувалося майже 40 мільярдів гривень чистої економії. Чистих грошей з них би вистачило на покриття дефіциту Пенсійного фонду і на підвищення пенсій не на ті скромні відсотки, що ви проголосували.

Депутатами опозиції розроблено низку проектів, що покликані вирішити найгостріші й найболючіші проблеми, з якими сьогодні стикаються підприємці. Тому ми наполягаємо на розгляді у середу про систему спрощеного оподаткування, про п'ятирічні податкові канікули, про посилення відповідальності осіб за перешкоджання діяльності підприємцям, про скорочення видів ліцензування і скорочення перевірок і цих органів.

Сергій ГРИНЕВЕЦЬКИЙ, Блок Литвина:

— Цього року виповнюється 25 років ухвалення Європейської хартії місцевого самоврядування. Україна ратифікувала цей документ у липні 1997 року, тим самим підтвердивши своє прагнення втілювати європейські принципи демократії та права. З того часу, на жаль, так і не було здійснено серйозних кроків. Хартія визначає місцеве самоврядування як «право і спроможність органів місцевого самоврядування в межах закону здійснювати регулювання і управління суттєвою часткою суспільних справ, які належать до їх компетенції в інтересах населення». Таке право нібито у місцевих рад є. Набагато гірше із спроможностями. Не останню роль у цьому відіграє так звана політична доцільність, у жертву якій приносяться інтереси територіальних громад. Стало поганою традицією перед кожними черговими виборами змінювати принципи формування місцевих рад.

Місцевому самоврядуванню сьогодні потрібна своєрідна дорожня карта. Насамперед маємо повернутися у конституційне поле, з якого вийшли внаслідок політичної реформи 2004 року, а саме — повернути обласним, районним радам їхній конституційний статус. Необхідно ліквідувати розбіжності статті 141 Конституції та призначити єдиний термін повноважень місцевих рад та міських, селищних, сільських голів. Змін потребує і пункт 30 статті 85 Основного Закону, яким можемо нейтралізувати рішення КС щодо терміну повноважень рад після позачергових виборів. Дочекатися врешті-решт рішення КС щодо закону, який ухвалили. Це правова основа до ухвалення виборчого кодексу і було би бажано, щоби зміни до кодексу вносилися б двома третинами від складу депутатів, що дасть змогу зберегти виборчу систему від зазіхань тієї чи іншої політичної сили.

Ігор АЛЕКСЄЄВ, Комуністична партія:

— У короткий термін коаліція «Стабільність та реформи» змогла розв'язати цілу низку питань, які не знаходили свого вирішення, — це затвердження держбюджету на 2010 рік, схвалення Програми соціального та економічного розвитку, укладання вигідних для держави угод із Російською Федерацією. Громадяни України та міжнародне співтовариство побачили, що в Україні створено дієвий союз політичних сил, які здатні протистояти тиску світової економічної кризи. Водночас на порядку денному стоїть розробка програм перетворень у всіх сферах суспільного життя.

Ми наполягаємо на тому, що ця програма має відповідати кільком важливим вимогам. По-перше, не можна перетворювати програму на проект однієї політичної сили та одного центру прийняття рішень, зокрема, Президента чи уряду. Такий підхід намагалися свого часу застосовувати попередні п'ять років. Жодна з проголошених тоді реформ не була реалізована. Це стосується конституційної, адміністративної реформ, реформи в економічній сфері. План реформ має стати спільним надбанням і напрацюванням усіх гілок влади. По-друге, ми наполягаємо, що метою будь-яких реформ має стати підвищення рівня життя громадян. По-третє, будь-які реформи набувають системності, лише якщо будуть реалізовані в рамках пріоритетів, з яких буде досягнуто парламентський консенсус. Це означає, що передувати реформам має обов'язково прийняття закону про засади зовнішньої та внутрішньої політики.

Наступне завдання — вирішення питання про надання російській мові статусу державної. Час розрубати цей гордіїв вузол шляхом проведення всеукраїнського референдуму.

Олександра КУЧЕРЯВА.

Будьте милосердними!

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин зустрівся у понеділок із студентами Сумського державного університету, які є волонтерами благодійного фонду «Допомога онкохворим дітям». Відбулася розмова про перспективи розвитку вітчизняної галузі охорони здоров'я, підвищення соціального захисту медичних працівників та забезпечення достойної оплати їхньої праці, а також щодо розвитку та підтримки волонтерського руху в Україні.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Володимир Литвин повідомив, що найближчим часом розпочне роботу Молодіжний парламент, при якому буде створено комітет законодавчих ініціатив, та запросив сумських студентів взяти участь в цій структурі, де вони могли б долучитися до розробки відповідного законопроекту.

— Нам треба мати нормальний, цивілізований закон у цій сфері діяльності, — заявив керівник українського парламенту, наголосивши також на необхідності налагодження зв'язків із волонтерськими організаціями, що існують в інших країнах світу, де цей рух надзвичайно розвинений. «На превеликий жаль, при створенні і діяльності молодіжних рухів та організацій у нас спостерігається крен у бік політики, — зазначив В. Литвин. — А оте подвижництво, що демонструють на Сумщині в плані підтримки хворих, самотніх людей, потребує заохочення».

На думку Голови Верховної Ради, крім відповідних законодавчих правил гри, «треба виробити систему заохочення людей з тим, щоб вони відчували, бачили, що їхня праця потрібна, що вони гідно поціновані».

За словами Володимира Литвина, у державному бюджеті на цей рік передбачено 30 млн. грн. на лікування онкохворих дітей, які потребують пересадки кісткового мозку, і 15 млн. із цієї суми вже виділено. «Треба зробити все, щоб решту коштів було спрямовано на рятування дитячих життів без затримок, — зауважив керівник українського парламенту. — Тому я веду діалог із Міністерством фінансів про те, щоб ці кошти повністю виділили».

Одночасно, повідомив В. Литвин, опрацьовується проект закону про внесення змін до державного бюджету, який буде поданий до Верховної Ради найближчими днями і передбачатиме збільшення асигнувань на лікування онкохворих дітей за кордоном, оскільки в цьому питанні необхідні оперативні заходи.

Президент фонду «Допомога онкохворим дітям» Валентина Маркевич запросила Володимира Литвина взяти участь як почесний гість у дитячому фестивалі «Сумський карнавал-2010», який відбудеться в Сумах 5 червня і буде присвячений Міжнародному дню захисту дітей та збору коштів онкохворим дітям. Голова Верховної Ради прийняв запрошення, висловив щиру подяку студентам-волонтерам за притаманні їм небайдужість та милосердя і пообіцяв підтримку в їхній гуманній діяльності.

Прес-секретар Голови Верховної Ради України.

Окреслено засади — внутрішні і зовнішні

Учора Голова Верховної Ради Володимир Литвин взяв участь у роботі Ради національної безпеки і оборони. На зібранні обговорювали проект закону про засади внутрішньої і зовнішньої політики.

«Цей ключовий документ має визначити принципи і пріоритети державної політики на довгострокову перспективу», — наголосив у вступному слові Президент Віктор Янукович. Він зауважив, що розглядає законодавчу ініціативу щодо основ зовнішньої та внутрішньої політики як системоутворюючу і таку, що розкриває і регламентує політику держави, незалежно від внутрішньої політичної кон'юнктури. Подальші зволікання із врегулюванням цього питання створюють загрозу національній безпеці та національним інтересам України, наголосив глава держави. На його думку, прийняття подібного закону дозволить навести лад у розпорошеному і неузгодженому законодавстві.

Закон про засади зовнішньої і внутрішньої політики дає чітке формулювання принципів, на яких здійснюватиметься подальше реформування політичних та соціальних інститутів держави. Серед пріоритетних цілей внутрішньої політики визначається забезпечення соціального консенсусу, широкого внутрішнього діалогу та громадсько-політичної стабільності. За словами В. Януковича, у проекті також чітко визначається найвища пріоритетність європейського стратегічного курсу України разом із стратегічним партнерством із Росією. Водночас Президент наголосив, що співпраця з США була і залишається важливим напрямом нашої зовнішньої політики.

Віктор Янукович запропонував після обговорення винести проект як законодавчу ініціативу Президента на розгляд Верховної Ради та визначити його як невідкладний для позачергового розгляду парламентом. Одразу після засідання РНБО глава держави підписав документ. Очікується, що в парламенті його доповідатиме Прем'єр-міністр Микола Азаров.

У травні 2010 року «Голос України» опублікував такі закони:

8 травня, № 84

Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про молоко та молочні продукти» щодо безпечності та якості молочних продуктів», № 2132-VI.

Закон України «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України», № 2157-VI.

14 травня № 87

Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» щодо здійснення управління підприємством-боржником (банкрутом)», № 2133-VI.

15 травня, № 88

Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо стимулювання іноземних інвестицій та кредитування», № 2155-VI.

Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо недопущення зловживань правом на оскарження», № 2181-VI.

19 травня, № 90

Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» щодо оподаткування дивідендів», № 2156-VI.

22 травня, № 93

Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом», № 2258-VI.

ФОТОФАКТ

У Міжнародний день захисту дітей Президент України Віктор Янукович вручив державні нагороди дітям та молодим людям, які проявили особисту мужність і героїзм, рятуючи життя людини.

Фото Андрія МОСІЄНКА (Прес-служба Президента України).

Судові реформи готові до розгляду в сесійній залі

У ході засідання робочої групи з питань судової реформи, в якій взяв участь Президент Віктор Янукович, представлено проект закону «Про судоустрій та статус суддів».

Як зауважив під час зібрання глава держави, документ має на меті «наблизити судову систему до людей». За його словами, українська Феміда «має бути професійною і захищати права людини». Водночас, міністр юстиції Олександр Лавринович зауважив: унаслідок копіткої роботи фахівцями напрацьовано пакет змін до всіх чотирьох процесуальних кодексів, а також до законів про Вищу раду юстиції, про оплату праці та низки інших документів.

«Ми довго дискутували стосовно того, як має бути вибудувана судова система, — зауважив урядовець. — Підсумкове рішення вийшло компромісним. Воно дає можливість суттєво покращити роботу самої системи без великих змін — без змін у першій інстанції, без змін в апеляційній інстанції».

За словами О. Лавриновича, зміни торкаються тільки касаційної інстанції через створення Вищого спеціалізованого суду, що розглядатиме цивільні й кримінальні справи, як касаційний суд. За оцінкою В. Януковича, запропонована реформа «пішла шляхом посилення судового самоврядування та значного зменшення централізації і впливу адміністративного ресурсу, який є в судовій практиці».

Президент Віктор Янукович, виступаючи на засіданні робочої групи, зауважив: «Я виконаю свій обов'язок і за вашим дорученням підпишу цей законопроект, як першочерговий для розгляду у Верховній Раді». Вже того самого дня документ був зареєстрований у парламентському секретаріаті. А вчора в електронних ЗМІ з'явилася інформація про те, що проект закону про судоустрій та статус суддів можуть розглянути в парламенті вже в четвер.

Вл. інф.

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Шпигунські пристрасті охолонуть

Планується запровадити кримінальну відповідальність за продаж та зберігання спеціального технічного обладнання для негласного отримання інформації

На засіданні Комітету з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності ухвалено рішення рекомендувати парламенту прийняти у другому читанні і в цілому проект змін до Кримінального кодексу, якими встановлюється відповідальність за незаконне поводження із спеціальними технічними засобами негласного отримання інформації.

Незважаючи на те, що документ має благородну мету — гарантування людині права на недоторканність приватного життя, зокрема, на таємницю листування, телефонних розмов, телеграфної та іншої кореспонденції, — він проходить уже другу процедуру повторного другого читання. Востаннє, коли законопроект розглядали в сесійній залі, 13 травня цього року, його підтримали лише вісім парламентаріїв.

Тим часом на засіданні комітету наголошувалося на необхідності ухвалення проекту, запропонованого народними депутатами Володимиром Мойсиком та Віктором Швецем. Зауважувалося, зокрема, що останнім часом через українські кордони масово перевозиться техніка, за допомогою якої можна незаконно стежити за приватним життям громадян. Якби ці засоби належали до переліку контрабанди і за їх транспортування через кордон «світила» кримінальна відповідальність, у багатьох спритників відпала б охота нагрівати руки на розкритті чужих таємниць, упевнені в комітеті. А нині суворе покарання загрожує лише за використання такої техніки. Автори проекту змін також пропонують притягати до відповідальності за Кримінальним кодексом тих, хто незаконно виготовляє, купує, продає та зберігає спецзасоби негласного отримання інформації. Щоправда, до таких ініціатив є низка зауважень юридичного управління. Так, зокрема, у його висновку їх називають «несистемними» і такими, що потребують доопрацювання.

Вл. інф.

У ФРАКЦІЯХ І ГРУПАХ

Обіцяють акції протесту

Партія «За Україну!» планує проводити акції протесту під час завтрашнього звернення Президента України Віктора Януковича до народу. Про це повідомила народний депутат Ксенія Ляпіна. «Якими вони будуть, побачите», — додала вона. Крім того, парламентарій зазначила, що група «За Україну!» не збирається заслуховувати саме послання глави держави. Таку відмову вона аргументувала тим, що «Віктор Янукович навчився читати тексти, написані хорошими експертами, проголошувати правильні і корисні речі. Але це обіцяється невідомо коли, в той час як реалії абсолютно протилежні».

У свою чергу, народний депутат від БЮТ Сергій Соболєв заявив на брифінгу, що його фракція також не піде до палацу «Україна» слухати Президента. Він нагадав, що в четвер відбудеться засідання опозиційного уряду, під час якого підбʼють підсумки роботи чинної влади. Парламентарій повідомив, що бютівці надішлють до Конституційного Суду подання для розʼяснення питання перереєстрації фракції і її чисельності.

Сергій МЕЛЬНИК.

ОФІЦІЙНО

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення зміни до статті 25 Закону України «Про відпустки»

Верховна Рада України **постановляє:**

I. Частину першу статті 25 Закону України «Про відпустки» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 2, ст. 4; 2000 р., № 51—52, ст. 449; 2005 р., № 9, ст. 178, № 26, ст. 353) доповнити пунктом 3^1 такого змісту:

«3^1) матері або іншій особі, зазначеній у частині третій статті 18 цього Закону, для догляду за дитиною віком до 14 років на період оголошення карантину на відповідній території».

II. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України
В. ЯНУКОВИЧ.

м. Київ,
11 травня 2010 року.
№ 2169-VI.

Ігор САВЧЕНКО:

політична еліта повинна бути цивілізованою

Вітчизняні парламентарі позиціонують себе як політична еліта. А чи по праву? І що ж таке еліта взагалі? В науці елітою вважається невід'ємна частина соціуму, вибрані, найкращі, панівна верства, яка здійснює функцію управління суспільством. Вона також диктує нові моделі (стереотипи) поведінки, що дозволяють суспільству пристосовуватись до оточення, яке змінюється.

Весь світ неодноразово був свідком безпрецедентних подій у залі засідання парламенту та міг спостерігати за безладом, який влаштовувала українська «політична еліта» за останні п'ять років. Дії багатьох народних обранців мали не лише аморальний характер з погляду людської культури, але й межували з прямим та зухвалим порушенням законодавства. На що ж уповноважував нас народ України, обираючи до Верховної Ради: принижувати країну на світовій арені, кидатись курячими яйцями, застосовувати димові шашки, псувати систему «Рада», вартість ремонту якої після останніх подій становила більше мільйона гривень?..

На мою думку, парламентська опозиція, зараховуючи себе до еліти, повинна діяти більш конструктивно, цивілізованішим способом. Її основними функціями є доводити громадськості свою позицію щодо дій уряду, коаліції, Президента, формувати суспільну думку на місцях, вносити законопроекти, контролювати органи влади.

Будь-який народний обранець, незалежно від того, в опозиції він чи в коаліції, перш за все повинен виконувати свої безпосередні обов'язки та бути справді народним депутатом. Визначити місію і завдання народного депутата України дуже легко. Для цього достатньо лише розгорнути Конституцію України та знайти статтю 79, а саме присягу народного депутата, яку він складає перед своїм вступом на пост: «Присягаю на вірність Україні. Зобов'язуюсь усіма своїми діями боронити суверенітет і незалежність України, дбати про благо Вітчизни і добробут Українського народу. Присягаю додержуватися Конституції України та законів України, виконувати свої обов'язки в інтересах усіх співвітчизників».

Як народний депутат, я закликаю опозицію підтримувати конструктивні законопроекти, не паралізувати політичні процеси в країні, всіляко сприяти її економічному та політичному розвитку, піднятто рівня добробуту громадян. Лише коли це усвідомить кожен депутат Верховної Ради зокрема, ми по праву зможемо називати себе політичною елітою України.

«Перемога страйкуючих — це лише перший крок у відновленні справедливості»

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

Як уже повідомляв «Голос України», завершився тижневий страйк трудового колективу ВАТ «Прилуцький завод «Білкозин». Він був викликаний значною затримкою виплати заробітної плати, низькими тарифами. До речі, проблеми з оплатою праці виникали і раніше. Народний депутат України Олег Ляшко посприяв, аби у січні ця проблема була розв'язана. Тоді підприємству були повернуті значні суми ПДВ. На жаль, проблеми із боргами по зарплаті накопичувалися і у березні, квітні, травні. 500 працівників, очолювані профспілковим комітетом, вимушені були піти на найрадикальніші заходи, вимагаючи погашення тримісячної заборгованості із заробітної плати та підвищення тарифних ставок і окладів.

21 травня робітники заводу, який працює у три зміни, оголосили страйк. Того ж дня у Прилуки прибув народний депутат України, заступник голови Комітету з питань бюджету Верховної Ради Олег Ляшко, який виступив на мітингу:

— Своєю присутністю тут я перш за все виражаю солідарність з вами в боротьбі за ваші права. Коли говорять про те, що ви не маєте права на страйк, — це не відповідає дійсності. Ви маєте повне право на захист своїх прав: трудових і громадянських, особливо тоді, коли вони порушуються. І право на отримання гідної заробітної плати — це одне з невід'ємних прав працюючої людини, робітника. Я буду разом з вами, поки ми не доможемося виконання ваших вимог: виплатити заборговану заробітну плату і далі регулярно її виплачувати. Також вдамся до радикальних заходів: зареєструю у Верховній Раді проект закону про повернення до державної власності заводу «Білкозин».

Народний депутат більше години спілкувався зі страйкуючими. Дізнавшись безпосередньо від людей про їхню біду, народний обранець відразу того ж дня оприлюднив свою заяву з приводу ситуації на ВАТ «Прилуцький завод «Білкозин» на засіданні Верховної Ради, у програмі Савіка Шустера.

Незважаючи на те, що прилуцькі депутати звертались до багатьох представників Верховної Ради України різного політичного спрямування по допомогу у цьому питанні, лише О. Ляшко постійно тримав під контролем проблеми і вимоги страйкуючих. Активна позиція політика також була озвучена у формі заяви на сесії Прилуцької міськради 27 травня.

Народний депутат України звернувся до Чернігівської обласної прокуратури з проханням вжити дієвих заходів щодо виконання вимог чинного законодавства про оплату праці на «Білкозині».

Організаційні, політичні заходи, заяви О. Ляшка певним чином вплинули на погашення заборгованості страйкуючих. Нині підприємство відновило свою роботу.

— Під час вивчення ситуації на «Білкозині» я дійшов висновку про неефективність дій його російських власників, — прокоментував вищезгадане О. Ляшко. — У квітні вони продали продукції з Прилук на 10 мільйонів гривень, а всю вину за невиплату зарплати списують на невідшкодоване ПДВ. Тим часом зароблених коштів повністю вистачало для виплат зарплат, роботи підприємства. Власники переводять зароблені кошти у Росію, тримаючи прилучан-заводчан уже не один місяць у напруженні. Я вважаю, що перемога страйкуючих — це лише перший крок у відновленні справедливості у Прилуках. З 2007 року на «Білкозині» не змінювали тарифи. А в Україні за цей час кілька разів підвищувався рівень мінімальної зарплати. Тож буду і далі наполягати, аби керівництво ВАТ «Прилуцький завод «Білкозин» діяло у правовому полі, дбало про надприбутки не за рахунок працюючих.

Петро ЄРМОЛАЄВ.

Чернігівська область.

На знімку: народний депутат Олег Ляшко серед страйкуючих.

Фото Віктора КОПАЧЕВСЬКОГО.

САМОВРЯДУВАННЯ

Передбачили гроші для адресної допомоги бідним виборцям

Вперше в Донецькому обласному бюджеті на 2010 рік передбачено кошти для допомоги виборцям у сумі 2 мільйони 250 тисяч гривень. Кожен обранець сам вирішуватиме, куди спрямувати виділені гроші.

«Депутати вже давно хотіли мати цю норму, — пояснив голова обласної ради Андрій Шишацький. — Не секрет, що на прийом більшість людей приходить по конкретну допомогу, яка часто виражається в грошовому еквіваленті. Тепер у депутатів буде можливість допомогти людям, які цього потребують». До речі, сам керівник ради прийняв рішення 90-відсоткову надбавку до окладу перераховувати до обласного дитячого будинку для ВІЛ-інфікованих дітей.

Бюджет, затверджений сесією обласної ради, її голова назвав «непоганим для кризового року»: «За доходами, гадаю, ми підем навіть із перевиконанням. І, швидше за все, зможемо виконати програми, а якщо буде така необхідність, то навіть і переглянути найактуальніші в бік збільшення». Торік через нестачу коштів багато соціальних програм були заморожені. Тепер же, коли за підсумками першого кварталу підприємства області отримали позитивний фінансовий результат, з'являється впевненість у виконанні передбачених заходів. Заплановані доходи обласного бюджету на 2010 рік майже на 30 відсотків перевищують показники минулого року, на 44 відсотки зросли субвенції з державного бюджету. Хоча від багатьох запропонованих витрат довелося відмовитися через обмеженість коштів.

Обсяг дохідної частини обласного бюджету, з урахуванням трансфертів із державного бюджету та бюджетів міст і районів, становить понад 5,6 мільярда гривень. Найбільше джерело наповнення обласної скарбниці — податок із доходів фізичних осіб. Тому в регіоні зацікавлені у високому рівні зарплати на підприємствах та в організаціях. Разом із тим існують проблеми з наповненням бюджетів міст і районів. Зокрема, у колись благополучних Маріуполі та Краматорську після падіння обсягів виробництва на провідних металургійних та машинобудівних підприємствах бюджетні доходи значно скоротилися.

Окремим рядком у головному фінансовому документі області виділені кошти для дитячих молочних кухонь. Також прийнято рішення про стовідсоткове фінансування дитячих реанімацій у лікарнях. Виконання названих двох пунктів Андрій Шишацький пообіцяв узяти під особистий контроль. Буде продовжено практику надання грантів для реалізації міні-проектів силами місцевих громад та обласної ради. На ці цілі передбачено виділити чотири мільйони гривень. Понад 70 мільйонів спрямують на ремонт автошляхів.

Ліна КУЩ.

Як виростити грошовий урожай

Сьогодні над цим запитанням ламають голови не так агрономи, як податківці та представники місцевої влади. Адже для багатьох громад саме земля стала чи не єдиним джерелом наповнювання бюджетів.

Ще не так давно «врожаї» на цій ниві були дуже скромними, і фінансове поле заросло бур'янами боргів. Податківці пригадують час, коли сума неплатежів з орендної плати за землю до місцевих бюджетів сягала восьми мільйонів гривень.

Охочі безплатно скористатися землею залишились і тепер. Щоправда, під пильним оком податківців їх стає дедалі менше. І вже торік земля «вродила» надходженнями до місцевих бюджетів більш як на 58 мільйонів гривень. А в першому кварталі ця сума наблизилась до 24 мільйонів гривень, перевищивши минулорічні показники майже на третину.

— Коли ми почали аналізувати земельні платежі, то були просто вражені тими сумами, котрі значились у договорах оренди, — зауважує перший заступник голови ОДА Микола Дерикот. — Залишається тільки здогадуватися, чим керувались окремі представники влади, укладаючи договори на оренду землі за плату, яка вимірювалася ледь не копійками. Адже громада автоматично втрачала мільйони гривень, котрі їй так необхідні, і які дуже непросто заробити.

Після перевірок і аналізу таких договорів податківці запропонували майже сотні суб'єктів господарювання переукласти їх. І результати не забарилися: додаткові надходження до бюджету від орендної плати за землю торік становили більш як два мільйони гривень.

Але далеко не скрізь земля приносить такі доходи в бюджет, на які варто було б сподіватися. Так, податківці називають Городоцьку міську раду, де для окремих підприємств встановлено таку низьку земельну орендну плату, що втрати до бюджету тільки протягом першого кварталу перевищили 170 тисяч гривень. Чомусь таку само незрозумілу поблажливість до одного з підприємств виявила влада і Кам'янець-Подільського району, коли встановила орендну плату за землю в 12,4 тисячі гривень замість 44,5 тисячі, як того вимагає закон.

Податківці твердять, що подібні приклади можна знайти практично в кожному районі. Мало того, на території краю працює чимало підприємств, котрі мають спеціальні дозволи на використання надр, проводять декларування платежів за їх використання, проте так і не виготовили правовстановлюючі документи на землю. А в результаті плата за неї так і не потрапляє до місцевих бюджетів. По приклади далеко ходити не потрібно. В Деражнянському районі проводять роботи на цегельному заводі, розташованому на території Вовковинецької сільради. Два роки тому рішенням РДА підприємству надано в оренду майже шість гектарів землі для відкритої промислової розробки родовища суглинків. Але через те, що договір на оренду так і не був укладений, до бюджету не надійшло понад п'ятнадцять тисяч гривень. Для дотаційного сільського бюджету, якому доводиться рахувати кожну копійку в буквальному розумінні слова, такі втрати просто злочинні.

А в Шепетівському районі ВАТ «Бутощебеневий кар'єр» користуються 38 гектарами землі на території Судилківської сільради, також не поспішаючи продовжувати договір оренди. Оскільки йдеться про чималі площі, то й втрати зростають пропорційно. Податківці переконані, місцева громада могла б поповнити свій бюджет майже на сто тисяч гривень, але так і не зробила цього.

На жаль, громади продовжують втрачати там, де повинні були б мати прибутки. Бо хтось із забудькуватих орендарів не провів державної реєстрації договорів оренди, хтось після закінчення договору продовжує користуватися землею, але вже не платить за неї, комусь бракує сил, аби розрахуватись з уже існуючими боргами... Земля все це терпить мовчки. А от реальним її господарям не варто забувати про необхідність завжди обстоювати свої інтереси.

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.

Відповідно до частини першої статті 97 Закону України «Про вибори народних депутатів України», постанови Центральної виборчої комісії від 31 травня 2010 року № 299 «Про визнання обраними народними депутатами України Киричка О. Е., Ісаєва Л. О.» Центральна виборча комісія офіційно оприлюднює відомості про обраних народних депутатів України в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі 30 вересня 2007 року.

Киричок Олександр Едуардович, 1966 року народження, освіта вища, голова наглядової ради ЗАТ «Єврокомплекс», проживає в місті Донецьку, член Партії регіонів, включений до виборчого списку Партії регіонів під № 217;

Ісаєв Леонід Олексійович, 1937 року народження, освіта вища, народний депутат України V скликання, проживає в місті Києві, член Партії регіонів, включений до виборчого списку Партії регіонів під № 218.

Центральна виборча комісія.

Повноваження є, а права — у процесі реформування

САМОВРЯДУВАННЯ

Нинішня система місцевого самоврядування не відповідає потребам суспільства. Це не тільки теза із схваленої урядом у липні минулого року Концепції реформи місцевого самоврядування, а й реалії сьогодення. Своїми роздумами з цього приводу ділиться голова Кіровоградської обласної ради Микола Сухомлин *(на знімку)*.

— Миколо Олексійовичу, ви маєте великий досвід депутатської діяльності (не раз обиралися депутатом обласної ради) і вже втретє очолюєте цю раду. Тому проблемні питання в аспекті діяльності саме громад — від сільської до обласної — вам добре відомі. На вашу думку, які принципові зміни необхідно внести до чинного Закону «Про місцеве самоврядування»?

— Передусім хочу сказати, що крім цього основного закону, який регулює діяльність місцевого самоврядування, є низка інших законодавчих актів, що містять норми, від яких безпосередньо залежить розвиток та добробут територіальних громад. Маю на увазі земельне, податкове законодавство тощо. Тому, думаю, вести мову про принципові зміни лише до одного, навіть головного закону, недоречно.

Торік було схвалено і запропоновано до обговорення урядову Концепцію реформування місцевого самоврядування. Ми теж подали до неї низку своїх пропозицій. Наприклад, на нашу думку, необхідно деталізувати питання, що стосуються принципів формування місцевих бюджетів, зокрема їх дохідної частини. Такої ж конкретизації потребує і норма міжбюджетних відносин, що регламентує порядок утримання об'єктів спільної власності територіальних громад сіл, селищ та міст області. На жаль, наші пропозиції поки що лишаються у статусі побажань.

— Якщо вже мова зайшла про Бюджетний кодекс, деякі норми якого, на вашу думку, необхідно змінювати, то як ви ставитеся до зміни принципів фінансування місцевих бюджетів, які пропонував попередній уряд?

— Якби це сталося, то сільські, селищні, міські бюджети області зросли б приблизно удвічі. Частина бюджетів (маю на увазі сільські і селищні) стали б фінансово самодостатні. І ми на це покладали великі надії.

Є, правда, й інший бік цього питання. Районні бюджети у такому разі мали б зменшитися відсотків на 40—45, а обласний — на 30—35 відсотків. І тоді перед нами виникала б дилема, що робити з комунальною власністю — районною і обласною? За які кошти її фінансувати? Але вийшло — як вийшло, і ми знову пішли по звичному колу. Бюджет на нинішній рік сформовано на старій податковій базі, значить, як і раніше, житимемо за рахунок дотації. У нашій області власні надходження становитимуть десь 37—41 відсоток, решту проситимемо з державного бюджету.

Якщо ж говорити загалом, то сьогодні у нас немає такого механізму, який заохочував би місцеві органи влади ефективніше працювати, щоб мати більше надходжень. Що більше податків у цьому році ти збереш, то більшу податкову базу отримаєш на наступний рік. А куди підуть ці кошти? У вищі бюджети. Тому основне завдання, яке щороку стоїть перед головами облдержадміністрацій і обласних рад — взяти якомога менший план надходжень...

— Який же вихід із цієї ситуації?

— Можна було б запровадити такий принцип. Заробили поверх запланованого «енну» суму — 50 відсотків вище, 50 відсотків лишається на місці. Але податкову базу не збільшувати. І так років зо три. Якщо доходи стануть стабільними, тоді вже можна й переглядати. У цьому разі на місцях з'являється економічна зацікавленість. А так — що заробив, те віддай, а тоді їдь і випрошуй.

— Питання адміністративно-територіальної реформи нині трохи відійшло вбік. А от реформи у сфері місцевого самоврядування, з огляду на запропоновану концепцію, можна сказати, на часі. На вашу думку, як скоро настане той момент, коли у цьому питанні законодавці, врешті, перейдуть від слів до діла?

— Процес здійснення реформ, спрямованих на розвиток територіальних громад та місцевого самоврядування, справді дуже затягнувся. Політичні баталії й політична доцільність загнали у глухий кут перспективи формування міцної та перспективної моделі управління, яким повинне виступати місцеве самоврядування. Робити такі висновки нас спонукають лише факти. По-перше, сьогодні немає жодної владної структури, яка б не висловлювала претензій на адресу місцевого самоврядування. Ми продовжуємо залишатися сам на сам із власними проблемами.

По-друге, за весь період реформ ми так і не почули офіційної точки зору керманичів держави, які періодично змінюються, щодо перспективного плану розвитку органів місцевого самоврядування, у тому числі й позицію щодо утворення виконкомів при районних та обласних радах. А от деякі з народних депутатів взагалі запропонували, щоб обласні й районні ради не відносити до органів місцевого самоврядування...

Наступне. Нині, як і завжди, багато говорять про боротьбу з корупцією. Складається враження, що у нашій державі ця боротьба перетворилася на боротьбу з місцевим самоврядуванням. Я думаю, не треба пояснювати, про що йдеться. Якщо подивитися на статистику, то у нас корупціонери тільки тут. В інших сферах їх майже немає.

А стосовно згаданої вами адмінреформи, то із допущених помилок треба робити висновки. Історичний досвід, і результати вже проведеного обговорення спонукають до думки, що дана система потребує не реформування, а удосконалення з урахуванням сучасного стану розвитку України, і не тільки з точки зору самодостатності, а й соціальних чинників. Крім того, на мою думку, хибною є точка зору, що лише на підставі польського досвіду необхідно здійснювати реформування територіального устрою нашої держави. Вважаю, що треба використати для цього всі передові напрацювання і прийнятні для нас тенденції розвитку різних територіальних утворень країн Європи. Це дасть змогу підготувати і запропонувати на розсуд українському народу більш оптимальну програму а, можливо, й не одну, щодо принципів реформування наших територій.

Переконаний, що нове дихання вирішенню проблем адміністративно-територіального устрою може дати поява нової законодавчо-нормативної бази з цих питань.

— Тобто ви вважаєте, що варто насамперед зайнятися напрацюванням нормативної бази, а з концепцією можна поки що зачекати?

— Цю роботу слід проводити паралельно. Але хочу нагадати: Концепція реформи місцевого самоврядування передбачає і певні заходи щодо її реалізації. Ці заходи, на нашу думку, можна умовно розділити на три аспекти: правові, економічні, організаційні.

Щодо правових. Необхідно, врешті, визначитися з виборчою системою, за якою обиратимуться депутати міських, районних та обласних рад. Найгостріше у цьому контексті постає питання про строки призначення виборів депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів, а також співвідношення строків їхніх повноважень.

Серед економічних заходів актуальними залишаються питання виробництва, модернізації, розробки та впровадження нових видів техніки, що використовується підприємствами комунального господарства. При цьому передусім повинні бути враховані новітні енергоощадні технології, максимальна автономність такої техніки та її надійність.

В організаційному аспекті концепція повинна передбачати створення, якщо хочете, певних математичних моделей функціонування територіальних громад сіл, селищ, міст, а також району як адміністративно-територіальної одиниці з метою встановлення рівня самодостатності. На нашу думку, саме математична модель дасть теоретичну базу для ефективної управлінської діяльності органів місцевого самоврядування та органів державної виконавчої влади на відповідній території. Це необхідно для підвищення ефективності кадрового забезпечення цих органів, з одного боку, та зменшення негативних наслідків від перманентної змінюваності посадових осіб — з другого.

Посадовці з'являються і зникають, а люди на конкретній території залишаються. І їм, за великим рахунком, байдуже до прізвища того, хто прийшов керувати сьогодні. У них має бути робота, заробітна плата, вони мають бути спокійні не лише за сьогоднішній, а й за завтрашній день. Забезпечити ці зміни на підставі визначених державою прав і повноважень значною мірою є завданням місцевої влади. Маю на увазі органи місцевого самоврядування, повноваження у яких він є, а от щодо прав, то всі вони в процесі реформування. У цьому питанні давно вже час поставити логічну крапку.

Розмову вела Ольга ПИЛИПЕНКО.
Кіровоград.

Карпилівці самі собі дають раду

Карпилівка, що в Рокитнівському районі, — велике село. Нині тут мешкає три тисячі осіб. І з року в рік ця цифра зростає. Адже тут висока народжуваність, є сто багатодітних родин. Із села майже ніхто не виїжджає. Вже затісно стало Карпилівці у її межах, тому сільська рада виготовляє доповнення до генерального плану забудови населеного пункту.

І при цьому проблеми в Карпилівці ті самі, що й у кожної сільської громади в поліській глибинці. Головна з них — працевлаштування. Існуючі робочі місця фактично обмежені можливостями установ соціальної сфери та хіба ще місцевим лісництвом. Сільськогосподарського підприємства у селі немає. Щоправда, є надія, що незабаром відновить роботу кар'єр із видобування каменю габро.

— Попри це, мої односельчани живуть заможно — ледве не в кожному дворі є якщо не трактор, то легкове авто чи принаймні пара коней або мотоцикл. А все тому, що, зневірившись у заробітках на чужині та надії на допомогу держави, вони навчилися давати самі собі раду, — каже карпилівський сільський голова Віктор Бричка. — У нас добре розвинене мале підприємництво. Лише торговельних точок у селі майже два десятки, сім підприємців займаються переробкою деревини. У нашому селі одними з перших селяни порозбирали для господарювання усі 720 паїв, що їм належали, вирощують гарбузи на насіння для продажу, тримають свиноматок тощо. Ще одне джерело поліпшення матеріальних статків місцевих родин — дари лісів. Коли настає сезон збирання чорниць, журавлини, грибів, у лісі люди днюють.

— Важка це праця, проте упродовж літньо-осінньої пори, — веде далі сільський голова, — кожна сім'я може непогано заробити. А ще — це вагоме джерело поповнення бюджету. До речі, збір за використання природних лісових ресурсів сплачують підприємці, котрі в місцевого населення скуповують ягоди та гриби. Щоправда, клопіт стосовно цього маю чималий. Адже треба пильнувати, аби заготівельники сумлінно сплачували належний збір.

Справно поповнюється бюджет і завдяки господарському ставленню до землі. Це результат того, що свого часу сільрада провела її інвентаризацію.

Загалом перелік добрих справ, які є в доробку сільради упродовж останніх кількох років, доволі вагомий. Зокрема, саме тут створене єдине в районі сільське пожежне депо.

— Це питання було дуже болючим для громади, — пояснює Віктор Бричка. — Адже село розташоване за шістнадцять кілометрів від райцентру Рокитне, тож у разі лиха надія на оперативну допомогу була слабка. При цьому Карпилівка мала пожежну машину, але вона була несправна і перебувала на балансі колишнього колгоспу. Тож на чергову сесію ми запросили правонаступника колективного господарства і поставили питання руба — нехай або самотужки дбає про пожежну безпеку села, або ж передає відповідне приміщення і техніку на баланс сільської ради. Зійшлися на останньому. Завдяки бюджетним коштам, допомозі підприємців та Державного підприємства «Рокитнівське лісове господарство», яке очолює Анатолій Петрук, приміщення і пожежний автомобіль були відремонтовані, й ось уже впродовж чотирьох років поспіль мешканці нашого села сплять спокійно. За потреби виїжджають наші пожежники і в сусідні села. Ми забезпечили їх засобами зв'язку, формою та всім необхідним.

Предметом постійної уваги сільської ради є і благоустрій, належне облаштування, матеріальне забезпечення установ соціальної сфери та безліч інших питань. Не впізнати тепер місцевий дошкільний заклад «Барвінок», куди батьки з радістю приводять малечу. Порядок й у Карпилівській дільничній лікарні, будинку культури та інших установах. От тільки медиків бракує, тому, аби привабити в село молодих фахівців, сільська рада придбала приміщення та облаштовує там житло для майбутніх фахівців.

Є й чимало інших задумів та напрацювань. При цьому, наголошує Віктор Бричка, вагому роль відіграє ініціативність та небайдужість керівників установ, активна позиція громади. Сільський голова вдячний за постійну підтримку лісничому Карпилівського лісництва Валентину Прокопчуку, підприємцям Миколі Мисюкевичу, Володимиру Шупрудьку, Петру Бричці, Анатолію Сеннику, Анатолію Козаченку, Олександру Лозовському та іншим. Долучаються до вирішення місцевих проблем і релігійні громади. До речі, один із підприємців навіть передав сільраді у користування спеціальний трактор, який знадобився для благоустрою села, зокрема, для упорядкування доріг. Крім цього, рада ще й придбала трохи техніки, газозварювальне та інше обладнання.

— За що не візьмися у сільській раді, всюди треба техніка. А що ж це за організація, що це за влада, яка є безпорадною і не може вирішити хоча б мінімальну проблему? — міркує Віктор Петрович. — Одна печатка і ручка... А так самі тепер можемо дати раду і з вивезенням сміття, і з розчищенням каналів, якщо десь є підтоплення...

Поза цим є у Карпилівці проблема, яку не під силу вирішити ані активній місцевій громаді, ані енергійному сільському голові. Йдеться про добудову школи. Там є два освітні заклади (один — 1903 року зведення, інший — значно новіший), проте місцевим дітям там уже давно затісно. Якщо ж зазирнути у майбутнє, коли підростуть малята, котрих там щороку з'являється на світ до сотні, проблема стане й узагалі критичною...

Світлана ТУБІНА,
Олександра ЮРКОВА.
Рівненська область.

На знімках: пожежник Сергій Козаченко на чергуванні; акушерка Світлана Боюка задоволена, що в їхньому селі народжується багато дітей.
Фото Світлани ТУБІНОЇ.

ДУМКИ З ПРИВОДУ

Мінятимемо коней на переправі?

Реформи, схоже, світлим головам спати не дають. «Нове — це добре забуте старе», — кажуть в народі споконвіку. А «реформатори» начебто цього не знають...

Спасибі народному депутату Анатолію Гриценку, який «погнав хвилю» щодо повернення 10-річної в школи. Його позицію розумію і вітаю: як претендент на президентське крісло він задекларував у своїй передвиборній програмі саме цей термін навчання. Після гучного програшу міг би залягти на дно і чекати кращих для себе часів. Та колишній міністр оборони пішов у наступ: хутко підготував і виніс перед колегами відповідний законопроект.

Укотре програв пан Гриценко, хоча... Якщо профільний комітет Верховної Ради вирішив проводити слухання, а парламент його підтримав, порушник спокою перший етап тривалої, вочевидь, полеміки виграв.

Тільки, гадаю, надто пізно народні обранці вирішили обговорювати проблему, яка уже не проблема. Який сенс міняти коней на переправі?

Нинішні дев'ятикласники 1 вересня підуть у 10-й клас вже 12-річної загальноосвітньої школи. Програма і підручники для них є, для інших готуються. Невже машині «Стоп!», а грошики — на вітер?

Відповідь — за Верховною Радою. Сподіваюсь, народні депутати дослухаються голосу знизу. Думки окремих виборців, до речі, парламентське видання оприлюднило у попередніх номерах. Сьогодні друкуємо чергові читацькі «за» і «проти» 12-річки і не тільки.

Я ж пропоную зробити екскурс у минуле і переконатись, що нинішні реформи — добре забуті ідеї, частково реалізовані в окремо взятих школах. Там, між іншим, не називали новації реформами, а скромно експериментували, прокладаючи шлях послідовникам.

Всесвітньо відомий грузинський педагог-новатор Шалва Амонашвілі казав: «Усі країни світу реформують школи. Не тільки Росія чи Україна... І робиться це так: одну реформу не закінчили — починають іншу. Її не завершили — узялися за третю. Є діти, які за шкільне життя пережили по вісім-дев'ять реформ, з яких жодна не доведена до кінця. Десь на півдорозі до реалізації реформи ми вже починаємо її руйнувати і переходимо до нової...».

Як в око вліпив шановний учитель. Свого часу Шалву Олександровича називали ініціатором експерименту переходу на навчання з шести років. Та будемо чесними: не він був піонером у цій справі. Чомусь всі забули, що великий Василь Сухомлинський ще на початку 50-х років минулого століття створив підготовчий клас шестирічок і назвав його Школою радості. Василь Олександрович розповів про неї у знаменитій своїй книзі «Серце віддаю дітям»...

Сам Амонашвілі якось зізнався: перехід вимагає серйозної підготовки. Насамперед матеріальних вкладень. Це тисячі додаткових класів, спецпідготовка педагогів. Адже шість років — особливий вік, виховувати і навчати таких дітей, як семиліток, неприпустимо. Цим можна відбити в них охоту до пізнання.

Але ж шестиліток брали «під 12-річку». Професіонали ще в 2001-му застерігали, що мети 12-річки — розвантажити шкільні програми — можна досягти по-іншому: поліпшуючи методику викладання. Що змінилося відтоді?

Залишається без відповіді запитання: чи готовий учитель працювати з контингентом 18—19-річних? Чи зацікавить наставник «недоросля» своєю методикою, знаннями, гуманною педагогікою? Адже зараз серед молоді не чемні й допитливі в пошані, а підприємливі.

Прикро, що багато молодих учителів ставляться до окремих нововведень, як до ноу-хау в педагогіці.

Хто знає — підтвердить, що, скажімо, оцінювання знань першокласників без виставлення оцінок — ідея родом із Павлиша. Оцінка не повинна карати, вона має бути винагородою, переконував Сухомлинський. Або таке: те, що ми називаємо нині інтерактивною методикою, Василь Олександрович запроваджував півстоліття тому...

А візьміть гасло про якість і доступність освіти, що несуть на щитах сучасні міністри. Давно Олександр Захаренко, один із засновників Національної академії педнаук, співавтор програми «Школа XXI століття», директор ЗОШ у селі Сахнівка на Черкащині, підкреслював: усі діти, в селі і столиці, «мають право на однакову і якісну освіту».

Послідовник Макаренка і Сухомлинського вважав, що тільки працею можна досягти мрії. Він і не раз доводив це разом із учнями та їхніми батьками.

З романтиком із Сахнівки згоден Микола Палтишев, педагог-новатор із Одеси, один із чотирьох українців, удостоєних звання «Народний учитель СРСР». На його думку, школа вже втрачає значну частину учнів-дев'ятикласників. Діти не хочуть навчатися 12 років. Щодо профільності ЗОШ кандидат педнаук теж має свою думку. Чи забезпечені вони матеріальною базою, справедливо запитує. Чи введена корекція в загальноосвітні предмети у профільних класах? Як задіюватимуть фахівців в спеціалізованих класах?

Продовжуючи тему трудового навчання, яке ідеально було організоване в Сахнівці, запитую: в 12-річці теж буде лише один урок праці? А уроків фізкультури — два-три? Тоді про яке розумове розвантаження йдеться? Про яких здорових і готових до самостійного життя 19-річних випускників можна говорити?

Запитань до парламентаріїв багато. На сторінках цього спецвипуску — лише характерні...

Іван ІЛЛЯШ.

...На 9 червня заплановано парламентські слухання на тему «Запровадження 12-річної загальної середньої освіти в Україні: проблеми та шляхи їх подолання»

Яким буде термін, мені байдуже...

ДО ДОШКИ!

За суперечками, якою — десятирічною, одинадцяти- чи дванадцятирічною бути ЗОШ — туманно проглядаються контури якихось грядущих політичних перипетій, тому, чесно кажучи, не дуже віриться в те, що ці дискусії завершаться чимось корисним для самої школи.

Насторожує вже саме випинання проблеми, яка й проблемою не є.

Про що тут сперечатися? Як свідчить досвід сусідів, тривалість навчання може бути від 10 до 13 років. І визначається вона не якимось єдиним стандартом, а певними суто національними традиціями, потребами і можливостями тієї чи іншої країни. Так само різним є вік першокласників, структурування школи, пакет обов'язкових предметів, їхній зміст, методики викладання.

Якщо фінські діти йдуть до школи у сім, потім аж шість років навчаються в її початковій ланці, ще три роки — в середній, а старшу закінчують як систему обов'язкових курсів за два або чотири роки, то це не заважає школі бути світовим лідером за результатами різноманітних міжнародних оцінювань. Але американці не поспішають запроваджувати в себе фінську освітню модель. А сінгапурці, школа яких теж славиться, їдуть переймати досвід таки у США, а не Фінляндію, бо їх у «слабенькій», з точки зору поширених у нас міфів, штатівській школі дуже приваблює вміння розкривати людину, задіювати всі її природні здібності. Сама ж американська школа чи не найголовнішим своїм досягненням вважає те, що її учні люблять її (понад 90 відсотків опитаних старшокласників заявили, що із задоволенням щодня йдуть учитися), а батьки — шанують (70 відсотків опитаних хотіли б бачити своїх дітей шкільними вчителями).

Щодо нашої дванадцятирічки одразу можу сказати: до її повноцінного запровадження ми абсолютно не готові. Бо концептуально вона дуже благенька, ресурсно ж — зовсім не забезпечена. Я не знаю, скільки треба «хоробрості», щоб пропонувати людині певну жорстко визначену далеку життєву перспективу в країні, де ця перспектива за останні 20 років не проглядалася навіть на рік уперед.

Наш дев'ятикласник сьогодні мусить обрати профіль, щоб завтра за ним здобути спеціальність, а післязавтра (років через 8—10) виявити, що роботи під неї немає і йому треба подаватися світ за очі.

Ми не розгорнули мережі профільних закладів. Не забезпечили жодну із шкіл, прогнозованих в опорні, необхідною матеріально-технічною базою, не маємо можливості провести кадрові перестановки, не розробили навіть на папері сегмент положення про профілізацію. Одне слово, ми зробили все можливе і навіть неможливе, щоб 1 вересня 2010-го профілізованої дванадцятирічки не було!

ПРО АВТОРА

Михайло Девдера — вчитель української мови, вчитель-методист, відмінник освіти України; автор книг «Таємниці словесної творчості», «Диктантний алгоритм», двох навчально-методичних комплектів: «Уроки української мови в 5-9 класах — нетрадиційно» (4 посібники), «Рідна мова — в школі і вдома» (20 посібників), низки публікацій в газетах і журналах. Голова постійної комісії з питань освіти, культури і охорони здоров'я Ямпільської районної ради.

Залишатися в межах одинадцятирічки? І далі ретранслювати її сьогоднішні проблеми? Чи якось їх ліквідовувати? Але ж щоб ліквідовувати, треба знати, в чому їхня суть. От це і має стати темою для роздумів і суперечок.

Президент Національної АПН України Василь Кремень каже: сьогодні «кількість грошей є одним з показників здатності людини до самореалізації», тому «не мудрість, не талант, не професіоналізм, а саме гроші визначають статус людини».

Треба віддати належне Василеві Григоровичу: він нічого не придумував, він просто трансформував у відповідні формули те, що ми маємо в нашому «духовному просторі». І не його вина в тому, що сказане ним не стикується ні з преамбулою закону про освіту, ні з засадами гуманістичної педагогіки, ні з потребами сотень тисяч українських школяриків, ні навіть із тими тенденціями, які сьогодні є провідними в освіті передових країн світу.

Я один із тих, хто дуже хоче, щоб школа працювала на майбутнє. Спільне для всього соціуму, гідне для кожної людини. Буде вона десятирічкою чи дванадцятирічкою — мені байдуже. Головне, щоб вона в кожній дитині будила спрагу до життя, розвивала її, формувала в добротний життєвий намір, обдаровувала мрією і щастям бути, утверджувати, творити... Учила бути господарем, а не наймитом. Людиною, а не зооматом.

Михайло ДЕВДЕРА,
заступник директора школи.

село Качківка
Ямпільського району
Вінницької області.

Створення освітніх округів — один із шляхів запровадження профільного навчання в сільській школі

ВІДКРИТИЙ УРОК

Такої думки начальник управління освіти і науки Закарпатської ОДА Михайло Мотильчак (на знімку), з яким веде розмову кореспондент «Голосу України».

— Михайле Андрійовичу, чи наша область готова до переходу на 12-річний чи 10-річний термін навчання?

— Проблема має два аспекти. Перший: чи є відповідна матеріально-технічна база? Як вплине це на збільшення кількості учнів, котрим доведеться навчатися у другу зміну; як організувати транспорт і харчування дітей? Другий: кадрове забезпечення, перехід на профільне навчання у 10—12 класах.

Якщо, приміром, перейдемо на 12-річку, то нам потрібно буде 52 шкільні автобуси, що на шість більше, ніж сьогодні. У другу зміну навчатиметься на 350—400 учнів більше, ніж нині. Додатково треба буде майже 700 вчительських посад за 18-годинного навантаження.

— Тепер учні після дев'ятого ідуть у вищі навчальні заклади I—II ступенів акредитації. А при 12-річці ситуація зміниться?

— Нічого не зміниться. Зможуть продовжувати навчання в 10-му класі або у технікумах й училищах (їх в області — 36).

— Після 12-річки випускник матиме 18—19 років. Куди ітимуть працевлаштовуватися, якщо до вузів не вступлять?

— Туди ж, куди й сьогодні. В області шість ВНЗ, у яких може навчатися до 22 тисяч студентів.

Згоден, дванадцятикласник — цілком доросла людина. Особливо дівчата. І цей чинник слід враховувати.

— Думки колег вам відомі?

— Вони різні — як кажуть, 50 на 50. А ось позиції батьків ще не узагальнювали...

— Дванадцятирічна школа потребуватиме нових підручників. А на це потрібні чималі кошти.

— З першого вересня поточного року учні 10-х класів навчатимуться за новими підручниками і програмами. Для 11—12-х книжок ще немає.

Підручники видаються за кошти держбюджету. Ним на видання, придбання, зберігання і доставку підручників та посібників для студентів, учнів загальноосвітніх і професійно-технічних шкіл виділено 198,5 мільйона гривень, з них для Закарпаття — 5,4 мільйона.

— Якщо враховувати фінансову ситуацію, слід залишити 11-річку?..

— Треба враховувати всі моменти, але в жодному разі не повертатися до десятирічки.

— Профільне навчання. Це велика проблема для сільських шкіл загалом, а для гірських, де у класі часто по 5-6 учнів — особливо гостра. У чому бачите вихід?

— Одним із виходів запровадження профільного навчання в сільській школі є створення освітніх округів, які базувалися б навколо опорної школи.

У Мукачівському районі, скажімо, їх може бути не менше п'яти-шести. Усі ООШ не зможемо забезпечити транспортом і харчуванням, кадрами, спортбазою.

У школі, де у класі, приміром, 10 дітей, відкрити клас природничий, математичний, суспільно-гуманітарний неможливо. Наприклад, в області 707 загальноосвітніх навчальних закладів, 268 з них I—III ступеня, але аж ніяк не в кожному із них створено умови для профільного і трирічного терміну навчання в 12-літній школі.

— Надання педагогам статусу держслужбовця підтримуєте?

— Я проти. Аргумент? Держслужбовець має працювати вісім годин. В учителя ненормований робочий день. Зменшується відпустка тощо. Єдине, що варто запровадити — прирівняти учителів до держслужбовців при оформленні на пенсію. І збільшити зарплату.

Василь НИТКА.

Ужгород.

Фото автора.

За суперечками туманно проглядаються контури якихось грядущих політичних перипетій

У дитсадку не вчити, а розвивати творчі здібності

ДО УВАГИ МІНІСТРА

Хочу поділитися своїм баченням проблеми 12-річної освіти з урахуванням особистого досвіду педагогічної роботи. Працюю вчителем історії у старших класах. Утім, зупинитися хочу на доцільності реформування структури дошкільної та початкової освіти.
12-річна школа — це краще для учня, учителя, сім'ї чи держави? Однозначної відповіді не знаю, тому розберемо все по порядку.

Для учня

Шестирічна дитина, як правило, уміє читати та писати. Але це за умови, що нею займалися батьки та дідусь з бабусею. Таких малят половина. Інша ж половина не уміє та й не хоче уміти. І це гірка правда, з якою стикається вчитель початкових класів. Хлопчики й дівчатка, які відвідували дитсадки, комунікабельніші та більш підготовлені до шкільних навантажень та вимог. Діти із сім'ї надто інфантильні, вразливі. Поєднання цих особливостей дошкільного розвитку для вчителя — основне завдання, яке, на жаль, не може бути якісно виконано. Як може учитель одночасно працювати з тим, хто уміє читати, писати, лічити, й тими, хто рахує до трьох, не знає абетки і уже злословить? Це перша проблема загальноосвітньої школи.

Її розв'язання, на мою думку, наступне: обов'язкове впровадження початкової освіти (1—2 клас) в ДНЗ з урахуванням напрацьованого досвіду в структурах «школа — сад». Отже, слід кардинально змінити підхід до дошкільної освіти. А саме: заборонити в дитсадках навчати письма, читання, арифметичних дій до 1-го класу. Зосередити основну увагу на розвитку здібностей дитини та фізичних якостей. У 3-й клас вона має приходити з обов'язковою підготовкою на рівні досягнень нинішнього 1-го. У цьому разі вчителька, яка розпочинатиме роботу з дітьми не з 1-го, а з 3-го класу, матиме можливості для впровадження своєї майстерності. А перша вихователька, повторюсь, працюватиме з учнями 1—2 класів у рамках структури «школа — сад».

Чи краще це для дитини? Гадаю, краще. Я працювала музичним керівником у дитячому садку і переконалася, що основна мета роботи в ДНЗ — розвиток творчих здібностей. І їх слід розвивати до восьми років, продовжуючи тим самим дитинство.

Постає запитання: що робити з тими, хто вже з трирічного віку читає, пише, опановує комп'ютерні ігри тощо? Відкривати спеціалізовані заклади, які можуть вгамувати амбіції батьків та реалізувати здібності обдарованих дітей. З цією метою необхідно збільшувати кількість обласних ліцеїв-інтернатів для талановитих сільських дітей.

Для вчителя

Учитель початкових класів (а це 3—4-й) отримує з дошкільного закладу дитину, яка в 1—2 класі показала свої здібності, опанувала програму першого класу нинішньої програми, адаптована для роботи у багатосотенному колективі, знає правила поведінки. Тобто дитина стала учнем. Ось для чого й потрібні два роки обов'язкової дошкільної освіти. Учитель в цих умовах буде більше учителем, ніж вихователем, як це у першому-другому класах нині. Психіка дитини готова до певних мінімальних освітніх навантажень, фундамент для яких закладено у дошкільному закладі. Чи краще це для учителя? Нехай вони самі скажуть.

Для сім'ї

Немає жодних сумнівів, що батьки бачать своє чадо, у першу чергу, здоровим. Я з болем дивлюся на первачків, які на слабеньких плечах несуть здоровенні рюкзаки з підручниками, канцелярським приладдям, спортивним взуттям, їжею тощо. Хребет дитини деформується, змінюється постава і вже з початкової школи третина дітей входить до спеціальної медичної групи. Тому першачки повинні бути звільнені від домашніх завдань з тим, щоб вивчати творчі дисципліни та займатися фізичною культурою.

Я підтримую позицію Олени Кияниці, учителя-методиста з Криму, яка на сторінках газети «Голос України» пропонує, «де це можливо, замінити академічні уроки в класах на рухливі на повітрі. Особливо це стосується 1 і 2 класів. За партою навчати тільки письма» («Голос України» за 16.04.2010 р.).

Для держави

Нещодавно делегація дубенських освітян відвідала Францію. Спілкування з колегами вразило. Виявляється, у французьких школах немає класних керівників, до посадового окладу в розмірі кількох тисяч євро директору доплачують лише 100 євро за виконання виховних функцій; у вчителів вищої категорії (ставка 12 годин) кількатисячна зарплатня; у молодих спеціалістів навантаження більше при меншій зарплаті; на декілька районів один інспектор, і лише він має право атестувати учителів тощо.

Наведені приклади лише підтверджують той факт, що українська освіта далека від потреб учня, учителя, батьків. Держава поки що не знайшла оптимального співвідношення в структурі стосунків дитина — батьки — освіта на користь дитини. Держава винна в жалюгідному забезпеченні шкіл навчальними посібниками (окрім підручників, зміст яких здебільшого викликає подив).

Як правдиво пише згадана Олена Кияниця про підручник історії для 5-го класу: «Сумні параграфи науково-публіцистичного змісту. Розумні статті, а дитину вони гублять, а не розвивають. Це — погано, але я змушена виконувати програму».

Висновок

12-річна освіта в Україні — позитивне явище для суспільства, дитини, батьків, учителів. Мета її впровадження — розвантажити дітей. Сьогодні цієї мети не досягнуто. Причина — відірваність науковців, які розробляють освітянські реформи, від практиків, що змушені впроваджувати ці недолугі ноу-хау.

Поєднання досвіду вчених із досвідом практиків, залучення ресурсів держави для кардинальної зміни пріоритетів у навчально-виховному процесі, використання іноземного досвіду та діаметрально інший підхід до соціального статусу Учителя — запорука подолання проблем, що стоять на шляху запровадження 12-річної загальної середньої освіти в Україні.

Людмила ГОНЧАРУК,
учитель-методист ЗОШ № 5.
Дубни
Рівненської області.

Чим не влаштовувала десятирічка?

ПЕРЕРВА НА ДИСКУСІЮ

Останнім часом уважно стежу за публікаціями про реформування освіти. Виховую сина-восьмикласника і, звичайно, маю свою точку зору з цього приводу.

Що, приміром, має намір робити міністр? Згорнути розпочаті попередниками реформи, які здійснювалися за рецептами Заходу.

Не один рік тривають експерименти над дітьми. Може, досить!

Чим не влаштовувала десятирічка? Система освіти, побудована за радянських часів, давала дітям грунтовні знання.

Скажіть: де і коли отримали освіту наші президенти, міністри, депутати, керівники різних рівнів і рангів? То чому вони так зухвало руйнують кращі надбання і традиції вітчизняної освіти?

Програма загальноосвітньої школи не витримує жодної критики.

Розпочну з підручників. Президент Національної академії педагогічних наук Василь Кремень торік високо оцінив підручники, зазначивши, що вони стали змістовнішими, привабливішими. Книги, підкреслив академік, сприяють тому, аби діти вірили, що їхнє майбутнє таке ж світле, як ілюстрації в підручниках.

Пане Василю! Спустіться на землю. Про яке майбутнє говорите? Щоб це було, дитина має не тільки бачити ілюстрації, а й повсякденно стикатися з райдужними реаліями. Чи не так?

На прикладі підручника української літератури для 8-го класу хочу показати, наскільки змістовнішими вони стали.

Нещодавно син вивчав творчість Осипа Назарчука і його повість «Роксоляна». На початку твору зазначено: «На жаль, ні першого, ні другого разу повість не здобула такої величезної популярності, яку мала в 1930 році в Галичині... бо читач став набагато вимогливішим до художньо-історичної літератури, до мови твору й стилю письменника, до обізнаності автора в тих питаннях, які порушуються в творі».

То чому ж, запитую, пропонується для вивчення повість Назарчука, якщо можна насолодитись прекрасним романом «Роксолана» Павла Загребельного?

А чого варта «Червона шапочка» (Стара казка на новий лад)» Євгена Дударя! Я заборонила сину відвідувати урок української літератури на час вивчення цього, вибачте на слові, художнього твору.

Підручники з історії «створені», а не побудовані на історичних фактах. І це зрозуміло, бо хто нездатен творити історію, починає її переписувати.

Складається враження, що зміст деяких шкільних книжок складений на основі наукових дисертацій.

Інша тема. Змістовність і привабливість підручників — це добре. Але чому ніхто не подбав про те, щоб дитину не перекошував тягар портфеля?

Здавалося б, упровадження 12-річки повинно було зменшити навантаження на учнів. Але не так сталось, як гадалось. Причиною того, що рівень знань впав, вважаю саме розумову і фізичну перенавантаженість.

Не береться до уваги стан здоров'я школярів — ось що лякає.

Декілька слів про обов'язкове зовнішнє незалежне оцінювання. Чому в усьому світі відмовляються від тестового екзамену? Бо уже давно визнано, що якість освіти при ЗНО різко падає. Гадаю, потрібно дозволити освітнім закладам самим обирати види екзаменування абітурієнтів.

Тести мають аналітичний характер, відповіді на них зводяться до механічного сприйняття знань, часто закріплених у пам'яті шляхом зубріння.

Гадаю, невдалий експеримент незабаром завершиться, інакше він матиме катастрофічні наслідки для всієї системи освіти і для країни загалом.

Ірина СОШИНА.
Полтава.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Стимулювати кохання

НА ПЕДРАДУ

Газета запросила читачів до дискусії про терміни навчання в загальноосвітніх закладах. Відгукуюсь.

Запровадження 12-річки в школах однозначно відтермінове безробіття, вважає влада. Є інші думки. Мовляв, якщо не перейти на 12-річку, то: школярі будуть перевантажені; наші випускники не зможуть конкурувати з випускниками Західної Європи.

Ці аргументи непереконливі. Учнів за бажання можна розвантажити. За останні десятиліття справді з'явилось багато матеріалу, тому його краще перенести до програм ВНЗ. Збільшити термін навчання в університеті чи інституті легше і ефективніше, ніж у ЗОШ.

Конкурувати з випускниками інших країн тепер мріють лише ті, хто збирається на чужину. Таких небагато, і суспільство насамперед має дбати не про них.

Отже, основна причина запровадження 12-річного навчання — зменшення числа безробітних. Пропоную на цю проблему подивитися з іншого боку.

За останні два десятиліття кількість українців зменшилась на шість мільйонів. Якщо ситуацію з народженням дітей не поліпшити, через півсотні років нас буде 25 мільйонів. А тим часом населення на Землі збільшується, і міграційні процеси посилюються. Через століття на наших землях людей інших націй або й рас, вочевидь, стане більше, ніж українців.

Що сьогодні ми робимо в цій ситуації? Прагнемо її погіршити. Продовження терміну навчання на один рік неминуче призведе до того, що більшість жінок почнуть народжувати ще пізніше.

Традиційно вважається поганим тоном, коли школярка завагітніє. Батьки пропонують дітям після школи здобути вищу освіту і працевлаштуватися. Тому більшість жінок перше дитя народжують в 30, а то й пізніше. За таких умов кількості приросту населення не буде.

Щоб поліпшити демографічну ситуацію, середню школу бажано зробити 10-річною. А студентів заохочувати до створення сім'ї. Але кожен ВНЗ зобов'язати надавати одруженим кімнату в гуртожитку. Коли студентка завагітніє, вона може продовжити навчання дистанційно, заочно тощо. Або взяти академвідпустку. А якщо народиться дитина, молодій сім'ї слід платити стипендії. Кошти на це, гадаю, треба не більше, ніж обіцяє держава за новонародженого нині. Певен, поєднати навчання з вихованням дітей молодим матерям і батькам стане вигідніше і зручніше.

Отримавши освіту і народивши нащадків, батькам буде простіше і кар'єру робити.

Зрозуміло, для такої організації суспільства потрібно істотно збільшити кількість гуртожитків. Досвід будівництва «хрущоб» свого часу переконав, що це реально.

Шановні депутати! Не відривайте однієї нагальної проблеми від іншої.

Григорій БЕВЗ,
автор підручників для 5—11 класів.
Київ.

У країнах Центральної Америки в результаті повеней і сходження селевих потоків, спричинених ураганом «Агата», загинули щонайменше 145 осіб. Тисячі людей залишаються без даху, десятки значаться зниклими безвісти *(УНІАН)*

Експертиза встановила, що слон у Київському зоопарку помер від виснаження, а не від отруєння, як заявляла раніше адміністрація звіринцю *(ТСН)*

СПОРТ

Сьома вершина «Азовмашу»

Баскетбол. Чемпіонат країни. Суперліга. Фінальна серія. П'ятий матч. 31 травня. **«Будівельник» (Київ) — «Азовмаш» (Маріуполь). 70:77 (20:19, 16:14, 17:18, 17:26).**

Здобувши перемогу у вирішальному матчі, маріупольський «Азовмаш» усьоме став чемпіоном України! З чим щиро вітаємо команду та її численних і вірних уболівальників. І особливі схвальні слова мають лунати на адресу наставника азовців Сергія Заваліна — у минулому відмінного гравця донецького «Шахтаря» і «Азовмашу», а тепер, як бачимо, відмінного тренера. До речі, на цій посаді він замінив Андрія Підковирова, котрий тепер очолює «Будівельник».

Маріупольці регулярний чемпіонат—2009/2010 у Суперлізі завершили на... шостому місці. Впродовж сезону багато говорилося про кризу в іменитому клубі. Але насправді все не так. І це підтвердили матчі плей-оф, котрі азовці провели на чемпіонському рівні.

В останній зустрічі чемпіонату столичний «Будівельник» до завершальної десятихвилинки володів ініціативою, навіть вів перед десять очок. Але якось непомітно випустив з рук перевагу. Чудова гра «Азовмашу», особливо в обороні, дала змогу йому налагодити командні дії. Як наслідок — все почало виходити і в нападі. А в підсумку здобуто цілком заслужену «золоту» перемогу.

З дистанції зійшли

Футбол. Київ, Бородянка. Чемпіонат Європи—2010 (U-19). Відбірний раунд. 3-й тур. 31 травня. Україна — Англія. 1:1 (Зубко, 81 — Парретт, 83). Ірландія — Боснія. 1:0 (Кліффорд, 68). Підсумкове становище: Англія — 7 очок, Ірландія — 6, Україна — 4, Боснія — 0.

Отже, рідні стіни нашій команді, на жаль, не допомогли і вона вибула з турніру. Далі пішли англійці.

Був вашим, стане нашим?

Сенегальський оборонець харківського «Металіста» Папа Гуйє, якому 7 червня виповниться 26 років, може стати першим темношкірим футболістом, котрий отримає запрошення до збірної України. Цього прагне тренер українців Мирон Маркевич — клубний наставник Гуйє.

За словами пана Маркевича, сам футболіст уже дав згоду на зміну громадянства. З цією процедурою в нього не повинно виникнути жодних проблем, бо Гуйє живе в Україні вже вісім років. Цікаво, що перший натуралізований гравець, залучений до нашої збірної, сербський півоборонець Марко Девич, є одноклубником сенегальця. 2008 року Папа Гуйє визнавався найкращим легіонером чемпіонату України.

Чим підкріплена жага Моуриньйо

Через тиждень після свого другого тріумфу в Лізі чемпіонів УЄФА 47-річний Жозе Моуриньйо офіційно став до роботи в «Реалі». На посаді кермача «вершкових» він замінив чилійця Мануеля Пеллегріні, звільненого за тиждень до цього. І збирається повернути європейську славу мадридцям.

За словами португальця, котрий підписав контракт на чотири роки, до цього переходу його спонукала професійна жага перемог та велична історія «королівського» клубу. Щоправда, ця жага підкріплена матеріально, та ще й як. Подейкують, що новий клуб платитиме новому наставникові десять мільйонів євро на рік.

«На голови посипався білий порошок, а після того стало темно, як уночі»

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ

— Це так страшно, коли задихаєшся, а не бачиш, де двері, щоб вибігти на вулицю, бо навкруги темінь, — каже одна з робітниць підприємства «Термінус», що в Калинівському районі на Вінниччині. Тиждень тому в цеху, де працювали люди, спрацювала пожежна сигналізація, на голови посипалася хімічна речовина для гасіння вогню.

Як ми вже повідомляли, одинадцять робітників (троє чоловіків і вісім жінок) з отруєнням опинилися у лікарні. Наступного дня потерпілих відпустили, хоча й попередили, що вони мають право до кінця тижня не виходити на роботу. Робітники хочуть знати, як впливає на здоров'я людини хімічна речовина для гасіння вогню. Офіційно про це їм не повідомили. Поки що вони чують пояснення від свого начальства про те, що нічого небезпечного у цьому нема. Працівники санепідемслужби, які брали речовину на аналіз, своїх висновків робітникам не повідомили. У декого з потерпілих досі погане самопочуття.

Протипожежна сигналізація спрацювала під час грози. Версію про те, що в цех потрапила кульова блискавка, керівник одного з підрозділів заперечив. За його словами, цей факт не знайшов свого підтвердження. «Нас уже перевіряла не одна служба — Держгірпромнагляд, санстанція, пожежники, але про блискавку ніхто не говорить». Чому сигналізація спрацювала без попереджувальних сигналів, питання залишається відкритим.

— Я почула якийсь гуркіт, — каже одна з робітниць. — Звук йшов згори. Тільки підняла голову, як на мене ніби хмара впала. Посипався білий порошок. Ми знаємо, що там під стелею встановлена протипожежна система. Зразу стало тяжко дихати. Так, ніби туман огорнув. А тоді зробилося темно, як уночі. Руку протягнеш — не видно. Хто був ближче до дверей, той вибіг на вулицю. Хто далі, почав шукати вихід, але куди йти, не було видно. Так страшно — задихаєшся, а не знаєш, де вихід. Блукали, як сліпі кошенята. Мене схопив за руку чоловік. Його звати Віктор. Він вивів на вулицю не тільки мене, а ще чотирьох людей.

За словами співрозмовниці, на вулиці усі потерпілі почали блювати. Потім їх доставили в лікарню. Там знову в декого продовжилися ті самі приступи. Їм констатували отруєння і поклали на лікування в інфекційне відділення.

— Нам кажуть, нічого страшного, мовляв, цей порошок не шкідливий. Це ми чуємо від нашого начальства. Коли на підприємство приїжджав представник фірми, яка встановлювала протипожежну сигналізацію, робітниці запитували, скільки часу людина може знаходитися під таким порошком. «Він нам так і не відповів на це запитання, — приєднується до розмови ще одна робітниця. — Кажуть, цей порошок для того, щоб убивати кисень, аби далі не розгорався вогонь. А людина хіба може без кисню?».

— У мене такий стан, що постійно хочеться спати. Дуже скоро стомлююся, — каже одна з робітниць. — Зробиш яку-небудь хатню роботу — речі виперeш чи підлогу вимиєш — і вже немає сил. Буває, ходиш, як п'яна. Переживаємо, чого чекати далі. Хоч би сказали нам, що це за хімія і як вона впливає на здоров'я.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

ВІД РЕДАКЦІЇ

Співрозмовниці просили не називати їхні прізвища, їх попередили не давати інтерв'ю, бо звільнять з роботи. Керівник підприємства Іван Сушко у телефонній розмові заперечив цей факт. Мовляв, він такого своїм підлеглим не говорив. Зате не проминув нагоди сказати, що ми шукаємо сенсації там, де її немає, бо нічого особливого не сталося. За його словами, здоров'ю людей ніщо не загрожує.

«Прийшла пора тиранів і купецтва»

За повідомленням «Комсомольской правды в Украине», 28 травня, під час гарячої лінії, міністр освіти та науки Дмитро Табачник виклав подробиці подальших «наполеонівських» планів реформування шкільних навчальних програм. «Наше міністерство зараз працює над найскладнішим питанням — це визначення стандартів освіти, тому що маячня з гіперболізуванням тільки однієї форми оцінювання — це не реформа, а обдурення учнів і обман суспільства», — заявив чесний в усіх відношеннях чиновник.

І хоча «міністерство ще тільки працює», міністр не полінувався викласти майбутню «колективну думку» у власній редакції, знехтувавши зопалу власний «афоризм» про суспільну шкідливість «маячні». По-перше, без жодного «гіперболізування» з підручників історії приберуть слово «геноцид» у визначенні голодомору тридцятих років, бо це — «суб'єктивні погляди» отруєних архівними документами та спогадами очевидців винищення українського селянства вчителів. Більше того, це — виклик його особистому науковому світогляду, виплеканому на стандартах спритного подолання кар'єрних щаблів та кмітливості з вчасною партійною переорієнтацією. Який Закон, які свідки, коли сам Дмитро Володимирович, скільки не напружував потужну пам'ять доктора історичних наук, скільки не гортав томи радянської енциклопедії, навіть під свої «архівні» погони полковника заглядав, а на згадку про геноцид українського народу не натикнувся! То навіщо, питається, учнів дурити якоюсь «архаїчною маячнею», коли на підході «брєдятина» (за точною цитатою з міністра) перекованих навчальних програм?

По-друге, під «роздачу», очевидно, як рудимент попередньої влади, потрапив ще один «ненауковий» термін — «зарубіжна література»: за новим поняттям, вона стане «світовою». Хоча що в ній залишиться від «світу»? — цікаве запитання, оскільки пан Табачник пообіцяв, що три чверті навчального процесу припадатиме на літературу російську. І, по-третє, вже зовсім не пощастило українським письменникам, яких називають живими — у прямому сенсі — класиками. Міністр переконаний, що необхідно розвантажити «дуже ускладнену шкільну програму», бо «вивчати все», як, між іншим, справедливо доводить його власний інтелектуальний досвід, «неможливо». Зрозуміло, що три чверті «російської світової» недоторканні, німців з французами і так обрізали по саме нікуди, а Шевченко, Франко і Тичина з Сосюрою здогадалися померти ще до «реформ» Табачника, чим убезпечили себе — принаймні поки що — від його «форми оцінювання», то доведеться пожертвувати вивченням творчості Ліни Костенко, Юрія Андруховича, Оксани Забужко та інших сучасників, які насміхаються не тільки мережити папір, а й «топтати ряст» з таким тонким літературознавцем, як нинішній «попечітєль образованія».

Дмитро Табачник, напевно, вважає, що ножиці в руках «маньяка» — це найвдаліше запозичення передового європейського досвіду, оскільки для оцінювання живих ще «не устоялися естетичні критерії». Пан міністр глибоко помиляється: естетика Слова Ліни Костенко для всіх думаючих людей така ж зрозуміла й чітка, як ідея «Берестечка», що, до речі, засвідчив небувалий читацький ажіотаж на презентації її останніх видань. Утім, ставлення до «моральних критеріїв» самого Табачника — також не таємниця. Як написала «нев'їзна в плани міністра» Ліна Василівна, «прийшла пора тиранів і купецтва...» Вони володіють усім: посадами, автопарками і навіть солідними колекціями малярства, але не мають «кебети до мистецтва». Тому варто, доки живий і при пам'яті, гіперболізувати не лише «світову» з виразним сучасним московським «аканням», а й прислухатися до порад своїх співвітчизників. Принаймні не «говорити всує», бо «час — він мудрий Фікції скасує».

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Здаючи кров, рятували життя

Акцію на підтримку дітей, які перебувають на лікуванні у гематологічному відділенні Тернопільської міської дитячої лікарні, організували активісти обласної молодіжної організації Партії регіонів. У ній взяли участь до тридцяти осіб: представники влади, депутатського корпусу, підприємці, студенти Тернопільського національного технічного університету. Одна з організаторів акції — студентка Настя Грудницька розповіла, що агітувати майбутніх донорів не доводилось. Усім відома ситуація із забезпеченням препаратами крові як в області, так і в Україні загалом: ми недотягуємо до норм, визначених ВООЗ.

— Якби не родичі хворих, проблема була б надзвичайно гострою, — каже заступник начальника обласного управління охорони здоров'я Михайло Буртняк. — І хоч критичних випадків через нестачу препаратів крові поки що не було, створено банк крові, але його постійно треба поповнювати. Масових походів на станцію переливання крові, які організовувались колись у трудових і студентських колективах, тепер немає, тому ініціативу молодих людей вітаємо.

Більшість здавали кров уперше, а ось підприємець Володимир Городецький робить це протягом 12 років. На його рахунку — 30 літрів зданої крові. Взяв участь в акції і заступник голови облдержадміністрації з гуманітарних питань Петро Гоч. Петро Володимирович здає кров втретє. За його словами, хотілося зробити щось корисне для дітей. Але акція не буде одноразовою, вона триватиме й надалі. Головний лікар обласної станції переливання крові Петро Лучанко скористався присутністю керівництва для того, щоб привернути увагу до проблем. Хоч станція оснащена непогано (тут є навіть сепаратор клітин крові, яких в Україні всього чотири), але вкрай потрібні низькотемпературний холодильник, шейкер для помішування клітин крові, розхідні матеріали для їх заготівлі. Заступник голови облдержадміністрації, він же депутат обласної ради пообіцяв порушити ці питання на сесії.

У Міжнародний день захисту дітей у Тернополі було багато інших акцій. Дітям дарували іграшки, книжки, солодощі, влаштовували конкурси, концерти, розповідали про їхні права. Але, мабуть, ініціатива «Здай кров — врятуй життя» найбільш потрібна, оскільки йдеться про найцінніше: здоров'я наших дітей.

Любов ЛЕВИЦЬКА.
Тернопільська область.

На знімку: кров для хворих дітей здає Петро Гоч.
Фото автора.

Київ стурбований ситуацією...

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Тим часом за зупинку турецького гуманітарного каравану, що йшов у сектор Газа, Ізраїль зазнав жорсткої критики з боку як Анкари, так і багатьох інших держав. Зокрема, Генсек ООН Пан Гі Мун зізнався, що шокований інцидентом, а Росія звинуватила Ізраїль у «грубому порушенні загальноприйнятих міжнародноправових норм» за використання зброї без правових підстав.

Нагадаємо, в понеділок ВМС Ізраїлю атакували «флотилію свободи» з гуманітарним вантажем для сектора Газа. За повідомленнями ЗМІ, унаслідок сутички ізраїльських військових кораблів і гуманітарного конвою близько 10 чоловік загинули і 36 чоловік поранено. Ізраїль вважає винними в цьому організаторів акції і припускає, що вони могли бути пов'язані з міжнародними терористичними організаціями.

Хоч як там було, операція ізраїльських морських піхотинців проти гуманітарного турецького каравану спричинила не тільки негативну реакцію Туреччини, яка вже вчора ладна була розірвати з Ізраїлем дипломатичні відносини, а й викликала хвилю обурення міжнародного співтовариства. Керівників ізраїльських дипломатичних відомств також було викликано для пояснень у зовнішньополітичні відомства Бельгії, Швеції, Данії, Греції й Туреччини. Крім того, на інцидент швидко відреагувала ООН. Генсек організації Пан Гі Мун заявив: «Я засуджую ці акти насильства. Життєво необхідно, щоб було проведено повне розслідування того, що сталося».

Його підтримав президент Франції Ніколя Саркозі, який теж засудив «непропорційне застосування сили» ізраїльськими спецназівцями. У комюніке Єлисейського палацу відзначається, що президент вимагає «прояснити всі обставини цієї трагедії, яка вказала на необхідність термінового врегулювання в рамках мирного процесу».

Москва, що входить у квартет міжнародних посередників із близькосхідного врегулювання, теж засудила цю операцію. «У Москві висловлюють осуд і глибоку стурбованість у даному зв'язку, насамперед з урахуванням факту загибелі й поранень учасників гуманітарного каравану, — наводить «Інтерфакс» повідомлення Смоленської площі. — Необхідне прояснення всіх фактів того, що сталося».

Тим часом Єрусалим вважає свої дії виправданими. Ізраїльтяни називають учинок організаторів гуманітарної місії провокацією, а реакцію своїх військових — обороною. МЗС Ізраїлю також нагадує про кількаразові спроби ізраїльської сторони запропонувати організаторам акції передати гуманітарну допомогу в сектор Газа через порт Ашдод, але відмова «ясно показує, що метою флотилії була організація провокації, яка призвела до непотрібних жертв». Тому прем'єр-міністр Ізраїлю Біньямін Нетаньяху повністю підтримав дії ізраїльських ВМС і скасував свій візит до США, «щоб скоріше повернутися в Ізраїль».

Анкара ж вирішила посилити пресинг на Єрусалим. Так, прем'єр-міністр Туреччини Таїп Ердоган зажадав від Ізраїлю негайно звільнити судно під прапором своєї країни. «Турецьке судно захоплено в заручники, ми вимагаємо його негайного звільнення», — наводить слова Ердогана, котрий перебував учора в Чилі й збирався негайно повернутися на батьківщину, РІА «Новини».

Характеризуючи дії ізраїльських ВМС, Ердоган звинуватив їх у грубому порушенні міжнародного права. «Якими б мотивами не прикривався Ізраїль, скоєне ним є державним тероризмом», — заявив Ердоган.

Тим часом у схваленому вчора консенсусом документі Ради Безпеки ООН міститься заклик «до негайного звільнення кораблів і цивільних осіб, утримуваних Ізраїлем». У ньому також міститься заклик до Ізраїлю забезпечити повний доступ консулів до утримуваних ним людей. Члени ради, сказано далі в заяві, «приймають до відома заяву Генсека ООН про необхідність розслідування події» і закликають до проведення «безстороннього й такого, що викликає довіру, розслідування відповідно до міжнародних стандартів».

Крім того, рада вважає необхідним негайне зняття ізраїльської блокади з сектора Газа, де, на думку членів СБ ООН, «ситуація залишається нестійкою». Члени СБ ще раз заявили про свою глибоку занепокоєність гуманітарною ситуацією в Газі й підкреслили «необхідність забезпечення вільного доступу на регулярній основі людей і товарів на територію Гази», а також доступу туди гуманітарної допомоги.

Яна СТАДІЛЬНА.

Фото Синьхуа/Укрінформ.

Помер Андрій Вознесенський

У вівторок на 78-му році життя після тяжкої тривалої хвороби помер російський поет Андрій Вознесенський. 77 йому виповнилося зовсім недавно — 12 травня. У поета давно були серйозні проблеми з серцем. Останню операцію йому зробили кілька днів тому. Вже тоді його дружина повідомила, що «про повернення до творчої діяльності мови поки що йти не може».

В останні роки поет тяжко хворів. 11 травня Вознесенському була проведена операція з видалення атеросклеротичних ушкоджень артерій і запобігання повторному інсульту. «Ми тільки повернулися з Німеччини, — розповідала тоді російським ЗМІ його дружина. — Зараз Андрій Андрійович відновлюється після операції».

Нагадаємо, Андрій Вознесенський народився 12 травня 1933 року в Москві. Потяг до поезії проявилася в нього ще замолоду. Величезний вплив на його долю справив Борис Пастернак, який колись написав юному, 14-літньому, поетові, котрий надіслав йому свої перші вірші: «Ваш вступ у літературу — стрімкий, бурхливий, я радий, що до нього дожив». Згодом віцепрезидент Російського Пен-Центру Вознесенський докладе всіх зусиль для того, щоб створити в Передєлкіно музей Пастернака.

Незважаючи на те, що Вознесенський закінчив Московський архітектурний інститут, його життя вже цілком належало літературній творчості. Хоча варто відзначити, що Вознесенський — автор архітектурної частини монумента «Дружба навіки» на честь двохсотліття приєднання Грузії до Росії на Тишинській площі в Москві...

У 1958 році його вірші з'являються в періодиці, а починаючи з поеми «Майстри» поезія Вознесенського стрімко увірвалася в поетичний простір сучасності, отримавши визнання мільйонів читачів, ідеться у біографії Вознесенського. В 1960 році виходять перші збірки віршів поета: «Парабола» і «Мозаїка». Цикл віршів Вознесенського «Антисвіти», що викликав багато суперечок, був поставлений у вигляді сцен і пісень Театром на Таганці, де вперше на сцену з гітарою вийшов Володимир Висоцький. За творами Вознесенського поставлено також спектакль «Бережіть ваші обличчя» в Театрі на Таганці та рок-оперу «Юнона і Авось» (музика Олексія Рибникова) у Ленкомі, спектаклі в інших театрах Росії, а також України.

Свого часу він зазнав різкої критики Микити Хрущова, був під загрозою висилки з країни, після чого рядків твори Андрія Вознесенського вилучалися з друку. Незмінним залишається тільки захоплене ставлення шанувальників — від «шестидесятників» до сучасної молоді.

Віктор ТИМОШЕНКО.

Москва.

Нафтову свердловину приборкати не вдається

Власник пошкодженої свердловини — британська корпорація «Брітіш петролеум» визнала, що нова спроба заглушити свердловину, пошкоджену вибухом плавучої бурової платформи 20 квітня, може лише знизити витік нафти, але не зупинити його. Інженери спробують за допомогою керованих із поверхні підводних роботів обрізати пошкоджену водовідділну колону трубопроводу й перекрити її за допомогою стримувального клапана. На ці роботи знадобиться від 4 до 7 днів, **передає ІТАР-ТАКС**. Однак повністю фонтанування нафти можна буде зупинити тільки після того, як до діючої видобувної свердловини пробурять додаткову розвантажувальну. Відповідні роботи вже йдуть, однак закінчитися вони можуть не раніше початку серпня цього року.

Чим більше «Брітіш петролеум» робить безуспішних спроб для ліквідації наслідків найбільшої у США екологічної катастрофи, тим помітніше зростає кількість американців, які сумніваються в їх кінцевому успіху. Відкрите невдоволення тим, що відбувається, висловив у понеділок президент Сполучених Штатів Америки Барак Обама. Останню спробу, яка знову закінчилася невдачею, він назвав жахливою.

Радник Обами з питань енергетики Керол Браунер заявила про те, що «власті США готуються до гіршого». За її словами, теча може залишатися аж до вересня. Вона назвала надзвичайну подію найгіршою катастрофою в Америці. Вона перевершує аварію на танкері «Ексон Вальдез» у 1989 році, коли в море вилилося 260 тисяч барелей нафти. Зараз щодня витікає мінімум 12 тисяч барелей, і якщо витік не зупиниться до осені, то в морі опиниться до 2 млн. барелей. Екологам страшно навіть подумати, що буде, коли цей прогноз збудеться. Захисники природи твердять, що нафта пішла під воду й розноситься течіями до курортів, у тому числі до пляжів Куби й Домінікани, де, швидше за все, цього року купатися не можна буде. Зараз нафта вже є на глибинах, де живуть кашалоти й гігантські медузи. Але на цьому тижні регіон чекає нова небезпека — з сьогоднішнього дня тут починається сезон ураганів.

ФОТОФАКТ

Раз на десять років у бельгійському місті Дендермонде святкують Рос Беяар — день легендарного коня, котрий урятував місто від військ Карла Великого.

Фото Синьхуа/Укрінформ.

Президент Німеччини пішов у відставку

«Для мене було за честь служити Німеччині» — про це заявив Горст Келлер, котрий пішов у відставку з поста президента. Причиною послужило недавнє інтерв'ю Келлера. Одне з висловлень тепер уже екс-глави держави було інтерпретовано опозицією як обгрунтування перебування німецьких військових в Афганістані економічними інтересами ФРН. Келлера звинуватили в неконституційності. У відповідь на критику він вирішив залишити пост.

Відставка президента вразила жителів Німеччини й викликала жаль провідних політиків країни. Канцлер ФРН Ангела Меркель, виступаючи із заявою в Берліні, повідомила: «Звичайно, я була здивована й намагалася, розмовляючи з ним по телефону, переконати його. На жаль, цього не сталося. Тому я глибоко шкодую про цю відставку». Лідер Соціал-демократичної партії Німеччини Франк-Вальтер Штайнмайєр заявив: «Для нас це стало несподіванкою. Усе відбулося в непростий час кризи. Після відставки Горста Келлера ми опинилися в ще складнішій ситуації.» Експерти стверджують, що ця відставка може вдарити по канцлеру країни.

Згідно з Конституцією ФРН обов'язки президента тимчасово виконуватиме голова бундесрату Єнс Бернзен.

Головування в єврорегіоні «Верхній Прут» перейшло до румунів

Чергове засідання Ради єврорегіону «Верхній Прут» відбулося в Буковинському економічному центрі, що розташований у румунському місті Сучава. В ньому взяли участь представники Румунії, України та Молдови. **Як повідомляє прес-служба Івано-Франківської ОДА**, на засіданні порушувалися такі важливі питання, як розвиток прикордонного транспорту у «Верхньому Пруті»; спільні дії під час надзвичайних ситуацій у басейнах річок Серет, Прут і Сучава та розвиток туризму. Також учасники зустрічі схвалили план діяльності на 2010—2011 роки, представили проекти для фінансування в рамках Спільної операційної програми Румунія—Україна—Республіка Молдова на 2007—2013 роки.

Чернівецька область офіційно передала головування у єврорегіоні «Верхній Прут» Сучавському повіту Румунії. Затверджено новий склад членів Ради єврорегіону з правом голосування, до якого з боку України увійшли голова Івано-Франківської ОДА Михайло Вишиванюк та голова Чернівецької ОДА Михайло Папієв. Виконавчим головою Ради єврорегіону «Верхній Прут» обрано голову Сучавської повітової ради Герге Флутера.

Дарина НАЗАРЧУК.

Івано-Франківська область.

Президент Віктор Янукович призначив Олександра Купчишина послом України у Франції. Іншим своїм указом Президент призначив Андрія Березного послом України в Австрії, *повідомляє АП*

У Києві з 1 липня підвищуються тарифи для населення на гарячу воду й опалення на 34—41%. Це закріплено розпорядженням Київської міськдержадміністрації (№392) від 31 травня 2010 року. Чергове підвищення цін заплановано на 1 вересня *(Укрінформ)*

Малечу потрібно захищати книгою

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

— У нас в країні проблема літератури настільки занедбана, що я не впевнена, чи зможемо ми щось змінити, — каже дитяча авторка Зірка Мензатюк. — Нещодавно моя онучка принесла зі школи список заданої літератури на літо. Вона у четвертому класі, а всі ті твори — так звана класична дитяча література, та ще й сусідньої країни. І виходить, що увесь час дитина читає не те, що хоче, а те, що мусить. Вона ж сама ці твори не обирала. Раніше у нас була інша система. Нам ставилось завдання принести список прочитаної літератури. А яких авторів, якої тематики ми читали — це вже було на наш розсуд та смак.

Сьогодні дитяча книга тримається на ентузіазмі окремих людей, переконана письменниця Леся Воронина. Катастрофічна ситуація і з оновленням бібліотечних фондів сучасною українською дитячою літературою. Такої у переважній більшості книгозбірень майже немає. Більшість же доступних книг часом значно старші за своїх читачів.

А от вчитель молодших класів Валентина Заворотнюк переконує: насправді діти тягнуться до книги: «У мене одна першокласниця щодня із собою в школу приносила книжку одного з сучасних дитячих авторів. Видання було велике і досить важке. Я запитала, навіщо постійно його приносити. А вона сказала, що настільки їй книжечка сподобалась, що вона без неї не може і години прожити, постійно перечитує».

Багато дітей і справді були б не проти читати не про червону зірку над Кремлем чи браві подвиги піонерів, а про сучасних героїв оповідань та казок. Та ця література не скрізь є. Для значної частини маленьких містечок та сіл книгарня — мрія. Відтак сучасна дитяча книга для них, можна сказати, не існує. Щоправда, є у цієї проблеми і другий бік — вартість видань.

— Є книжки, які я називаю «бюджетним варіантом», — розповідає молода мама Ірина. — Вони недорого коштують (від 10 до 25 гривень), але і дитині їх вистачає, як-то кажуть, на раз. Кращі видання вартують значно більше. В середньому від 50 гривень. Але самі розумієте, що часто такі книжки купувати немає змоги. Хотілося б, щоб нові книжки були доступніші. Бо я помітила, що малій справді цікавіше читати сучасну літературу, аніж дитячу класику.

Тетяна ГРАДОБЛЯНСЬКА.

РІВНЕНЩИНА

Незаконно продали державне майно

Прокуратура Березнівського району виявила факт порушення вимог законодавства у сфері відчуження об'єктів державної власності посадовими особами одного з акціонерних товариств, внаслідок чого державі завдано збитків на суму 600 тисяч гривень. Вони без погодження Фонду державного майна України продали приватній фірмі будівлі цеху та побутового корпусу, які перебувають у державній власності. За фактом перевищення керівниками вказаного товариства своїх службових повноважень, що завдало збитків державі, прокуратура району порушила кримінальну справу за ознаками злочину, передбаченого ч. 3 ст. 365 Кримінального кодексу України. Справа знаходиться на розгляді в суді. Вживаються заходи щодо відшкодування завданих державі збитків, повідомляє прес-служба прокуратури Рівненської області.

Олександра ЮРКОВА.

«Міліція відповість за вбивство!»

МІЛІЦЕЙСЬКІ ІСТОРІЇ

З таким твердженням учора під стінами Шевченківського ГУ МВС в місті Києві громадськість провела Всеукраїнську акцію протесту проти міліцейського свавілля. Приводом для проведення мітингу стала смерть студента від рук правоохоронців. Принаймні в цьому переконують столичні активісти.

Родичі та знайомі Ігоря поклали біля входу в будівлю вінки та фотографію хлопця. По мегафону оголосили хвилину мовчання... Так вони вшанували пам'ять жертв міліцейського безладу і особисто Ігоря. Однак основна мета, на їх переконання, — не допустити таких трагедій в майбутньому. Подібні акції пройшли сьогодні під обласними управліннями УМВС по всій країні.

Ігор Індило помер в день свого 20-річчя — 17 травня 2010 року. За інформацією МВС, студент надто гамірно поводився в гуртожитку, адже був нетверезий. Після кількох зауважень дільничний міліціонер попросив юнака проїхати до Шевченківського райвідділу. За версією правоохоронців, там Ігореві стало зле, він кілька разів упав й одержав черепно-мозкову травму. Вона нібито і стала для хлопця фатальною. А вже вранці батьків викликали забрати тіло сина з моргу. Однак учасники акції, а також деякі правозахисники переконані: йдеться про насильницьку смерть від рук міліціонерів.

— Це все, що ми поки що можемо зробити. Ця акція — попереджувальна. Нині ми вимагаємо покарати винуватців загибелі студента і людей у погонах, а також покласти край кривавому беззаконню, — коментує «Голосу України» ситуацію координатор акції Євгенія Малих. — Це стосується керівництва Шевченківського ГУ МВС. Адже, судячи з усього, хлопця вбили просто з необачності. Правоохоронці просто захопилися катуванням та не змогли вчасно зупинитися. Ці люди не мають права носити погони. Якщо їх не буде покарано за тиждень, ми перейдемо до більш масових та агресивних форм протесту. Адже цей, на жаль, не по одинокий, трагічний випадок ілюструє справжню ситуацію, яка склалася з міліцією в країні.

За словами голови Київської міської організації Всеукраїнського об'єднання «Свобода» Андрія Мохника, ця справа дуже нагадує вбивство селянина Олійника у Голованівську. Якщо влада дозволить чиновникам прикриватися відписками та відбутися відстороненням від виконання обов'язків — чергове вбивство студента залишиться безкарним. «Убивці мають дістати адекватне своїм злочинам покарання. Кожен причетний до фактів катування людей повинен сидіти за гратами», — наголосив А. Мохник.

Під час акції активісти також висловили свій протест проти законопроекту №2450 «Про порядок організації і проведення мирних заходів», який зараз готується до другого читання. На їхнє переконання, проект узаконює механізми заборони мирних зібрань громадськості, що сприятиме ще більшому свавіллю працівників міліції як щодо громадських активістів, так і щодо простих громадян.

Олександр ПЕКНИЙ.
Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Отрута з... крана

Кілька днів село Абазівка Полтавського району перебувало на межі паніки — до водопровідної мережі на вулиці Гоголя потрапила невідома хімічна речовина.

Перший забив тривогу місцевий 34-річний чоловік, який запивав вдома ліки водою з-під крана. Уже після перших ковтків у нього перехопило дихання, адже вода нагадувала... аміак. Спеціалісти райсанепідемстанції зробили аналізи і з'ясували, що у воді й справді «перевищено вміст аміаку, фтору та хлоридів». Незабаром знайшлася й «розгадка» — одна з ділянок злощасного водогону проходить через територію місцевої агрофірми, де, найімовірніше, «невідома речовина з характерним запахом аміаку» й потрапила до мережі.

І хоча, як повідомили у прес-службі ГУ МНС України у Полтавській області, постраждалих у лікарняних закладах не зареєстровано, та жителі Абазівки таки постраждали. По-перше, довелося скачувати «отруєну» воду з господарських систем, по-друге, виникли проблеми з питною водою, а, по-третє, досі до кінця невідомо, що ж робити із самим водогоном. Зрозуміло, що використовувати наявний — знову піддавати себе ризику, адже причину, як потрапили хімікати до системи, так остаточно і не з'ясовано. Тому поки проводиться розслідування, жителі села вирішили на власні кошти побудувати «південний потік» — нову гілку водогону в обхід території агрофірми.

Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.

Полтавська область.

Тепер воду можна буде пити

У 260 населених пунктах Херсонської області, де питна вода за деякими фізико–хімічними показниками не відповідає санітарним нормам, установлюватимуть системи доочищення.

За словами заступника міністра ЖКГ України Сергія Зініна, на облаштованість систем доочищення планується виділити цього року п'ять мільйонів гривень. Вартість однієї установки становить від 50 до 300 тисяч гривень.

Передусім добротна питна вода надійде до лікарень, дитячих садків, шкіл, в яких встановлюватимуться питні фонтанчики.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Херсонська область.

За три роки відмили майже 85 мільйонів

У Кривому Розі викрили злочинну групу, яка впродовж 2007—2010 років займалася фіктивним підприємництвом та легалізацією грошей, отриманих злочинним шляхом. За цей час через банківські рахунки фіктивних підприємств пройшло 84,6 мільйона гривень, повідомили у відділі зв'язків із громадськістю ГУМВС України в Дніпропетровській області.

Під керівництвом 48-річного організатора в незаконному конвертаційному центрі працювало п'ять жінок, дві з них раніше судимі. Організатор «бізнесу» нині утримується під вартою у Криворізькому слідчому ізоляторі, решті фігурантів обрано як запобіжний захід підписку про невиїзд.

Прокуратура області стосовно всіх членів угруповання порушила кримінальну справу. Їм загрожує позбавлення волі на строк від 5 до 12 років, повідомили в прес-службі прокуратури області. Триває слідство.

Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.

Дніпропетровська область.

Пара лелек оселилася біля старого замку

У Тернополі з'явилася нова скульптурна композиція — пара лелек з дитинчам у гнізді. На фоні старовинного замку, який 470 років тому дав початок місту, композиція має зворушливий вигляд. І символічний, адже поруч — пологовий будинок. Тож народний депутат, лідер партії «За Україну» В'ячеслав Кириленко, який побував на відкритті композиції, побажав мешканцям міста, щоб лелеки частіше приносили діточок.

Оригінальний подарунок Тернополю зробила родина міського голови Романа Заставного. Композиція повністю виготовлена із бронзи. Про її вартість Роман Заставний воліє не говорити: подарунок є подарунок. Автор її, київський скульптор Сергій Лебединський, каже, що кращого місця для символу родинного щастя годі шукати. У Тернополі вже є композиції «Дерево щастя», «Русалка», а тепер у ньому оселилися ще й «Лелеки».

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопіль.

Керівництво «Запоріжсталі» не в курсі про продаж?

Керівництво металургійного гіганта «Запоріжсталь» поки що не підтвердило купівлю підприємства групою російських фінансистів.

Днями у ЗМІ з'явилося повідомлення, що ВАТ «Запоріжсталь» придбане за 1,7 мільярда доларів російською промислово-фінансовою групою, пов'язаною з «Зовнішекономбанком» (ЗЕБ). Фінансовий директор «Запоріжсталі» Олександр Рабцун прокоментував ці повідомлення так: «У нас немає ніякої інформації про те, що акції підприємства придбав ЗЕБ. Все, що я можу сказати, то це те, що практично в останню мить не відбулася угода про купівлю пакета (акцій) великою донецькою компанією».

Нагадаємо, що раніше про купівлю 50-відсоткового пакета акцій «Запоріжсталі» структурами народного депутата Ріната Ахметова повідомляв голова Запорізької обласної державної адміністрації Борис Петров. Цю інформацію пізніше було спростовано компанією пана Ахметова СКМ і Антимонопольним комітетом України.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.

Запорізька область.

ФОТОФАКТ

У Путилі (Чернівецька область) провели традиційне свято — проводи пастухів на полонини.

Фото Ірини ПУСТИННІКОВОЇ (Укрінформ).

Сьогодні випускники шкіл пишуть тест з української мови та літератури

ПЕРШИЙ ПІШОВ

В Україні стартувало зовнішнє незалежне оцінювання. Цьогорічне ноу-хау — номерні пломби на пакетах з тестовими зошитами. Відкрити їх «без наслідків» неможливо, залишиться відбиток і стане зрозуміло, що тести намагалися зламати. Готові роботи упакують у яскраво-жовті пакети і відішлють на пункт перевірки. До речі, ще один захід безпеки, який до останнього тримали в таємниці, — написані тести перетасують по областях. Тобто роботи київських абітурієнтів перевірятимуть, приміром, у Криму, а кримські — у Львові.

— Так ми хочемо уникнути навіть гіпотетичних випадків втручання у роботу пунктів тестування, — пояснив на брифінгу директор Українського центру оцінювання якості освіти (УЦОЯО) Ігор Лікарчук.

Списати або дізнатися відповіді зазделегідь все одно не вдасться, тому краще й не намагатися, попереджає він. Мобілки та інші технічні засоби одразу розпізнають, а результати ще й анулюють. Та й запізнюватися на тести не радить — в аудиторію вже не пустять.

— Фактів витоку інформації про зміст тестових завдань нами не зафіксовано, — додав І. Лікарчук. — Однак в Інтернеті з'явилося чимало повідомлень про продаж відповідей. Ми моніторимо таку інформацію і навіть робимо «контрольні закупки», але жодного разу, навіть заплативши гроші, відповідей не отримали. Тому закликаємо абітурієнтів не піддаватися на подібні спроби шахраїв.

Нагадуємо, попереду ще три тижні тестів: 2, 3, 4 червня абітурієнти складають українську мову та літературу, 7 червня — іноземні мови (англійську, німецьку, французьку, іспанську на вибір), 9 червня — біологію, 11 червня — географію, 14 і 15 червня — математику, 17 — 18 червня — історію України, 21 червня — хімію і, нарешті, 23 червня — фізику.

Перевірка триватиме від кількох годин (у випадку з іспанською мовою, яку писатимуть лише 600 випускників) до 15 днів (у випадку з українською мовою, де є міні-твір, який перевірятимуть живі люди, а не комп'ютер). А результати з'являться на персональних сторінках абітурієнтів.

Наталія ОВДІЄНКО.

Викрадені Євангелія повертають власникам

У місті Надвірній правоохоронці затримали чоловіка, якого підозрюють у викраденні стародавніх Євангелій із церков західного регіону України. На нього міліціонери полювали ще з минулого року. За словами начальника УМВС в області Василя Варцаби, було й так, що по 50 міліціонерів ночі просиджували в засідці біля храмів, однак спіймати чоловіка було непросто.

Тепер з'ясувалося, чому. 39-річний чоловік приїжджий. Народився у Чернівецькій, прописаний у Луганській, а фактично проживав у Полтавській області. Працював обережно — не зупинявся ні в готелях, ні в сільських садибах. Жив у лісі, пересувався з одного села до іншого на велосипеді, ні з ким не спілкувався. Орієнтувався на місцевості за атласними картами. Мав окрім них записник, металевий ключ, ніж, рукавиці, плоскогубці, домкрат, яким легко відкривав церковні решітки і проникав у храми.

Зловмисника цікавили насамперед стародавні Євангелія та ікони. Їх відправляв у Полтаву, а звідти — до Харкова. Частину церковних книг XVII—XIX століть виявлено у Полтаві в особи, яка торгувала ними через інтернет. Іншу частину вилучено в Харкові з антикварної крамниці. Загалом правоохоронці доправили з Полтави та Харкова до Івано-Франківська 12 стародавніх Євангелій та вісім ікон, викрадених за останній час із храмів на території Івано-Франківської, Чернівецької та Тернопільської областей. На цей час задокументовано причетність затриманого до 12 крадіжок. Триває робота щодо розкриття подібних злочинів, скоєних на території сусідніх областей.

— Усі Євангелія після закінчення слідства будуть повернуті в церкви, — сказав на прес-конференції Василь Варцаба.

Журналісти мали можливість на власні очі побачити унікальні стародавні Євангелія та ікони. Зокрема, Євангелія повернуться в церкву Пресвятої Покрови села Голинь Калуського району і церкву Петра і Павла, що в селі Залуква Галицького району Івано-Франківської області, церкву святого Івана Богослова в селі Малинці Хотинського району Чернівецької області.

Дарина НАЗАРЧУК.

Івано-Франківськ.

Фото автора.

На Миколаївщині вшанували пам'ять героїв-іскрівців

На батьківщині юних героїв-партизанів, у селі Кримка Первомайського району Миколаївської області, урочисто вшанували пам'ять членів молодіжної підпільної організації «Партизанська іскра».

Уже багато років сюди з'їжджаються делегації з усіх районів Миколаївщини. На місці розправи фашистів над юними месниками встановлено обеліск з іменами загиблих. Ім'я підпільної організації носять середня школа, парк і меморіальний музей. Про героїчний подвиг іскрівців у цих місцях знають навіть вихованці дитсадка.

Підпільна молодіжна організація «Партизанська іскра» з'явилася наприкінці жовтня 1941 року, коли німці окупували Первомайськ і прилеглі села. 47 учнів восьми—десятих класів із сіл Кримка, Катеринка, Кумарі, Степківка, Новоандріївка, Кам'яна Балка і Кам'яний Міст, об'єднавшись у підпільну групу, не по-дитячому воювали з окупаційною владою, допомагаючи своїм батькам і дідам. Школярі організовували диверсії на залізниці, виводили з ладу підземні кабелі фронтового зв'язку, організовували втечі військовополонених з таборів, розповсюджували листівки. На вівтар перемоги хлопці й дівчата поклали свої життя. У живих пощастило залишитися тільки чотирьом іскрівцям.

Завідувачка музею «Партизанська іскра» Катерина Кульчицька згадує: «Заснував музей підпільників іскрівець Іван Герасименко. Його тричі засуджували до страти нібито за зраду, але в 1955 році було знайдено документи, що повністю змили з нього цю пляму. Повернувшись до Кримки, Герасименко доклав усіх зусиль для увічнення подвигу своїх товаришів».

Галина ПОРФИР'ЄВА.

Миколаївська область.

На знімку: біля меморіалу.

Фото автора.

У НОМЕР

➤ ЛУГАНСЬКА ОБЛАСТЬ

Шахтарі працюють на застарілому обладнанні

Держгірпромнагляд перевірив безпеку шахтного стаціонарного устаткування, вертикальних стволів на вугільних підприємствах Луганщини. Результати тривожні: виявлено 663 порушення нормативних і законодавчих актів з охорони праці, експлуатацію 17 об'єктів припинено, а 19 працівників притягнуто до адміністративної відповідальності.

Зокрема, на шахтах ВАТ «Лисичанськвугілля» експлуатується 27 піднімальних установок, у 25 з яких уже минув строк служби, а з п'яти вентиляторів головного провітрювання строк служби закінчився в чотирьох. Більше двох років не робився повторний технічний огляд на продовження терміну служби семи піднімальних установок на шахтах ім. Капустіна, «Привільнянська», «Новодружня», ім. Мельникова. Подібна картина спостерігається й на шахтах ДП «Первомайськвугілля». Із 32 піднімальних установок строк служби минув у 24. Однією з головних причин такого стану техніки й устаткування керівники вугільних підприємств називають відсутність фінансування.

Алла АНТІПОВА.

➤ ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Багатодітні родини отримають спецдокумент

Щоб багатодітним сім'ям було зручніше користуватися всіма належними їм пільгами, на Львівщині вирішили видавати спеціальні посвідчення. Цей документ матиме вигляд паспорта з уклеєними фотографіями усіх членів родини. На думку начальника управління сім'ї та молоді облдержадміністрації Андрія Рожнятовського, діти з багатодітних сімей зможуть використовувати ці посвідчення, приміром, під час поїздок у транспорті.

Видачі посвідчень значною мірою сприятиме проведений торік на Львівщині облік багатодітних сімей. Тепер добре відомо, що в області мешкає понад 10 тисяч родин, які мають троє і більше дітей. І більш як 3,5 тисячі сімей, де росте більше чотирьох дітей. А введений з 1 січня цього року Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань соціального захисту багатодітних сімей» означив конкретніше коло пільг та державних гарантій, якими можуть скористатися багатодітні родини в Україні. До речі, не всі багатодітні сім'ї добре обізнані зі своїми правами, і нові посвідчення також сприятимуть інформуванню мешканців області щодо їхніх прав.

Ірина ЄГОРОВА.

➤ ОДЕСА

Дельфінарій поповнився двома білими китами

В Одеському дельфінарії «Немо» сенсація — з Новоросійська прибули на постійне місце проживання два білі кити. Самець і самка після репетицій виступатимуть перед одеситами й гостями міста в різноманітних шоу.

Білі кити вже освоїлися в дельфінарії, подружилися з його старожилами — дельфінами-афалінами. Тренер дельфінарію Олена Комогорова заявила, що перші кроки на водній арені білухи вже роблять — вони підпливають до бортиків і ласують делікатесами, які пропонують відвідувачі. Кити надають перевагу оселедцям, горбуші й сьомзі.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

В Одесі внаслідок сильної зливи на станціях біологічного очищення сталися аварії, які призвели до того, що десятки тонн фекальних мас із каналізації потрапили в море *(УНІАН)*

У Миколаєві не вийшли на маршрути тролейбуси і трамваї. У трьох депо оголошено безстроковий страйк. Трудовий колектив вимагає виплатити заборгованість у зарплаті. Тим часом місцева влада пояснює заборгованість перебоями з виплатою держдотації, *повідомляє наш кореспондент Галина ПОРФИР'ЄВА*

НАБОЛІЛО!

Менську райлікарню замучили... штрафами

Державною інспекцією з енергетичного нагляду за режимом споживання електричної і теплової енергії в Чернігівській області накладено штраф у сумі 1700 гривень на Менську центральну лікарню за відсутність апарата автоматичного включення резерву електропостачання. До речі, це вже не перше фінансове покарання медичного закладу. З 2007 року Менська ЦРЛ кілька раз платила штрафи по 170—500 гривень, накладені фінансові стягнення й на головного лікаря Петра Хомрача.

Замість того, щоб купувати ліки, лікарня вишукує гроші на сплату штрафів. У 2008 році нарешті були виділені бюджетні кошти для придбання дизельної електростанції потужністю 30 кВт в сумі 38658 гривень, а в 2009 році виконано роботи з її запуску на суму 9369 гривень.

— Це дає змогу під час аварійного відключення повністю забезпечити безперебійне електропостачання пологового, дитячого, реанімаційного, хірургічного та терапевтичного відділень лікарні, — каже головний лікар ЦРЛ Петро Хомрач. — Якщо зникає електрика, то буквально за п'ять хвилин ми включаємо дизельну електростанцію.

Здавалося б, багаторічна проблема райлікарні нарешті успішно вирішена. То чому виникла потреба її знову штрафувати?

— Виявляється, з нас вимагають встановити апарат автоматичного включення резерву електропостачання, — пояснює П. Хомрач. — Я нічого проти цього не маю. Але він коштує 20 тисяч гривень. Таких коштів у нас немає, не передбачені вони і в бюджеті на 2010 рік. Тим часом Державна інспекція з енергетичного нагляду за режимом споживання електричної і теплової енергії в Чернігівській області, попри ці реалії, нас штрафує...

— Але ж вони відстоюють державний інтерес, — зазначаю. — За п'ять хвилин людина може померти, якщо вона на операції.

— У Мені це неможливо, — переконує головлікар. — В операційній у нас стоїть потужний акумулятор, у наркозному апараті є спеціальний ручний режим роботи. Мене обурює, що мене штрафують за те, на що держава не виділяє коштів. Зрештою, хто відповідає за життя хворих у райлікарні: — я чи інспектор енергонагляду?

Справді, дивна виходить ситуація.

Начальник Державної інспекції з енергетичного нагляду за режимом споживання електричної і теплової енергії в Чернігівській області Петро Ярош у нашій розмові підтвердив, що діє згідно з чинним законодавством, виконує установки і рішення згори:

— Менська центральна лікарня — споживач електроенергії першої категорії. А тому резервне електропостачання має здійснюватися в автоматичному режимі. Не накладати штраф після відповідного припису ми не можемо, оскільки нас контролює у цьому плані прокуратура.

Одне слово, контрольну службу не обходить, як розв'язати цю проблему. Зрештою, завдяки штрафам більшість райлікарень на Чернігівщині встановили відповідне обладнання. Однак для 9 з них це й досі не під силу.

На сесії Чернігівської обласної ради після відповідного депутатського запиту вирішено доручити обласній державній адміністрації знайти кошти для придбання відповідної апаратури у Мену. Може, це і розв'яже для райлікарні її надокучливу проблему зі штрафами.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Мічурін і «нові мічурінці»

Раніше Полтава зустрічала гостей яблуневими садами, а тепер — автозаправками

ПРОБЛЕМА ОЧИМА ВЛАСКОРА

Справді, раніше на під'їзді до міста були приємні для ока яблуневі сади, які підступали до Полтави з усіх боків. Хоч із Києва їдь, хоч із Харкова, хоч з Кременчука... І навряд чи тоді хтось міг уявити, що настануть часи, коли ті сади, що давали селянам чималі прибутки, виявляться непотрібними. А земля під ними сама стане товаром, на який накинуть оком ті, кого вабить не яблуневий цвіт, а... запах бензину та грошей. У приміських садах дедалі частіше почали з'являтися не садівники, а лісоруби. І сьогодні «надмогильними пам'ятниками» садівництву повсюдно стали бензозаправки, магазини та генделики... А було ж колись!

Той же радгосп імені Шевченка, що у приміських Щербанях, знали свого часу далеко за межами України як господарство, де садівництво було на висоті. Ранні черешні, яблука, груші, сливи... Цілі плантації займали й полуниці, смородина, малина. І все — елітні сорти! Були і власні фруктосховища, і переробні цехи. Виготовляли там навіть різні екзотичні вина (наприклад, зі смородини), як тоді казали, «для Кремля», бо й справді на прилавки «простих» магазинів вони не потрапляли. Але й тут за останні роки все прийшло до занепаду, а частина саду, який ще лишився обабіч траси у Розсошенцях, дає користь людям лише в тому сенсі, що частина городян восени заготовляє тут «шарові» яблука на зиму...

Славилася своїми садами колись і Стовбина Долина на Новосанжарщині. Усіх, хто в'їжджав у село, зустрічали по обидва боки автотраси розкішні сади. Свого часу у тодішньому колгоспі «Шлях Ілліча» спорудили навіть цех з переробки фруктів та овочів, який у селі називали «винзаводом». Насправді виготовляли тут яблучний сік, який потім і справді скуповували навіть кримські винзаводи. Господарство мало від того немалий прибуток, але спершу сумнозвісна «антиалкогольна кампанія», а потім і загальний занепад економіки зруйнували і саме виробництво, і місцеву садівничу галузь загалом. Частину саду «рекультивували», а частина ще й досі нагадує про колишню славу стовбинодолинських садів... сучасні ж ягід, то уже через десять років ця цифра впала до 766 тис. тонн. І чим більше з'являлося на прилавках заморських бананів, тим менше ставало полтавських яблук. А ті, що з'являються, здебільшого не мають не лише полтавського, але й «українського походження».

Якщо ж сади деінде й лишилися, то переважно тільки тому, що або сама земельна ділянка не дуже приваблива для спорудження заправки чи чергової торгової точки, або первинні затрати надто високі. Адже корчувати дерева — то штука теж доволі вартісна... А там, де до жвавих автострад ближче, лісорубам роботи вистачає!

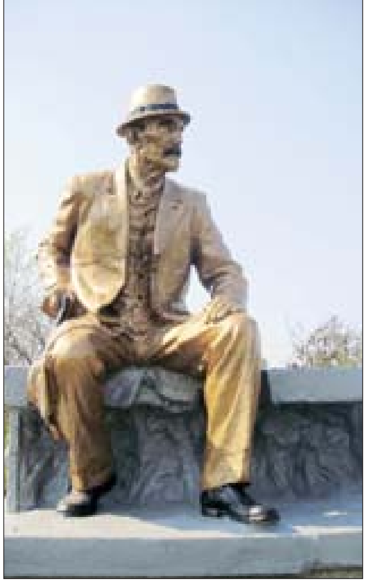

хостоєм та напівдикими хащами, що мало схожі на розкішні колись плантації, якими впродовж багатьох років опікувався місцевий легендарний садівник Василь Федорович Писаренко. Ці «залишки розкоші» й уціліли лише тому, що з'ясувалося: корчувати садок на територіях, віддалених від міста, справа не досить вигідна — кому ж тут будувати котеджі?

І така невтішна картина — майже повсюди на Полтавщині.

Втім, спроби відновити садівництво свого часу були. 1995 року на рівні області навіть ухвалили спеціальну програму, однак за відсутності державних «вливань» вона швидко провалилася, і більше про неї чиновники воліли не згадувати. Власне кажучи, колись прибуткова галузь остаточно перетворилася на збиткову. І якщо в 1990 році Полтавщина вирощувала 2,9 млн. тонн плодів

Добралися вже й до приміського села Мачухи... Донедавна сад у самісінькому центрі села ніби охороняв сам Іван Павлович Мічурін, що «сидів» на лавці опріч перехрестя. Час, однак, не пожалів і його: постамент облупився, ніс «покоротшав», а капелюх почав нагадувати... терновий вінок. Ну, а за сад узялися «добрі люди», і торік поруч виросла чергова бензозаправка. Втім, цієї весни оновили й сам пам'ятник. Хоча ті, хто його бачив, шоковані виглядом видатного селекціонера не менше, ніж вирубаним садом: постамент і скульптуру не просто «підлампічили» — перефарбували «золотом», а Мічуріна й поготів зробили «живішим за всіх живих»! Уже не якийсь там сивий дідок — у нього тепер... «чорнії вуса, чорнії брови...» і навіть волосся — ну викапаний тобі «брунет»! Хоча після такої «реставрації» сталінський селекціонер радше став нагадувати самого Йосипа Віссаріоновича. Йому б тільки маршальський мундир та кашкета!

Звісно, виростити сад — не бензозаправку збудувати. На це потрібні роки копіткої праці. І хоч знаходяться серед нас окремі ентузіасти, які беруться за таку справу, та загалом картина мало змінюється. Куди простіше і вигідніше й на славній колись своїми садами Полтавщині торгувати красивими на вигляд польськими яблуками (у самій Польщі їм, до речі, знають ціну як товару другосортному, адже їх не ризикують чіпати навіть шкідники), аніж затівати на наших землях щось своє.

...Не так давно зустрів я одного нашого місцевого кінооператора. Згадавши зйомки «на натурі», він згадав і те, як колись щовесни їздив знімати за місто, як цвітуть полтавські сади. Ми зайшли до чоловіка додому й переглянули ту стару плівку. Уявіть собі такий кадр: з обох боків «київської» траси (а вона тоді була доволі вузькою) квітують яблуні, між ними, як у дивовижному тунелі, проскакують авто. А ось зупиняється автобус (як проїдеш повз таку красу?), люди виходять і стоять, як зачаровані, милуючись і дихаючи на повні груди тим дивним ароматом... «Яблони в цвету — какое чудо!» На жаль, усе це тепер лише на кіноплівці...

Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.

На знімках: пам'ятник Івану Мучуріну у Мачухах «до і після»; яблуневий цвіт; такий вигляд мають нині під'їзди до Полтави.

Фото автора.

*** ПАМ'ЯТЬ * ПАМ'ЯТЬ * ПАМ'ЯТЬ ***

«Вони загинули

У селі Чернііві Тисменицького району урочисто перепоховано останки двох радянських солдатів **(на знімку)**. Вони загинули 11 квітня 1944 року під час визволення Прикарпаття від німецько-фашистських загарбників. З тих пір їхні кістки лежали у землі на обійсті жительки села Марії Бойчук, якій зараз 83 роки.

— Я добре запам'ятала, що ці солдати загинули у передвеликодню п'ятницю, — згадує жінка. — По них вистрілили з панцерника. Тіла лежали просто неба тиждень, а може, два чи й три. Нарешті сестрин чоловік не витримав. Каже, що будемо робити — везти їх на цвинтар чи й далі ходити повз трупи? Закликав сусідів, викопали яму на городі, поклали туди тіла один біля одного і присипали їх землею. Так їх зараз і відкопали.

У радянський час жінка боялася говорити про перепоховання, бо не знала, чим то могло обернутися для її родини. Але про місце, де поховали солдатів, сім'я завжди пам'ятала і ніколи там нічого не садила. Кілька років тому син Марії Василь звернувся до влади з проханням забрати останки радянських солдат з їхнього обійстя і перепоховати їх на цвинтарі. Однак зробити це виявилося не так просто. З'ясувалося, що в області немає жодної офіційно зареєстрованої установи, яка б мала право займатися перепохованнями, проводити ексгумацію тіл і т. д., а без цього проводити відповідні роботи заборонено. Отож два роки тривала бюрократична тяганина з оформленням різних дозволів.

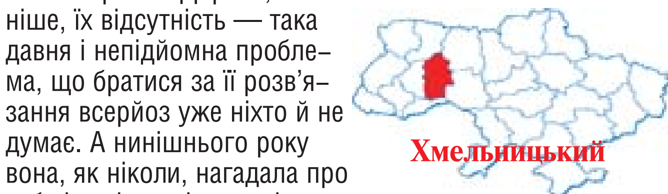
Завдяки добрій пам'яті Марії Бойчук, яка не лише запам'ятала місце, а й майже точно назвала прізвища полеглих, порівняно легко вдалося віднайти імена загиблих в Іменному списку безповоротних втрат особового складу 3-ї моторизованої бригади 21-ї гвардійської Червонопрапорної механізованої бригади, що зберігається в Центральному архіві. В ньому значиться, що у східній частині села Чернііва Тисменицького району поховано Хорунженка Микиту Миколайовича, 1905 року народження, уродженця села Койсуч Батайського району Ростовської області, та грузина Абрама Васильовича Цхадіашвілі, який народився 1919 року в селі Церакві Упрейської сільської ради Боргатинського району. «Насправді ж те, що записано в документі про поховання цих воїнів, виконано

Телефони корпунктів: Чернігів — (0462) 95-74-18; Полтава — (05322) 7-92-11; Івано-Франківськ — (0342) 52-26-65

Дорожні латки дедалі частіше з'являються на асфальті замість нових і якісних шляхів

РЕАЛІЇ

Втім, навіть таким латкам у сільській глибинці заздрять. Не те, що про цистерну асфальту чи бітуму, навіть про машину щебеню, яку можна було б розгорнути по сільській вулиці автогрейдером, у сотнях населених пунктів тільки мріють. Дороги, а точніше, їх відсутність — така давня і непідйомна проблема, що братися за її розв'язання всерйоз уже ніхто й не думає. А нинішнього року вона, як ніколи, нагадала про себе і в містах, і на магістральних автошляхах. Такого поганого стану доріг не тільки фахівці, а й водії з пішоходами вже не бачили давно.

Є дороги і плани. До них би ще й гроші

На тлі бочки з гарячою смолою, асфальтного катка та десятка шляховиків із лопатами в руках, які починають засипати вибоїни на найпожвавленіших ділянках,

важко навіть уявити, що в світі існують новітні технології шляхобудування. Не знаю, чи є ще десь такий термін, як «ямковий ремонт». Бо кому хоч раз у житті довелося проїхати з вітерцем європейськими шляхами, навряд чи може уявити собі посеред дороги оту... ямку.

У нас традиційно все не так. Про які європейські дорожні стандарти може йти мова, коли частенько трапляється так, що замість дороги — одна суцільна яма чи вибоїна? А тому навіть таким дідівським технологіям латання у багатьох містах, а тим більше — у селах та містечках дуже раді. Проблема в тому, що навіть це виявляється для багатьох місцевих бюджетів просто недозволеною розкішшю.

Хмельницькому, можна сказати, пощастило. Торік міське комунальне підприємство з будівництва, ремонту та експлуатації доріг виконало робіт на 14 мільйонів гривень. На практиці це означало, що не просто залатано кілька сотень вибоїн, а низка вулиць капітально відремонтована.

Та хоч як це прикро, а нинішньої весни торішні старання були вже майже непомітні. Всі в один голос заговорили про небувало важкі кліматичні умови, котрі безжально «з'їли» асфальт. При цьому на якості та довговічності останнього вже традиційно ніхто й не акцентував уваги. Бо, врешті-решт, хіба не для того він укладається, щоб вже буквально через рік-другий на ньому проводити ямковий ремонт? А коли так, то найважливішими стають проблеми не технологічного, а фінансового характеру: де взяти гроші на ці ремонти.

З початку нинішнього року в обласному центрі планували капітально відремонтувати понад десяток вулиць. Але все загальмувалося відсутністю бюджету. Поки його затвердять, поки пройдуть тендери, поки нарешті надійдуть реальні кошти — дивись, уже й перше півріччя мине. А тим часом до початку травня шляховики комунального підприємства отримали на виконання робіт лише півмільйона гривень — краплина в асфальтно-бітумному морі. Що й дивуватись, що цього тільки й вистачає на латки, котрі тепер рясніють вздовж центральних міських вулиць.

Шляховики ж автоматично зміщають свої робочі плани на середину літа та осінь. Якщо не вдасться за тих кілька місяців освоїти кошти, ремонти можуть затягнутись і до холодів. А там хто гарантуватиме дотримання всіх технологічних вимог? Отож знову погода стане винною в тому, що у нас погані дороги.

Проїхати між ямами — як між краплями дощу

Та як би не нарікали на дороги в обласному центрі, вони можуть видатись просто ідеальними на тлі решти доріг краю. Після того, як працівники ДАІ разом із шляховиками їх обстежили, стало зрозумілим, що якість шляхів у геометричній прогресії погіршується зі збільшенням відстані від міста. В якому напрямку не вирушай із Хмельницького — скрізь одна і та сама картина: серйозно пошкоджене дорожнє покриття і ускладнений рух на шляхах, що ведуть до Тернополя, Житомира, Рівного, Чернівців, Києва, Кам'янця-Подільського... А більше вже й їхати нікуди.

На цих дорогах покриття настільки зруйноване, що вже й латки їм не можуть допомогти. Із «найсучасніших» технологій найбільш доступною залишається... засипання гранітним щебенем. Але не треба бути фахівцем у галузі шляхобудування, щоб зрозуміти: від таких ремонтів — тільки грошам горе. Під колесами вантажівок щебінь вибивається буквально за лічені дні, а ями стають дедалі більшими. У таких умовах якось навіть незручно нагадувати про те, що є такі поняття, як рівність проїзної частини, шорсткість поверхні, поперечні нахили смуг руху...

Хоч як прикро, а найбільших руйнувань зазнала єдина в області магістральна автодорога, що пролягає від Стрия через Тернопіль, Хмельницький, а далі — на Кіровоград та Знам'янку. Рух нею, особливо по тій частині, що є об'їзною навколо обласного центру, став справою віртуозів: хто рятується на зустрічній смузі, хто виїжджає на узбіччя, хто намагається пройти між ямами, як між краплями дощу. А, проте, саме тут спостерігається найбільша інтенсивність руху — понад дванадцять тисяч автомобілів щодоби. Не дивно, що за три останні роки на невеликій ділянці у двадцять п'ять кілометрів трапилось понад сімдесят аварій, в яких семеро людей загинули і майже три десятки отримали травми. Та й за два місяці нинішнього року тут вже сталось п'ять автопригод.

Як уникнути цих трагедій? Та доволі просто: відремонтувати дорогу! Однак кілька десятків літ цієї ділянки не торкалась рука, а точніше — асфальтний каток шляховиків. Та хіба тільки цієї?

Майже дві третини доріг державного значення забули не те, що про капітальні, а навіть про поточні ремонти. У шляховиків існує поняття міжремонтного терміну, який становить дванадцять років між проведенням капітальних ремонтів. Та на більшості доріг він вже перебільшений у три-чотири рази. То про яку якість шляхів взагалі можна вести мову, якщо вони ледь не по півстоліття без ремонту.

Мільйони пишемо — третину отримуємо

Стан місцевих автодоріг ще гірший. А про сільську вулицю вже й годі згадувати. Якщо на шляхах області торік капітальні ремонти взагалі не вели через відсутність належного фінансування, то у багатьох сільських голів не знайшлося навіть кілька сотень гривень для того, щоб прогорнути автогрейдером вулиці.

Звичайно, найпростіше було б звинуватити місцевих керівників у нерозпорядливості чи недбалості, мовляв, не потурбувались про те, щоб земляки могли не те що проїхати, а хоча б пройти по дорозі, не втопивши ноги в багнюці. Та як бути дбайливим та розпорядливим, не маючи за душею жодної копійки?

Шляховики підрахували: для того, щоб утримувати в належному стані понад сім тисяч кілометрів доріг, області потрібно не менше півмільярда гривень щорічно. А торік, приміром, ця цифра становила лише 114 мільйонів. Тож і вистачило її хіба що на латки, щоб тимчасово закрити ями.

Як вирулити з ситуації? Та точно так же, як без ушкоджень проїхати вщент розбитою дорогою. Шляховики стверджують, що для якісного ремонту дороги, за нинішніми мірками, потрібно витратити не менше мільйона гривень. З огляду на тисячі кілометрів обласних шляхів і постійний дефіцит бюджету стає зрозумілим, що нескоро ми зможемо їздити справді європейськими шляхами.

Районні ж бюджети не те, що на третину від необхідного, а часто і на десяту частину не можуть спромогтись. От і виходить: один кілометр ремонтуємо — десять записуємо в чергу. І так з року в рік. За кілометром — кілометри. А в результаті — залатане шосе, розбита бруківка, тротуар, який перетворився на стежку... Нічого нового. Все звично, як і самі наші дороги.

Ірина КОЗАК.
Фото автора.

* ПАМ'ЯТЬ * ПАМ'ЯТЬ * ПАМ'ЯТЬ *

у передвеликодню п'ятницю»

лише зараз», — зауважив заступник голови облдержадміністрації Роман Іваницький.

На перепоховання прийшло багато сільських мешканців, учні школи, військовослужбовці з обласного центру, священики. Люди розповідали, що біля місця, де лежали солдати, виросла велика яблуня. «Мабуть, живилася їхніми соками», — зауважила сусідка Марії Бойчук. Інша жінка додала: «Усі ці солдати — чиїсь діти. Батьки так і не дізналися, де їхні могили. Можливо, ще десь живуть їхні нащадки і тепер відгукнуться». Марія Бойчук місце, де лежали тіла загиблих, хоче освятити і збудувати там капличку.

Люди кажуть, що під час війни було не до похоронів. Вбитих воїнів — чи то радянських, чи вояків УПА — часто просто закопували. Таких місць, кажуть вони, на Прикарпатті чимало. А Ярема Кваснюк, директор Народного військового музею Героїв Дніпра, що в Івано-Франківську, в результаті багаторічної копіткої дослідницької роботи склав список полеглих на території області радянських бійців, які не зареєстровані в жодних документах. У цьому списку, за його словами, уже значиться 1385 осіб.

Дарина НАЗАРЧУК.
Фото автора.

РОДЕ НАШ КРАСНИЙ!

Теодорович повернувся на Волинь

У Луцьку відкрито пам'ятник видатному українському краєзнавцю, педагогу та церковному діячу Миколі Івановичу Теодоровичу. Його встановлено на погості найстарішої в місті Покровської церкви. Робота виконана відомим волинським скульптором Іриною Дацюк.

Історія часто буває несправедливою до своїх літописців. Забуті автори «Повісті минулих літ», немає жодної згадки про укладачів багатьох історичних хронік. Ім'я Миколи Івановича Теодоровича теж довгий час замовчувалося. Залишаються невідомими дата його смерті та місце поховання. Список його праць вражає. Чого тільки варте лише п'ятитомне енциклопедичне видання з історії краю та Православної церкви Волині, в якому Микола Теодорович дає історико-статистичний опис церков і приходів Волинської єпархії. Такої детальної і ґрунтовної історичної праці, в якій знайшлося місце тисячам міст, містечок і сіл нашого краю, ні до Теодоровича, ні після нього ніхто більше не створив.

Окрім цього були історичні нариси, видані окремими книгами, про древні міста Волині — Кременець, Заславль, Старокостянтинів, Володимир та багато інших наукових досліджень.

Тиражі видань були невеликі, з часу виходу книг минуло понад сто років, тож всі вони стали рідкісними. Та й ті поодинокі екземпляри, які збереглися, мали ветхий вигляд. Книги ж, як і століття тому, були постійно в роботі. Ними користувалися науковці, краєзнавці, студенти. Завдяки стараням небайдужих людей останніми роками було здійснено репринтне видання книг Миколи Теодоровича «Историко-статистическое описние церквей и приходов Волынской епархии. Том V. Ковельский уезд», «Празднование 900-летнего юбилея Волынской епархии» та «Город Владимир Волынской губернии».

Життя Миколи Теодоровича було віддане важливій справі вивчення і увіковічення історії рідного краю. Останні відомості про нього стосуються початкового періоду Першої світової війни, коли він разом з педагогами і вихованцями Маріїнського жіночого інституту, інспектором якого в ті роки працював, виїхав із Варшави до Саратова. Тут його сліди й загубилися. Невідомо, ні коли Микола Теодорович помер, ні де його поховано.

Понад тридцять років тому дослідник нашого краю М. Бойко у часописі «Літопис Волині» (Вінніпег, Канада) написав: «Микола Теодорович у вільній Україні повинен бути по смерті нагороджений поясним пам'ятником за майже епохальну працю для добра Волині, яку він віддано любив». Відтепер пам'ятник історику стоятиме на краю невеликого цвинтаря на погості Покровської церкви, де поміж інших є й дві могили священиків на прізвище Теодоровичі. Тож одиноко тут Миколі Івановичу не буде.

Ініціаторами увіковічення пам'яті великого дослідника стали народний депутат України Анатолій Горбатюк, голова ОДА Борис Клімчук, керуючий Волинською єпархією УПЦ митрополит Луцький і Волинський Нифонт, керуючий Володимир-Волинською єпархією єпископ Володимир-Волинський і Ковельський Никодим, краєзнавець Геннадій Гулько.

Микола ЯКИМЕНКО.

На знімку: пам'ятник Миколі Теодоровичу в Луцьку.

Фото автора.

Проект вноситься Президентом України

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про засади внутрішньої і зовнішньої політики

Цим Законом визначаються засади внутрішньої політики України у сферах розбудови державності, розвитку місцевого самоврядування та стимулювання розвитку регіонів, формування інститутів громадянського суспільства, національної безпеки і оборони, в економічній, соціальній і гуманітарній сферах, в екологічній сфері та сфері техногенної безпеки, а також засади зовнішньої політики України.

Стаття 1. Завдання засад внутрішньої і зовнішньої політики

1. Засади внутрішньої і зовнішньої політики визначають принципи та пріоритети державної політики у відповідних сферах.

Стаття 2. Основні принципи внутрішньої і зовнішньої політики

1. Засади внутрішньої і зовнішньої політики базуються на безумовному додержанні Конституції України, забезпеченні в Україні прав і свобод людини і громадянина та гарантуванні прав і свобод, проголошених Конституцією України, на загальновизнаних принципах і нормах міжнародного права, забезпеченні соціальної спрямованості економіки України та сталого соціально-економічного розвитку України, зміцнення демократичних засад суспільного і державного життя, забезпечення верховенства права, економічної і політичної незалежності держави, захисту її національних інтересів, утвердження України як повноправного і авторитетного члена світового співтовариства.

2. Внутрішня політика грунтується на таких принципах:

пріоритетність захисту національних інтересів;

верховенство права, забезпечення реалізації прав і свобод людини і громадянина, повага до гідності кожної особи;

рівність усіх суб'єктів права власності перед законом, захист конкуренції в сфері економічної діяльності;

здійснення державної влади на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову;

відкритість та прозорість процесів підготовки і прийняття рішень органами державної влади та органами місцевого самоврядування;

забезпечення сталого розвитку економіки на ринкових засадах та її соціальної спрямованості;

забезпечення балансу загальнодержавних, регіональних та місцевих інтересів;

свобода, соціальна справедливість та творча самореалізація, участь громадян в управлінні державними і суспільними справами;

соціальне партнерство та громадянська солідарність.

3. Зовнішня політика грунтується на таких принципах:

суверенна рівність держав;

утримання від загрози силою або її застосування як проти територіальної цілісності або політичної незалежності будь-якої іноземної держави, так і будь-яким іншим чином;

повага до територіальної цілісності іноземних держав та непорушності державних кордонів;

вирішення міжнародних спорів мирними засобами;

повага до прав людини та її основоположних свобод;

невтручання у внутрішні справи держав;

взаємовигідне співробітництво між державами;

сумлінне виконання взятих на себе міжнародних зобов'язань;

пріоритет загальновизнаних норм і принципів міжнародного права перед нормами і принципами національного права;

застосування Збройних Сил України лише у випадках актів збройної агресії проти України, будь-яких інших збройних зазіхань на її територіальну цілісність і недоторканність державних кордонів, боротьби з міжнародним тероризмом та піратством або в інших випадках, передбачених міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України;

застосування міжнародних санкцій, контрзаходів та заходів дипломатичного захисту відповідно до міжнародного права у випадках міжнародних протиправних діянь, які завдають шкоди Україні, її громадянам і юридичним особам;

своєчасність та адекватність заходів захисту національних інтересів реальним і потенційним загрозам Україні, її громадянам і юридичним особам.

Стаття 3. Засади внутрішньої політики у сфері розбудови державності

1. Основними засадами внутрішньої політики у сфері розбудови державності є:

розвиток демократії шляхом удосконалення механізму державного управління, здійснення парламентського контролю;

вдосконалення системи проведення виборів до Верховної Ради України та органів місцевого самоврядування;

модернізація системи державної служби з урахуванням європейського досвіду на принципах професійності та політичної нейтральності;

посилення відкритості та прозорості процесів підготовки і прийняття державних рішень та здійснення будь-яких дій, пов'язаних із формуванням і використанням бюджетних коштів, кадровими призначеннями на керівні посади в центральних органах виконавчої влади, судах, правоохоронних органах;

забезпечення ефективного, справедливого і доступного судочинства;

забезпечення дотримання міжнародних стандартів незалежності суддів;

посилення протидії корупції та тіньовій економічній діяльності, забезпечення безумовного дотримання принципів законності насамперед вищими посадовими особами держави, політиками, суддями, керівниками правоохоронних органів і силових структур;

боротьба зі злочинністю шляхом поліпшення координації роботи правоохоронних органів, оптимізації їх структури, належного забезпечення їх діяльності.

Стаття 4. Засади внутрішньої політики у сферах розвитку місцевого самоврядування та стимулювання розвитку регіонів

1. Основними засадами внутрішньої політики у сферах розвитку місцевого самоврядування та стимулювання розвитку регіонів є:

утвердження місцевого самоврядування як фундаменту народовладдя, розширення повноважень місцевих рад шляхом децентралізації функцій органів державної влади, гармонізація загальнодержавних, регіональних та місцевих інтересів;

реформування міжбюджетних відносин на користь місцевого самоврядування, створення умов для розвитку економічної самостійності регіонів;

удосконалення системи адміністративно-територіального устрою на принципах економічної самодостатності та доступності адміністративних (управлінських) і соціальних послуг споживачам цих послуг;

зміцнення матеріальної бази органів місцевого самоврядування та підвищення рівня їх ресурсного забезпечення;

посилення відповідальності представників органів місцевого самоврядування, сільських, селищних, міських голів перед територіальними громадами, що їх обрали;

розроблення та впровадження проектів міжрегіональних економічних зв'язків і транскордонного співробітництва, спрямованих на підвищення конкурентоспроможності регіонів як основи їх динамічного розвитку;

зміцнення економічної інтеграції регіонів з використанням переваг територіального поділу і кооперації праці;

створення ефективних механізмів забезпечення активної участі територіальних громад та органів місцевого самоврядування у формуванні та реалізації державної регіональної політики;

досягнення високої функціональної спроможності кадрового потенціалу регіонів, передусім через створення системи та технологій залучення інвестицій у підготовку висококваліфікованих управлінських кадрів.

Стаття 5. Засади внутрішньої політики у сфері формування інститутів громадянського суспільства

1. Основними засадами внутрішньої політики у сфері формування інститутів громадянського суспільства є:

утвердження громадянського суспільства як гарантії демократичного розвитку держави;

завершення політичної реформи, посилення взаємодії органів державної влади та органів місцевого самоврядування і об'єднань громадян, запровадження громадського контролю над владою;

забезпечення незалежної діяльності об'єднань громадян, посилення їх впливу на прийняття суспільно важливих рішень;

підвищення ролі та відповідальності політичних партій, сприяння політичній структуризації суспільства на засадах багатопартійності, створення умов для забезпечення широкого представництва інтересів громадян у представницьких органах влади;

проведення регулярних консультацій з громадськістю з важливих питань життя суспільства і держави.

Стаття 6. Засади внутрішньої політики у сфері національної безпеки і оборони

1. Основними засадами внутрішньої політики у сфері національної безпеки і оборони є:

забезпечення життєво важливих інтересів людини і громадянина, суспільства і держави, своєчасне виявлення, запобігання і нейтралізація реальних та потенційних загроз національним інтересам у зовнішньополітичній, оборонній, соціально-економічній, енергетичній, продовольчій, екологічній та інформаційній сферах;

зміцнення обороноздатності держави;

реформування Збройних Сил України та інших військових формувань з метою забезпечення їх максимальної ефективності та здатності оперативно реагувати на потенційні загрози Україні;

забезпечення поступового переходу до комплектування Збройних Сил України на контрактній основі;

удосконалення системи демократичного цивільного контролю над Воєнною організацією держави та правоохоронними органами, забезпечення їх відповідності вимогам європейських інституцій;

забезпечення реалізації гарантій соціального захисту військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу, працівників правоохоронних органів, інших прирівняних до них осіб та членів їх сімей.

Стаття 7. Засади внутрішньої політики в економічній сфері

1. Основними засадами внутрішньої політики в економічній сфері є:

забезпечення конкурентоспроможності національної економіки, досягнення високих темпів її зростання, забезпечення макроекономічної стабільності та низького рівня інфляції;

розвиток внутрішнього ринку, підвищення ефективності його функціонування та вдосконалення механізмів державного регулювання, забезпечення збалансованості попиту та пропозиції на окремих ринках;

проведення узгодженої антиінфляційної політики та забезпечення цінової і валютно-курсової стабільності;

проведення стабільної, раціональної та справедливої податкової політики, яка передбачає зниження податкового тиску на економіку з розширенням бази оподаткування;

проведення прозорої та виваженої бюджетної політики як дієвого інструменту соціально-економічного розвитку, захисту вразливих верств населення та інвестування в реальний сектор економіки для підтримки національного товаровиробника і збереження робочих місць;

проведення ефективної політики управління державним боргом;

підвищення результативності державних видатків, реалізація прозорої політики закупівель за державні кошти, яка гарантуватиме раціональне використання ресурсів;

перенесення податкового навантаження з мобільних факторів виробництва - праці та капіталу - на споживання, насамперед шкідливої для здоров'я людей продукції, та ресурсні і екологічні платежі;

розвиток і зміцнення банківської системи та небанківських фінансових установ;

забезпечення інституційної та фінансової незалежності Національного банку України одночасно з посиленням прозорості його діяльності;

підвищення рівня захисту прав вкладників;

упровадження ринкових інструментів акумулювання і перерозподілу довгострокових фінансових ресурсів, у тому числі в рамках введення обов'язкового накопичувального пенсійного забезпечення;

розвиток ліквідного, прозорого та надійного фондового ринку, ефективне функціонування системи депозитарного обліку цінних паперів;

забезпечення економічної збалансованості розвитку регіонів, узгодженості напрямів їх розвитку із загальнонаціональними потребами;

гарантування державою непорушності усіх форм власності як основи ринкової системи господарювання;

створення сприятливих умов для розвитку підприємництва, спрощення умов започаткування бізнесу та виходу з нього, зменшення втручання держави в економічну діяльність суб'єктів господарювання, спрощення системи отримання дозволів, зниження тиску на бізнес з боку контролюючих органів;

перехід на європейську модель ринкового нагляду, якості та безпеки продукції;

впровадження європейських підходів у сфері делегування функцій держави суб'єктам господарювання;

розвиток конкуренції як основного чинника підвищення ефективності економіки, забезпечення дієвого регулювання діяльності природних монополій, недопущення проявів монополізму на державному та регіональному рівнях;

детінізація економіки, створення сприятливих умов для діяльності економічних агентів у легальному правовому полі;

інтенсифікація інвестиційної та інноваційної діяльності, зокрема, через заохочення коштів підприємств і населення, утвердження ефективної системи страхування інвестиційних ризиків, стимулювання спрямування заощаджень громадян на інвестування економіки, забезпечення інноваційної складової інвестицій;

запровадження економічних стимулів для заохочення модернізації національного виробництва, спрямування інвестицій у новітні технології, формування національної інноваційної інфраструктури та державних програм промислової модернізації;

розвиток механізмів державно-приватного партнерства з метою залучення інвестицій у модернізацію промислової та соціальної інфраструктури;

перехід від фіскальної до інвестиційно орієнтованої моделі приватизації, забезпечення прозорості прийняття рішень та взаємопов'язаності стратегії приватизації державного майна зі стратегією розвитку економіки України та її окремих галузей;

забезпечення ефективного управління об'єктами державної власності, запровадження прозорого та ефективного механізму реалізації державою своїх прав власника;

досягнення високого рівня енергетичної безпеки, диверсифікація джерел постачання енергоносіїв, збільшення обсягів їх власного видобутку, підвищення ефективності використання енергоносіїв, упровадження енерго- та ресурсозберігаючих технологій;

переведення українських газо-, нафтотранспортних і електричних мереж на умови функціонування, що діють у державах ЄС;

створення умов для відродження українського села, ефективного використання земель сільськогосподарського призначення, формування конкурентоспроможного агропромислового комплексу, збільшення його експортного потенціалу, гарантування продовольчої безпеки держави;

забезпечення високого рівня якості сільськогосподарської продукції та продовольства, формування прозорого ринку такої продукції;

формування інфраструктури ринку земель, забезпечення оформлення правовстановлюючих документів на право власності на землю;

розбудова транспортної інфраструктури, підвищення ефективності використання транзитного потенціалу держави, інтеграція транспортних мереж України у міжнародні транспортні коридори;

реформування житлово-комунального господарства, забезпечення доступності комунальних послуг та підвищення їх якості, залучення мешканців до управління об'єктами житлово-комунального господарства.

Стаття 8. Засади внутрішньої політики у соціальній сфері

1. Основними засадами внутрішньої політики у соціальній сфері є:

забезпечення гарантованих Конституцією України прав і свобод громадян на основі впровадження європейських стандартів соціального захисту, підвищення якості соціальних послуг;

надання громадянам упродовж усього життя соці-

альних гарантій на основі вдосконалення системи соціальних стандартів і пільг;

досягнення ефективного демографічного розвитку;

поліпшення соціального захисту дітей, утвердження духовно і фізично здорової, матеріально забезпеченої та соціально благополучної сім'ї;

сприяння молоді в реалізації творчих можливостей та ініціатив, залучення її до активної участі в соціальному, економічному та гуманітарному розвитку держави;

забезпечення доступним житлом громадян, насамперед малозабезпечених, з обмеженими фізичними можливостями, молоді, працівників бюджетної сфери, формування потужного державного замовлення на будівництво соціального житла, відродження доступного іпотечного кредитування;

трансформація державної політики у сфері зайнятості та ринку праці, в тому числі шляхом розвитку партнерства між роботодавцями і найманими працівниками, власниками підприємств, установ, організацій та професійними спілками;

подолання бідності і зменшення соціального розшарування, зокрема, шляхом сприяння самозайнятості населення, розвитку малого та середнього бізнесу, недопущення виникнення заборгованості із заробітної плати на підприємствах, в установах, організаціях усіх форм власності;

забезпечення державних гарантій щодо реалізації соціальних прав працівників підприємств, установ, організацій усіх форм власності, забезпечення молоді першим робочим місцем;

забезпечення захисту прав громадян України, які працюють за кордоном, та сприяння їх поверненню в Україну;

поетапне погашення зобов'язань держави за знеціненими заощадженнями громадян;

удосконалення системи пенсійного забезпечення, створення умов для гідного життя людей похилого віку, стимулювання розвитку недержавної системи пенсійного страхування;

забезпечення розміру соціальних виплат, які є основним джерелом доходів, на рівні не нижчому за прожитковий мінімум, удосконалення системи підтримки соціально незахищених верств населення;

подолання бездомності громадян, безпритульності та бездоглядності дітей.

Стаття 9. Засади внутрішньої політики в екологічній сфері та сфері техногенної безпеки

Основними засадами внутрішньої політики в екологічній сфері та сфері техногенної безпеки є:

забезпечення конституційних прав громадян на безпечне довкілля, створення екологічно та техногенно безпечних умов життєдіяльності населення, посилення просвітницької діяльності щодо інформування населення про екологічні норми і стандарти;

збереження навколишнього природного середовища, вдосконалення національної екологічної політики, стимулювання розвитку екобезпечних технологій;

забезпечення комплексного захисту населення та реабілітації територій від негативного впливу наслідків Чорнобильської катастрофи, подолання наслідків Чорнобильської катастрофи;

здійснення заходів щодо безпечного поводження з радіоактивними відходами, зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему;

підвищення рівня цивільного захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру;

упровадження системи екологічно збалансованого використання природних ресурсів.

Стаття 10. Засади внутрішньої політики в гуманітарній сфері

1. Основними засадами внутрішньої політики у гуманітарній сфері є:

реалізація державної мовної політики на основі норм національного та міжнародного права, забезпечення всебічного розвитку і функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя на всій території України, гарантування вільного розвитку, використання і захисту російської, інших мов національних меншин України;

створення належних умов для нарощування освітнього потенціалу України, забезпечення рівного доступу громадян до здобуття якісної освіти незалежно від місця проживання, майнового стану та фінансових можливостей;

удосконалення системи освіти, забезпечення якісної дошкільної, повної загальної середньої, професійно-технічної, вищої освіти в державних і комунальних навчальних закладах, підвищення престижу праці педагогічних та науково-педагогічних працівників, підтримка обдарованої молоді;

підвищення ролі вищої освіти і науки як основ становлення в Україні ефективної «економіки знань»;

реформування та розвиток вітчизняної системи вищої освіти та науки, забезпечення їх інтеграції в європейський та світовий освітній та науковий простір, запровадження принципів та стандартів Болонського процесу у вищих навчальних закладах України;

забезпечення ефективного захисту відповідно до міжнародних стандартів права інтелектуальної власності, в тому числі авторських і суміжних прав;

сприяння культурному розвитку громадян України, створення умов для реалізації творчого потенціалу людини та суспільства, забезпечення для всіх громадян України рівних можливостей у задоволенні культурно-духовних потреб;

відродження духовних цінностей Українського народу, захист та примноження його культурного надбання, збереження національної культурної спадщини, підтримка розвитку культури і мистецтва, відродження та збереження культурної самобутності регіонів;

захист, модернізація та розвиток національної культурної індустрії (книговидання, кінематографія, мистецтво);

створення умов для консолідації суспільства на основі національної системи духовних цінностей, в центрі якої людина, її розвиток, права і свободи, максимальне забезпечення її потреб;

відновлення повноцінного діалогу між представниками різних соціальних та етнічних груп, культур та релігійних конфесій;

забезпечення умов для формування толерантного суспільства, гарантування свободи совісті та віросповідання;

забезпечення свободи засобів масової інформації та безперешкодного доступу громадян до інформації, створення умов для розвитку інформаційних технологій та інформаційного суспільства, широкої інтеграції і доступу громадян до світового інформаційного простору;

створення суспільного мовлення та надання державної підтримки національному інформаційному продукту, здійснення заходів щодо захисту національного інформаційного простору;

створення умов для максимальної реалізації здібностей талановитих спортсменів, стимулювання створення спортивної інфраструктури, сприяння участі українських спортсменів у міжнародних змаганнях, підвищення авторитету держави у світовому спортивному русі;

реформування системи охорони здоров'я з метою забезпечення якісної і доступної медичної допомоги, надання державою гарантованого обсягу безоплатної медичної допомоги, ефективної реалізації державних цільових програм лікування найбільш поширених небезпечних для здоров'я і життя людини захворювань, раціонального державного контролю за якістю лікарських засобів і виробів медичного призначення;

розвиток страхової медицини, зокрема, шляхом запровадження загальнообов'язкового державного медичного страхування;

запровадження пріоритетного розвитку та профілактичного спрямування первинної лікувально-профілактичної допомоги, розвиток інституту сімейного лікаря, забезпечення проведення обов'язкових профілактичних медичних оглядів (диспансеризації) з метою ранньої діагностики захворювань, створення єдиного простору доступних для всіх верств населення медичної допомоги;

удосконалення державної політики у сфері фізичної культури і спорту, сприяння популяризації та поширенню здорового способу життя, організації змістовного дозвілля.

Стаття 11. Засади зовнішньої політики

1. Україна як європейська позаблокова держава здійснює відкриту зовнішню політику і прагне співробітництва з усіма заінтересованими партнерами, уникаючи залежності від окремих держав, груп держав чи міжнародних структур.

2. Основними засадами зовнішньої політики є:

забезпечення національних інтересів і безпеки України шляхом підтримання мирного і взаємовигідного співробітництва з членами міжнародного співтовариства за загальновизнаними принципами і нормами міжнародного права;

забезпечення дипломатичними та іншими засобами і методами, передбаченими міжнародним правом, захисту суверенітету, територіальної цілісності та непорушності державних кордонів України, її політичних, економічних, енергетичних та інших інтересів;

використання міжнародного потенціалу для утвердження і розвитку України як суверенної, незалежної, демократичної, соціальної та правової держави, її сталого економічного розвитку;

створення сприятливих зовнішньополітичних умов для розвитку української нації, її економічного потенціалу, історичної свідомості, національної гідності українців, а також етнічної, культурної, мовної, релігійної самобутності громадян України усіх національностей;

утвердження провідного місця України у системі міжнародних відносин, зміцнення міжнародного авторитету держави;

сприяння міжнародному миру і безпеці у світі, участь у всеосяжному політичному діалозі для підвищення взаємної довіри держав, подолання традиційних і нових загроз безпеці;

дотримання Україною політики позаблоковості, що означає неучасть України у військово-політичних союзах, пріоритетність участі у вдосконаленні та розвитку європейської системи колективної безпеки, продовження конструктивного співробітництва з НАТО та іншими військово-політичними блоками з усіх питань, що становлять взаємний інтерес;

підтримка зміцнення ролі міжнародного права у міжнародних відносинах, забезпечення добросовісного дотримання та виконання чинних, вироблення нових принципів і норм міжнародного права;

запобігання конфліктам у регіонах, що межують з Україною, та врегулювання наявних конфліктів;

забезпечення захисту прав та інтересів громадян і юридичних осіб України за кордоном;

створення сприятливих умов для задоволення національно-культурних і мовних потреб українців, які проживають за межами України, підтримання з ними сталих зв'язків;

забезпечення інтеграції України в європейський політичний, економічний, правовий простір з метою набуття членства в Європейському Союзі;

підтримка розвитку торговельно-економічного, науково-технічного та інвестиційного співробітництва України з іноземними державами на засадах взаємної вигоди;

забезпечення з метою повноцінного економічного розвитку, підвищення добробуту народу інтеграції економіки України у світову економічну систему;

розширення міжнародного співробітництва з метою залучення іноземних інвестицій, новітніх технологій та управлінського досвіду в національну економіку в інтересах її реформування, модернізації та інноваційного розвитку;

підтримка інтеграції України у світовий інформаційний простір.

Стаття 12. Визначення та реалізація засад внутрішньої і зовнішньої політики

1. Визначення та реалізація засад внутрішньої і зовнішньої політики здійснюється на основі тісної взаємодії та координації зусиль Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України, міністерств, інших центральних та місцевих органів виконавчої влади у цьому напрямі.

2. Визначені цим Законом засади внутрішньої і зовнішньої політики мають ураховуватися під час розроблення проектів законодавчих та інших нормативно-правових актів.

3. Повноваження щодо визначення та реалізації засад внутрішньої і зовнішньої політики здійснюють:

Верховна Рада України як єдиний орган законодавчої влади в Україні - шляхом визначення засад внутрішньої та зовнішньої політики, внесення у разі потреби змін до цього Закону, законодавчого регулювання відносин, спрямованого на впровадження засад внутрішньої та зовнішньої політики у відповідних сферах, здійснення кадрової політики в межах, визначених Конституцією України, здійснення парламентського контролю;

Президент України як глава держави, гарант державного суверенітету, територіальної цілісності України, додержання Конституції України, прав і свобод людини і громадянина - шляхом звернення із щорічними і позачерговими посланнями до Верховної Ради України про внутрішнє і зовнішнє становище України, в яких пропонується визначення, коригування засад внутрішньої і зовнішньої політики з урахуванням внутрішнього і зовнішнього становища України, здійснення керівництва зовнішньополітичною діяльністю держави, керівництва у сферах національної безпеки і оборони держави, реалізації права законодавчої ініціативи, зокрема щодо внесення змін до цього Закону, застосування права вето щодо прийнятих Верховною Радою України законів, у тому числі з підстав невідповідності їх визначеним цим Законом засадам внутрішньої і зовнішньої політики, здійснення кадрової політики в межах, визначених Конституцією України, видання на виконання Конституції і законів України указів та розпоряджень;

Рада національної безпеки і оборони України як контролюючий та координуючий орган у сфері національної безпеки і оборони при Президентові України - шляхом розгляду на своїх засіданнях стратегічних питань забезпечення національної безпеки і оборони, здійснення координації та контролю діяльності центральних та місцевих органів виконавчої влади у сферах національної безпеки і оборони;

Кабінет Міністрів України як вищий орган у системі органів виконавчої влади - шляхом забезпечення здійснення внутрішньої і зовнішньої політики держави, спрямованої на реалізацію засад такої політики, забезпечення розроблення з метою реалізації цих засад у відповідній сфері проектів законів та інших нормативно-правових актів, проведення експертизи таких проектів на відповідність засадам, визначеним цим Законом, здійснення координації роботи міністерств, інших центральних органів виконавчої влади та спрямування її на забезпечення реалізації засад внутрішньої і зовнішньої політики у відповідних сферах суспільного і державного життя, здійснення кадрової політики в межах, визначених Конституцією та законами України, реалізації права законодавчої ініціативи та видання в межах своєї компетенції постанов і розпоряджень;

центральні та місцеві органи виконавчої влади, інші державні органи - шляхом участі в межах своєї компетенції у формуванні та реалізації внутрішньої та зовнішньої політики у відповідній сфері, розроблення в межах наданих повноважень проектів законів та інших нормативно-правових актів, спрямованих на реалізацію засад внутрішньої і зовнішньої політики, здійснення кадрової політики в межах, визначених законодавством України;

органи місцевого самоврядування - шляхом вирішення в межах Конституції і законів України питань місцевого значення у відповідних сферах внутрішньої політики та у сфері зовнішньоекономічної діяльності.

4. У реалізації засад внутрішньої і зовнішньої політики беруть участь політичні партії, громадські організації у порядку, передбаченому законами України.

Стаття 13. Контроль за дотриманням засад внутрішньої і зовнішньої політики

1. Контроль за дотриманням засад внутрішньої і зовнішньої політики здійснюється Верховною Радою України, Президентом України, Радою національної безпеки і оборони України, Кабінетом Міністрів України, іншими органами державної влади у межах їх повноважень, визначених Конституцією і законами України.

Стаття 14. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. До приведення законодавства у відповідність із цим Законом закони та інші нормативно-правові акти застосовуються у частині, що не суперечить цьому Закону.

3. Внести до Закону України «Про основи національної безпеки України» (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 39, ст.351) такі зміни:

в абзаці одинадцятому статті 6 слова «та в євроатлантичний безпековий простір» виключити;

в абзаці п'ятому частини другої статті 8 слова «та Організації Північноатлантичного договору» виключити.

4. Визнати такою, що втратила чинність, Постанову Верховної Ради України від 2 липня 1993 року № 3360-XII «Про Основні напрями зовнішньої політики України» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 37, ст.379).

5. Кабінету Міністрів України:

забезпечити запровадження у місячний строк після опублікування цього Закону експертизи проектів законів та інших нормативно-правових актів на відповідність засадам внутрішньої і зовнішньої політики, визначеним цим Законом;

підготувати та внести на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законодавчих актів України у відповідність із цим Законом;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити перегляд і скасування міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів, які суперечать цьому Закону.

Хто допомагає країні «обмежувати» бюджетні кошти

Для нашої країни, економіка якої ніяк не може стати на обидві ноги, поняття «бюджетні кошти» почасти асоціюється з іншим — «вічно обмежені ресурси». Погодьтеся, у цьому є якась інтрига. Правоохоронці теж звернули увагу на те, хто «допомагає» державі «обмежувати» бюджетні кошти.

Через тендери держава може дуже «схуднути»

Відомо, які великі фінансові потоки спрямовуються урядом у вугільну галузь. Видобуток «чорного золота» завжди був пріоритетом у розвитку економіки країни, а сьогодні, коли споживання природного газу нашій державі не по кишені, саме вугілля стає хлібом промисловості. Але там, де з'являються великі гроші, з'являються і люди, котрі прагнуть хоч трішечки урвати державних грошенят собі на харчування. Втім, це «трішечки» становить чималі суми. Масштаби зловживань тут величезні. Для прикладу можна взяти хоча б проведення тендерів.

Одна луганська фірма виграла тендер на постачання шахті двох стрічкових конвеєрів. Зрозуміло, за бюджетні кошти. В обумовлений сторонами термін фірма постачає устаткування й одержує за нього 5 млн. грн. Однак через короткий час виявилося, що за технічними умовами конвеєри не придатні для експлуатації. Але мільйони вже канули в бездонних кишенях тіньових ділків. За фактом розтрати коштів держпідприємства в особливо великих розмірах триває слідство, і посадові особи, які зловживали своїм службовим становищем, відповідатимуть перед законом.

До речі, до проведення тендерів управління СБУ в Луганській області має підвищену увагу. І це неспроста. Зловживань тут багато, і якби не пильність служби безпеки, державний бюджет схуд би не на одну сотню мільйонів гривень. Скажімо, державне транспортне підприємство проводить конкурс на постачання будівельних матеріалів для ремонту доріг області. На ці цілі виділяється 12 млн. грн. Досить ласий шматочок, і він розвиває апетит в однієї фірми. До того ж її керівники заявили про готовність брати участь у тендері, маючи реальну непогашену заборгованість перед місцевим бюджетом. Але свою роль тут зіграла фіктивна довідка про те, що жодних боргів перед державою в комерсантів немає. На щастя, аферу претендентів на одержання державних грошей розкрили співробітники УСБУ. Надання можливості використовувати бюджетні ресурси підприємству, яке не в змозі навіть платити податки, неминуче призвело б до розтрати коштів. Але цього не сталося. Підприємство було відсторонено від участі в тендері. Завдяки вжитим заходам вдалося не тільки уникнути завдання збитків держбюджету, а й дотримати графіка ремонтних робіт, які виконали інші підрядні організації. Постійний контроль, оперативний супровід процесів закупівель товарів, робіт і послуг за державні кошти тільки за рік виявили правопорушень на загальну суму 25 млн. грн.

> Загалом з початку 2009 року до сьогодні в державний сектор економіки у взаємодії з контролюючими органами співробітниками СБУ в Луганській області повернуто товарно–матеріальних цінностей на суму понад 215 млн. грн.

Найголовніше — виявити кримінальні схеми

За фактами злочинів, об'єктом яких стали кошти державного й місцевого бюджетів, в 2009—2010 роках управління СБУ в Луганській області порушило 25 кримінальних справ. Робота в сфері обігу бюджетних коштів спрямована насамперед на протидію розкраданню й нецільовому використанню грошей, а також запобігання й припинення зловживань не лише під час тендерних торгів, а й адміністративного податку на додану вартість, наповнення бюджетів усіх рівнів тощо. Зокрема, йтиметься про виявлення кримінальних схем незаконного відшкодування ПДВ із держбюджету.

Є досить поширені способи криміналу, коли, наприклад, фірма за завищеними цінами купує у підприємства-«примари» товарно-матеріальні цінності й експортує їх на адресу підконтрольних підприємств за межами України. Далі в ланцюжку поставок використовуються ліквідовані підприємства й формується податковий кредит з ПДВ за допомогою передоплати товарів, послуг без фактичного одержання документального оформлення придбання товарно-матеріальних цінностей у підприємства з ознаками фіктивності. В 2009—2010 роках у результаті проведення управлінням СБУ в Луганській області заходів із запобігання завдання збитків інтересам держави шляхом незаконного відшкодування податку на додану вартість було збережено 35 млн. грн., а крім того, як штрафні санкції до бюджету держави надійшло додатково 4,5 млн. грн.

> За фактами злочинів, об'єктом яких стали кошти державного й місцевого бюджетів, в 2009—2010 роках управління СБУ в Луганській області порушило 25 кримінальних справ.

Земля — це не лише цінний товар, а й об'єкт зловживань

Наявність неоприбуткованих земельних ділянок і неврахованого майна, заниження балансової вартості об'єктів нерухомості, а ще — незаконне списання кредиторської заборгованості створюють підґрунтя для розкрадань і відпливу цього майна в тіньову сферу. Торік в області було встановлено факт заниження балансової вартості майнового комплексу Міністерства оборони України, який перебував у розпорядженні однієї державної установи регіону. У результаті проведення ревізії КРУ донарахована оновлена вартість майна становила 159 млн. грн.! Гроші державі повернули. В іншому випадку посадові особи одного із природних заповідників не провели оприбуткування й експертну оцінку земельних ресурсів. Факт порушення земельного законодавства розкрили співробітники УСБУ, і передумови для незаконного відчуження державних земель вдалося вчасно усунути. П'ять земельних ділянок загальною вартістю 5 млн. грн. сьогодні взято на облік.

Вдалося запобігти завдання державі економічних збитків і в іншому випадку. Йдеться про зберігання продовольчого зерна Держкомрезерву України одним з державних підприємств Луганщини. Протягом двох років тут накопичувалося неврахованe зерно й створювалися умови для його розкрадання. Усього виявлено 35 тис. тонн «лівої» пшениці четвертого класу на загальну суму 34,6 млн. грн. У результаті спільних заходів, вжитих УСБУ й КРУ, невраховане зерно було відновлено за бухгалтерськими обліками підприємства.

Загалом з початку 2009 року до сьогодні в державний сектор економіки у взаємодії з контролюючими органами співробітниками СБУ в Луганській області повернуто товарно-матеріальних цінностей на суму понад 215 млн. грн.

Алла АНТІПОВА.

Луганська область.

Мал. Михайла САЧКА.

Ми — авіаційна держава

Є нова перемога!

ЗА ЛИСТОМ ЧИТАЧА

Уранці 20 травня запорізькі моторобудівники, що йшли на зміну, затримувалися на прохідних, щоб прочитати адресоване трудовому колективу поздоровлення В'ячеслава Богуслаєва, голови ради директорів ВАТ «Мотор Січ». Привід був більш ніж гідний: у м. Конотопі на минулих льотних випробуваннях російського вертольота Мі–8МТВ із двигунами новітньої модифікації ТВ3–117 ВМА–СБМ1В, створеними конструкторами й фахівцями заводу, було встановлено світовий рекорд — машина піднялася на недосяжну колись висоту 8100 м за 13,5 хвилини! І півгодини Мі–8МТВ не знижував потужність двигуна: вона дорівнювала 2000 к. с.!

Можна докладно, за всіма інженерно-конструкторськими законами, розписувати технічні характеристики вертольота-рекордсмена. І вони, безумовно, будуть у спеціальних виданнях. Але навіть якщо сказати тільки, що Мі-8МТВ може літати у високогірних районах при перепадах температури й на величезній висоті, перемогу запорізьких моторобудівників і росіян — творців вертольота зрозуміють усі. Щоправда, хотілося б, щоб це зрозуміли й ті «радетелі незалежної України», які не хочуть помічати навіть найочевидніших успіхів, якщо вони у своїй складовій мають слово «Росія». І невтямки їм, що наша країна не випускає вертольотів. Але це не заважає їй, точніше, запорізьким моторобудівникам, брати участь у створенні літальних апаратів, відомих в усьому світі, а отже, залишатися в п'ятірці авіаційних держав.

Це добре знає колектив ВАТ «Мотор Січ», який у найважчі 90-ті роки повірив своєму генеральному директорові В'ячеславу Богуслаєву, керівництву підприємства, працюючи в надзвичайно складних умовах розваленої економіки, створював нову техніку за рахунок власних коштів і продовжує це робити нині.

Ось лише два останні досягнення: у переддень свята Перемоги зробив перший політ новий ближньомагістральний літак Ан-158, а через кілька тижнів — потужний Мі-8МТВ встановив світовий рекорд. Природною була б єдина реакція всіх політичних сил України: порадіти за авіаційний потенціал власної країни й подякувати моторобудівникам. На жаль, оцінили й пораділи не всі...

Про це й говорили, читаючи поздоровлення Богуслаєва, заводчани. Говорили без "нервів" — вже звикли до «уваги» певних політичних діячів. І навчилися обходитися без неї. Тим паче, що сьогодні ситуація в країні вже нормалізується, а незабаром і зовсім стане на належне місце. У всякому разі, переважна більшість громадян України дуже на це сподівається. А що стосується віддачі, то колектив ВАТ «Мотор Січ» не підведе: всесвітньо відомий моторобудівний завод перейшов через віковий ювілей, працює над численними замовленнями на постачання авіаційної техніки нового покоління, продовжує вдосконалення ресурсу того ж вертолітного двигуна Мі-8МТВ — до капітального ремонту 4000 год./циклів, а призначеного ресурсу — до 12000 год./циклів.

Тож рекордний політ Мі-8МТВ із запорізькими двигунами дуже багато важить не тільки з погляду авіабудування. Важливіше за все — почуття гордості за те, що така унікальна техніка створюється в Україні.

В. ЙОЛКІНА.

Встановлено світовий рекорд — машина піднялася на недосяжну колись висоту 8100 м за 13,5 хвилини!

Головне для сучасного чиновника — вміння самостійно приймати рішення

Саме цього вчать у Національній академії державного управління при Президентові України

Днями цей освітньо–науковий заклад відзначив своє 15–річчя. За цей період зроблено чимало. Альма–матер управлінських кадрів намагається відповідати вимогам сучасності та ставить перед собою досить амбітні завдання.

— Сьогодні цілком очевидно, що за 15 років діяльності наша академія стала справжнім національним центром освітньої, навчально-методичної та науково-дослідної роботи з підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації управлінських кадрів, — вважає президент Національної академії Юрій Ковбасюк. — Головним її здобутком, безперечно, є кваліфіковані державні службовці, які підготовлені та готуються у закладі. Ми пишаємося їх професіоналізмом, творчою і самовіддвною працею в ім'я розбудови України як демократичної, правової, соціально орієнтованої європейської країни. Більшість випускників Національної академії та її регіональних інститутів працюють в адміністрації Президента України, апараті Верховної Ради України, секретаріаті Кабінету Міністрів України, на керівних посадах у центральних та місцевих органах державної влади та органах місцевого самоврядування.

ДУМКИ З ПРИВОДУ

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин:

— Я неодноразово читав лекції в Інституті перепідготовки державних службовців, який існує при Академії державного управління, і маю сказати, що отримав величезне задоволення від спілкування з цими людьми. Треба відповідним чином складати плани роботи таких навчальних закладів.

Серед випускників закладу 23 народні депутати України VI скликання, міністр Кабінету Міністрів України, п'ять міністрів та чотири заступники міністрів, один керівник та 9 заступників керівників центральних органів виконавчої влади, п'ять міністрів міністерств Автономної Республіки Крим, три заступники міністрів міністерств Автономної Республіки Крим, два голови та три заступники голів республіканських комітетів Автономної Республіки Крим, два голови та 18 заступників обласних державних адміністрацій, шість голів обласних рад.

В Україні нині налічується майже 300 тисяч чиновників. Усі вони перебувають на державній службі, тож мають служити інтересам народу. Якими ж повинні бути державні службовці, що мають робити, як діяти, аби насправді виконувати свою місію?

На переконання Юрія Ковбасюка, державний службовець має відповідати вимогам часу. Нині державна служба — це не вертикаль, а узгодження інтересів суспільства. Консерватизм залишився в минулому. Головне для сучасного чиновника — вміння самостійно приймати рішення. (І під це завдання, до речі, зараз реформуються навчальні програми Національної академії). Він має адекватно й швидко реагувати на виклики часу. Чи то в економіці, чи то у вирішені соціальних питань, чи в екології має бути мобільним. Знати міжнародний досвід, розуміти перспективи, стратегії розвитку галузі тощо.

— Наша академія вийшла із пропозицією до Президента країни щодо підвищення кваліфікації людей, які прийшли у виконавчу владу. Є потреба попрацювати із керівниками міністерств, з їхніми заступниками. Дехто з них вперше працює у державних органах влади і їх треба «підтягнути» щодо законодавства, регулювання у сфері державного управління тощо, — каже співрозмовник. — Нині державне управління навіть науковці трактують по-різному. Одні вважають, що це — жорстка вертикаль. Ми говоримо про державне управління як про форму прийняття рішень із врахуванням побажань попиту суспільства.

Фото надане прес-службою академії.

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин під час святкування 15-річчя Академії держуправління при Президентові України.

ДУМКИ З ПРИВОДУ

Директор Інституту демографії та соціальних досліджень НАНУ Елла Лібанова:

— Менеджерів державного управління треба готувати. Адже міністр охорони здоров'я не обов'язково має бути лікарем, але професійним менеджером — так. У нас сьогодні з різних причин система постійної підготовки кадрів фактично зруйнована. У цьому сенсі, безперечно, неможливо переоцінити роль Академії державного управління.

Фото Арсена РІЗУНА.

Президент Національної академії Юрій Ковбасюк (у центрі) під час урочистого засідання в Академії державного управління.

В альма-матер державного управління найближчим часом планують підготувати резерв для Президента, спираючись на міжнародний досвід навчання таких кадрів. Йдеться про групу зі ста людей — молодих, амбітних, прагматичних, які знають іноземні мови. На таку професійну команду зможе потенційно покластися глава держави.

За словами президента Національної академії, підготовлені за новими стандартами управлінські кадри з часом створять здорову конкуренцію нинішнім державним службовцям. Вони підуть у міністерства та відомства і змусять інших працювати по-новому, зорієнтують на сучасне, запропонують кращі підходи, де треба думати на кілька кроків уперед.

...Чергові вибори. До влади приходить інша політична сила. Змінюється склад уряду, його команда. І знову розробляються нові концепції реформ, розвитку галузей, державні програми, а результат від цього не завжди очікуваний. На думку співрозмовника, такої ситуації, яка стає традиційною для України, можна було б уникнути, якби прижилася система Державних секретарів. Варто розділити політиків і державних службовців. Як то в армії: міністр оборони — політична фігура, начальник Генштабу власне керує Збройними Силами держави.

А ще, на думку Юрія Ковбасюка, у державному управлінні має бути правонаступність. Якщо приймається урядова програма соціально-економічного розвитку держави, скажімо, на п'ять років, а потім змінюється уряд, парламент, то це не означає, що потрібно переписувати цю програму. Тим більше якщо її обговорено й підтримано у суспільстві.

— Найчастіше наших громадян дратує корупція й чиновницька бюрократія. Чи виліковні ці хвороби взагалі?

— Цілком. Якщо зробити систему державного управління ... більш бюрократичною, — вважає співрозмовник. — Йдеться про правила гри, які мають бути чітко виписані. Щоб вони трактувалися однозначно, а не так, як кому хочеться. У країнах сталої демократії це вже давно зроблено. Там не виникає подібних питань. Якщо наша людина заходить у трамвай, то думає: компостувати талончик чи проїхати «зайцем», з огляду на те, є в салоні контролер чи ні. В демократичних країнах інша ментальність — зайшов у транспорт, маєш сплатити за проїзд. Інший варіант навіть не розглядається...

ДУМКИ З ПРИВОДУ

Міністр праці та соціальної політики України Василь Надрага:

— Це майже єдиний заклад, де готують держслужбовців. Я особисто вдячний академії, адже свого часу не лише закінчив її, а й мав змогу там захистити кандидатську дисертацію. Академія змогла відстояти не тільки напади на свою адресу, а й розвиватися. Нині заклад стоїть на певному рубежі, після якого, я певен, зможе зробити певний прорив. Сьогодні, як ніколи, нам потрібні професійні фахівці державного управління.

Фото надане прес-службою академії.

Віце-прем'єр-міністр з гуманітарних питань Володимир Семиноженко (другий ліворуч) під час святкування 15-річчя Академії держуправління при Президентові України.

Мовою цифр:

За час свого існування академія підготувала майже 15,3 тис. магістрів, у тому числі 10,7 тис. — за державним замовленням, понад 4,7 тис. бакалаврів і спеціалістів, забезпечила закордонне стажування слухачів, аспірантів, докторантів, викладачів та науковців закладу понад 2 тис. осіб.

За період існування Національної академії сформовано систему підвищення кваліфікації керівних кадрів з потужним навчально-методичним потенціалом. В Інституті підвищення кваліфікації керівних кадрів, відповідних центрах її регіональних інститутів за 15 років за всіма формами та видами здійснено підвищення кваліфікації понад 150 тис. державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування, керівників державних підприємств, установ і організацій та відповідного кадрового резерву.

Освітній та науковий потенціал закладу забезпечують 720 науково-педагогічних і наукових працівників, із них 145 докторів наук, професорів і 420 кандидатів наук, доцентів. До навчального процесу щорічно залучається також близько 260 вітчизняних та зарубіжних фахівців у галузі державного управління, досвідчених керівників, у тому числі вищі посадові особи держави.

Освітньо-наукову діяльність забезпечують шість інститутів, 14 факультетів (з них три — у Києві), 59 кафедр (18 — у Києві), центри дистанційного навчання, інформаційних технологій, бібліотеки, видавництва, інші навчально-методичні, науково-дослідні, організаційно-управлінські та економіко-господарські підрозділи.

НОВИНИ

Усе про музеї

У столиці презентовано просвітницький проект «Київ — столиця українських музеїв» і видано у його рамках спеціальний випуск журналу «Главред» з інформацією про 50 муніципальних та національних сховищ мистецтва. У ньому зібрана інформація про можливості культурного й музейного Києва. Зазначено пільги під час відвідування музеїв: коли там можна побувати безплатно, а також інформація про нові експозиції. Крім того, створена спеціальна карта музеїв столиці, що дає змогу зорієнтуватися, де вони розташовані та як зручніше до них дістатися.

Пам'ятники у хороші руки

У кожного з пам'ятників Києва незабаром може з'явитися власний опікун. Він стежитиме за їхнім станом, оплачуватиме миття, полірування та інші роботи, а також прибиратиме територію довкола. В нагороду, можливо, там буде встановлена табличка з

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

ім'ям благодійника. Цю ідею запропонувала міська влада. І не випадково: їхньої допомоги потребує чимало столичних пам'ятників, які потерпають від багаторічного впливу дощів і морозів. Навіть монумент Незалежності, якому лише 10 років, уже потребує серйозної копіткої роботи. Попрацювати доведеться також над скульптурою Богдана Хмельницького, яку руйнують сліди від куль і осколків снарядів ще часів громадянської і Великої Вітчизняної воєн. Багато інших пам'ятників теж потребують і косметичного ремонту, і серйозної реставрації.

Задля дітей

5 червня Київ святкуватиме День захисту дітей. На Хрещатику відбудеться урочиста карнавальна хода, де юні городяни виконають ролі історичних персонажів. Своє мистецтво покажуть дитячі музичні, театральні, танцювальні, спортивні колективи. Працюватиме інформаційно-консультативний центр районних соціальних служб для сім'ї, дітей і молоді. На Майдані Незалежності відбудеться презентація клубів образотворчої і технічної творчості, а Хрещатик перетвориться на розважально-ігрові майданчики. Тут також відбудеться концерт, підготовлений юними талантами, і багато чого іншого.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Іди геть, київська МАФіє! Плакати не будемо...

У столиці розпочато демонтаж кіосків, розташованих біля станцій метрополітену. Але чи вистачить у міської влади мужності довести справу до кінця?

За час «правління» Леоніда Черновецького обличчя столиці помітно втратило свою особливість, а саме місто перетворилося на великий базар. Численні кіоски, ятки та інші малі архітектурні форми (МАФи) перекривають проходи до будинків і зупинок громадського транспорту. Вони витиснули киян із тротуарів на проїзну частину вулиць, позбавили зелених зон. Враження таке, що в Києві вже кожна клумба зайнята торговельним наметом...

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Мораторій... ніхто не виконує

Днями за розпорядженням КМДА розпочато демонтаж незаконних кіосків, установлених з порушенням норм пожежної безпеки та правил евакуації пасажирів з метро, а також у заборонених для їхньої роботи місцях — у межах так званих червоних ліній, де прокладені підземні комунікації, біля ЛЕП. Запроваджено мораторій на будівництво нових МАФів. Утім, його оголошено вже давно, хоча, за зізнанням самого голови КМДА Черновецького, розпорядження... ніхто не виконує! Він також уважає, що кіоски — проблема для Києва, з якою не можуть упоратися співробітники профільних служб. Ситуація, однак...

Тим часом столичні чиновники запевняють, що ведуть боротьбу з нелегальною установкою кіосків і впорядковують їхнє законне розміщення. А от за підрахунками Асоціації власників МАФів, якщо на початку минулого року в Києві працювало близько 6,8 тис. кіосків, то зараз їхня кількість становить близько 20 тис. За один рік тут з'явилося стільки об'єктів, скільки не було встановлено за останні десять років. І тільки один із 27 (!) кіосків — на законних підставах. Але що за радість киянам від «законних» МАФів, які заполонили весь простір навколо зупинок громадського транспорту і станцій метро? Адже торговельні точки тут не тільки створюють незручності для пасажирів, а й порушують їхню безпеку: навколо них установлені холодильники, які доводиться обходити по проїзній частині.

Не місто — суцільний «шанхай»

Виходить, що більше міська влада «бореться» з МАФами, то більше їх з'являється, так ще й у місцях, де їх апріорі бути не повинно. Приміром, на Контрактовій площі жадібні до наживи ділки зусібіч заставили кіосками пам'ятник Сковороді, а «шанхаї» у підземних переходах і біля виходів з метро давно перекрили нормальні проходи до них. Щоб дійти до входу в підземку, кияни змушені проштовхуватися між ятками з усілякою всячиною **(на знімку праворуч)**. Та ще й лавірувати між візками й автомобілями, що підвозять різний товар — від овочів, фруктів, живої риби в цистернах до молочних продуктів. Сморід, бруд, сміття, одне слово — антисанітарія. А під час дощу або снігу ноги потопають у грязюці. Неважко уявити, що у разі НП люди перечавлять один одного. І ні пожежній, ні «швидкій» сюди не дістатися...

Тим часом уже й вищі посадові особи стверджують, що саме чиновники різних рівнів, користуючись службовим становищем, установили тисячі кіосків на місцях, де це робити заборонено. Тепер на будівництво нових МАФів запроваджено мораторій. А старі, нібито законні, розташовані на газонах, клумбах, у підземних переходах і на тротуарах? Керівники КМДА обіцяють, що всі договори будуть переоформлені, а чиновники створять нову схему розташування кіосків. От тільки чи захочуть вони боротися з тими, хто їм регулярно «відстібає»? Бо як у Києві могли з'явитися тисячі «лівих» кіосків? Адже, приміром, навіть проект документа про демонтаж МВФів на сайті КМДА проіснував лише один день. Після чого зник, а деякі київські чиновники поспішили назвати його «помилкою». То чи вистачить у міської влади мужності довести справу до кінця?

Чи загроза малому бізнесу

Сумніви щодо цього виникають у зв'язку з тим, що на місці деяких демонтованих кіосків з'являються... нові. З другого боку, такі кроки міської влади викликали протест власників МАФів, представників малого бізнесу, які стверджують, що забезпечують киянам 70 тисяч робочих місць. А деякі експерти вважають: якщо зникнуть усі продуктові кіоски, ціни в супермаркетах піднімуться щонайменше на чверть, адже конкурентів на ринку не залишиться. Тому багато київських чиновників — проти демонтажу й упорядкування мережі кіосків, мовляв, не можна кривдити малий бізнес.

У такому разі, чому робочі місця для киян повинні облаштовуватися буквально на головах їхніх співгромадян, тобто, чому кіоски обов'язково встановлюються за рахунок не тільки створення їм незручностей, а й безпеки пересування і середовища перебування? Ми, кияни, стали такими панами, що не в змозі придбати потрібний товар у тому само кіоску, але не на п'ятачку біля метро або в підземному переході до нього? Що, кіоск, установлений в іншому місці, позбавляє когось роботи? З іншого боку, хтось помітив, що зі збільшенням кількості кіосків ціни на ті само напої та інші товари стали нижчими, ніж у супермаркетах?

Фото автора.

Інформація до роздумів. *Не дуже давно, під час чергових виборів міського голови місто було обклеєне плакатами, мовляв, Київ — європейська столиця. Але в європейських столицях немає «шанхаїв», а підходи до метро, приміром, у Берліні, де, до речі, анітрохи не менше безробітних, ніж у Києві, мають інший вигляд* (на знімку ліворуч). *Нам так — не під силу?..*

Валентина ПИСАНСЬКА.

РЕПЛІКА

З ніг на голову

Довелося недавно їхати автобусом 62-го маршруту. Оскільки не дуже добре орієнтуюся в тому районі Києва, то не завадило б, аби водій оголошував назви зупинок.

Та не тільки на цьому маршруті, а й на більшості інших це вже давно не роблять ані водії, ані кондуктори. Така послуга для пасажирів залишилася тільки в метрополітені та на деяких маршрутах тролейбуса. Цікаво, а як орієнтуються без неї гості столиці?

До речі, в автобусах 62-го маршруту передбачена інформація про поїздку на електронному табло — так званий біжучий рядок. Дуже зручна новинка, яку запропонували виробники цього транспортного засобу. І скажу вам, що рядок таки «біжить»! Але про що він лишень не розповідає: де й що можна в Києві купити, які фільми демонструються, і в яких кінотеатрах, і навіть анекдотами забавляє. От лишень не інформує пасажира про те, про що мав би: про поїздку — назви зупинок та на який транспорт можна за потреби пересісти.

Зрозуміло, що «Київпастранс» у такий спосіб заробляє на рекламі. Тільки це схоже на те, що його керівники поставили все з ніг на голову: хіба він не заробляє також і на пасажирах?

Марія ДЕНИСЕНКО,
киянка.

Міліція штрафує громадян за викинуте ними сміття на вулиці

Прочитав новину: в Києві почали виконувати змінений кілька місяців тому закон про адміністративні правопорушення, зокрема правила благоустрою. Якщо раніше за викинуту на вулиці упаковку від їжі нечупарі загрожував штраф до трьох неоподаткованих мінімумів — 17— 51 грн., та й то теоретично, то нині він становить 340— 1360 грн.

Протоколи про такі правопорушення складає міліція або уповноважені працівники ЖЕКів. А оштрафувати громадян нині можна навіть за витрушену з балкона білизну чи за кинутий повз урну недопалок. Прес-служба київської міліції повідомила: в столиці за такі порушення оштрафовано 1041 особу.

І штрафи за сміття встановлені немалі, і міліція складає протоколи, і, може, ще хто при ділі. Але чи Київ став чистіший після запровадження досить суворого закону? Запитувати немає потреби, бо він вочевидь нікого не злякав: навіть на Хрещатику вже по обіді долі валяються пляшки, банки з-під напоїв, разовий пластиковий посуд. Те саме і в парках, скверах, зелених зонах. А харкнути перехожим під ноги в столиці вважається цілком нормальним явищем. З другого боку, чи передбачає закон штрафи для комунальників — за те, що досить часто на вулицях, зупинках громадського транспорту взагалі немає урн для сміття або вони ним переповнені?

Навіть найчудовіший закон не спроможний будь-що змінити на краще, якщо відсутні контролери, або їх недостатньо. У Києві оштрафовано понад одну тисячу осіб, які насмітили на вулиці? Але, судячи з кількості сміття, їх має бути на порядок більше. А контролювати виконання закону могли б не лише міліціонери та представники ЖЕКів, а ті само безробітні, звісно, пройшовши певну підготовку. Переконаний, що в такому разі Київ дуже швидко перестав би бути містом плювків, недопалків та іншого бруду — варто лише кілька разів показати по телебаченню, як за викинутий на тротуар недопалок чи банку з-під пива штрафують гривень так на 300...

Микола ЧУБАТИЙ,
киянин, 75 років.

За повідомленнями інформаційних агентств і кореспондентів «Голосу України».
Сторінку підготувала Любов СТАНАЧИЧ.

Варто показати порушників по телевізору — місто буде чисте

Діагноз пігулці: дешевше не буде

Український фармацевтичний ринок можна порівняти з футбольним полем, на яке виходять команди різних спортивних клубів. Але глядач приходить подивитися на гру тільки учасників вищої ліги. Багато аутсайдерів можуть лише мріяти про такий успіх і ніколи його не досягти — на це поле випускають обраних.
Закон фармринку: люди хворіють — товар продається. Нездоровий споживач, хоч як це цинічно, вигідний тим, хто виробляє медичні препарати.
Сьогодні в нашій країні ще дуже низький рівень діагностики і виявлення захворювань. Тому по медичну допомогу звертаються далеко не всі, хто її потребує. А отже, і фармринок ще не знайшов всіх можливих клієнтів.

Епідемії на замовлення

Якщо зірки запалюють, значить, це комусь потрібно. Якщо епідемії вражають країни і континенти, то таке може статися не тільки тому, що планети не так стали.

Останніми роками світ (і Україна разом з ним) переніс кілька масштабних епідемій грипу: в 2007-му — «пташиний», в 2009-му — «свинячий».

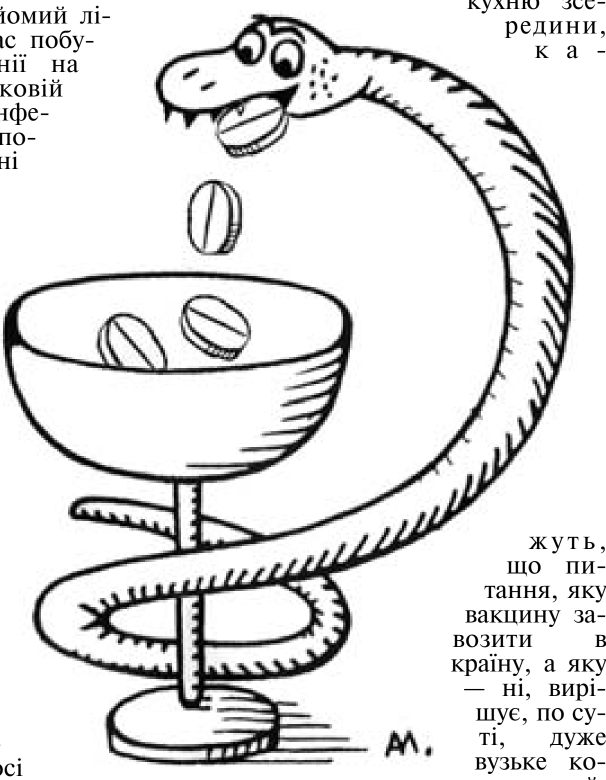
Епідемія оголошується тоді, коли кількість захворілих перевищує певний поріг недуги. І починається боротьба з нею: профілактичні заходи, вакцинація, лікування тощо. На все це потрібно багато ліків і грошей. Природно, такі тотальні «нездорові ситуації» приносять чималий прибуток фармацевтичним компаніям. Але де великі прибутки, там і велика спокуса спробувати штучно моделювати ситуації, що приносять «золотий дощ».

Вітчизняний ринок ліків, через відсутність на ньому власних українських фармацевтичних мегакорпорацій світового масштабу, ще не доріс до великої гри з великими грошима. Численні глобальні «епідемії», що обрушилися останніми роками на всі країни і континенти, поставили перед урядами провідних світових держав уже давно назріле запитання: наскільки реально великою була загроза від цих напастей і чи не є це лише якимсь хитромудрим сценарієм, розробленим на рівні провідних світових гравців фармринку із залученням впливових організацій, до думки яких дослухаються у світі? Таких, наприклад, як Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ).

Звичайно, говорити про те, що вірусів «пташиного грипу» і «свинячого» не було взагалі, принаймні безвідповідально. Питання в масштабах проблеми й рівні її серйозності. Завдяки маніпуляціям з медичною статистикою й грамотно проведеній PR-компанії на цьому вміло зіграли.

В українському сценарії історії зі «свинячим грипом» свої акценти розставила внутрішня політика. Виділялися мільйони на боротьбу з епідемією із бюджету та резервного фонду, закуплялися вакцини та ліки, а в результаті нині медичні склади забиті протигрипозними препаратами, термін придатності яких минув або підходить до кінця, і до наступного сезонного сплеску вірусних захворювань вони не доживуть. Лікарні не знають, що робити з пачками Таміфлю, які їм поставили нібито як панацею від A\H1N1.

Багато хто казав: епідемія на руку українським фармвиробникам. Мовляв, саме вони й підігрівають ситуацію у країні. Але водночас прилавки аптек і склади були спустошені в лічені дні. Проста логіка підказує, що якби ажіотаж інсценували вітчизняні фармацевти, то, мабуть, свідомо підготувалися б до нього. А так, раді були б продати товар, та нічого. Фармпідприємства працювали з коліс у три зміни й однаково не встигали задовольнити попит на противірусні препарати. Це зайвий доказ неглибокої інтеграції українських компаній у світовий ринок і, як наслідок, неготовності вчасно вловлювати глобальні тенденції на ринку й бути готовими отримати від цього свою частку прибутку.

Один знайомий лікар у той час побував в Японії на якійсь науковій медичній конференції й розповів, що західні колеги були сильно здивовані, коли довідалися, в якій кількості у нас приймають противірусні та імуностимулюючі препарати. У зарубіжних медичних колах до ліків цього ряду ставлення вкрай неоднозначне. Досі не закінчена наукова дискусія про можливі віддалені наслідки впливу на імунну систему людини й застосування для цих цілей різних препаратів. Одним із найстрашніших таких наслідків для пацієнтів може стати багаторазово зростаючий ризик появи в них у майбутньому онкологічних захворювань. А призначають такі ліки, коли всі інші способи й засоби лікування захворювання вже вичерпано або присутня безпосередня загроза життю хворого. У кожному разі мова йде про суворо контрольований з боку лікаря прийом препаратів.

А українці приймають їх за найменшого кашлю й нежиті, найчастіше без будь-якої консультації з лікарем або взагалі «просто для профілактики», щоб «зміцнити імунну систему». Багато в чому таке невтішне становище стало можливе завдяки вкрай лояльному українському законодавству про рекламу, котра дає можливість активно просувати в маси багато медичних препаратів, у тому числі й ті, що мають імуностимулюючий противірусний ефект. Численні приклади рекламни й вільного продажу пігулок у наших аптеках, які в більшості розвинених країн світу застосовуються суворо за призначенням лікаря, дивують зарубіжних ескулапів.

З другого боку, парадокси того-таки закону про рекламу й недосконалість процедури реєстрації лікарських препаратів дають змогу масово вводити в оману українців, представляючи їм як панацею для лікування «грипу і застуди» препарати-симптоматики, що знімають основні симптоми захворювання (температуру, нежить), при цьому практично ніяк не впливають на саму їхню причину. Практикуючі лікарі розповідають про численні випадки із власної практики, коли завдяки купленим за порадою «з телевізора» лікам», пацієнти, що «переходили» на ногах застуду або грип, потім змушені були довго і серйозно лікуватися від спричинених ними ускладнень.

Саме такі ліки приносять величезний і швидкий прибуток фармакологічним компаніям, які в їхньому просуванні наголошують на безрецептурності, а отже, доступності такого зілля. Тому й не шкодують грошей на дорогу телевізійну рекламу, здавалося б, копійчаних порошків і таблеток.

Насправді кращу рекламу препаратам у період грипозної паніки зробили можновладці, підтримавши на високому рівні істерику, що її запустила ВООЗ. Люди, що знають всю місцеву фармкухню зсередини, кажуть, що питання, яку вакцину завозити в країну, а яку — ні, вирішує, по суті, дуже вузьке коло людей. Україна не виробляє своєї вакцини. Хоча рівень наукового і технологічного потенціалу провідних українських фармацевтичних компаній давно дає змогу це зробити... Але інтереси окремих чиновників, як і раніше в нашій країні, набагато сильніші за інтереси цілого народу.

На місцевому ринку лікарських препаратів представлено майже 300 гравців, із них трохи більш як сотня — вітчизняні фармкомпанії. Конкуренція величезна. Природний добір кращих іде через відкат....

Ціна ліків

Багато імпортних препаратів потрапляють в Україну не напряму від виробників, а через ряд офшорних структур, сліди від яких ведуть до деяких українських компаній—дистриб'юторів фармацевтичної продукції.

Сенс таких дій полягає насамперед не в турботі про гаманці простих українців, а про можливості збільшення доходів власників компаній і мінімізації податкового тиску на них. Наприклад, українська компанія-дистриб'ютор А закуповує в одного із зарубіжних виробників В ліки, але робить це не сама, а через свій кишеньковий офшорчик С. Купує офшор С препарат, скажімо, за долар за упаковку. А до нашого кордону ці ліки під'їжджають уже із вказаною від імені цього самого офшора С ціною в два долари. За цією ціною в цього офшора дистриб'ютор А його нібито й купує. І ніяке українське законодавство (стосовно регулювання ціни) на цей процес ціноутворення вплинути не може. Препарат потрапляє в Україну вже з істотною накруткою, а прибуток від операції спокійно уникає українського оподаткування, йдучи в тиху офшорну гавань.

Далі, поки медикамент дійде до покупця, свій інтерес у його вартість закладуть усі, хто бере участь у цьому просуванні: ті само дистриб'ютори та аптеки. Аптекам не вигідно торгувати дешевими препаратами. Така, на жаль, логіка бізнесу. На йоді та зеленці не заробити на оплату оренди і зарплату працівникам. Тому аптечні прилавки заповнені переважно дорогими препаратами. У такій ситуації природно, що за існування численних дешевших аналогів того чи того препарату в першу чергу провізор пропонує покупцеві дорогі ліки.

Питання в тім, як знайти баланс між державними інтересами та бізнесом. Експерти стверджують: монополія держави в ціновій політиці лікарських засобів в умовах ринкової економіки ні до чого хорошого не приведе. І хоча в Росії і ввели регулювання на рівні закупівельних цін, що позначилося й на вартості медикаментів під час продажу вроздріб, в Україні, за нашої демократичності ринку, такий диктаторський захід не пройде.

Якщо зверху спустити аптекам директиву продавати ліки не вище, скажімо, трьох гривень, вони просто закриються. Невигідно. І такий бойкот може призвести до банального дефіциту.

Почасти спробою навести лад із цінами на ліки можна вважати Список життєво необхідних препаратів, затверджений на рівні уряду. Націнка на ліки із цього переліку не повинна перевищувати десяти відсотків. Таке рішення повною мірою можна назвати компромісним, тому що зазначеними в цьому списку ліками в принципі можна лікувати більшість захворювань. От наскільки ефективним буде лікування, якщо багато чого із зазначеного у ньому не є останнім словом у медичній науці? Та й, по суті, і не повинно бути таким, тому що це лише мінімально гарантований список, з огляду на який пацієнт отримає мінімально необхідну базову допомогу.

Деякі аналітики вважають: вийти з таких ситуацій дасть змогу введення обов'язкового медичного страхування. Про це давно говорять, але запускати його вже багато років не квапляться. Тому є маса причин. Наприклад, відсутність на сьогоднішній день чітких затверджених стандартів лікування різних захворювань. Прийняття й повсюдне впровадження таких стандартів насамперед захистить українців від можливих лікарських помилок, з одного боку, і дасть змогу звести до мінімуму необґрунтоване призначення ліків, чим дуже часто грішать наші медики, — з другого. Іншими словами, для кожної хвороби виробляють чіткі критерії лікування, де буде зазначено необхідні для його проведення ліки. До того ж зазначені не у вигляді торговельних марок, а лише як міжнародні непатентовані назви (по діючим речовинам). У такий спосіб за наявності таких стандартів уже тепер можна істотно знизити витрати співвітчизників на лікування. Як? В аптеці за рецептом лікаря провізор пропонуватиме наявні препарати різних торговельних марок з однією діючою речовиною, але різної вартості. На жаль, така ситуація не завжди можлива, бо є оригінальні препарати, які через наявні у світі патентні обмеження поки що не мають своїх аналогів-конкурентів. У такому разі вже неможливо розв'язати цю проблему без медичної страховки.

Ольга ВІТЕР.

(Далі буде).

Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

ТЕРМОМЕТР

Сильна магнітна буря триватиме до кінця тижня

На всій Землі вирує сильна магнітна буря. Це вже друге геомагнітне збурення за останні п'ять днів.

Як прогнозують учені, буря може виявитися затяжною й триватиме до кінця робочого тижня: Сонце вступило в активну фазу. Підвищений магнітний фон може призводити до збоїв в роботі систем зв'язку, навігації, а також впливати на самопочуття людей, спричиняючи головний біль і безсоння. Особливо обережними слід бути людям, які страждають на захворювання серцево-судинної системи.

Лимони руйнують камені в нирках

Унаслідок проведеного експерименту в Центрі лікування нирково-кам'яної хвороби при Каліфорнійському університеті в Сан-Дієго з'ясувалося, що вживання натурального напою, приготовленого з лимонів, допомагає позбавитися каменів у нирках.

Учені впевнені, що цей метод аж ніяк не гірший, ніж збільшення об'єму рідини, зниження солі, кальцію і білка в раціоні. У пацієнтів, які щодня випивали натуральний лимонад, приготовлений із 2 літрів води і більш як 100 мілілітрів відновленого лимонного соку, рівень утворення каменів у нирках знизився з 1 до 0,13 каменя на кожного хворого.

Річ у тім, що лимони з усіх цитрусових мають найвищий за концентрацією вміст цитратів (солей та ефірів лимонної кислоти), які природним шляхом зупиняють утворення каменів у нирках і сечовивідних шляхах.

Пийте, жінки, молоко!

Жінки, які щодня займаються силовими вправами, а потім випивають дві великі склянки молока, втрачають більше жиру і швидше нарощують мускульну силу, повідомляють канадські фізіологи. Силові тренування не типові для жіночого вибору, кажуть фахівці, але користь для здоров'я від них величезна: вони підвищують міцність кісток, мускульну силу і нормальні процеси метаболізму, на які інші види фізичних вправ не здатні.

У зв'язку з одержаними висновками клініцисти встановили, що регулярні фізичні вправи із силовим навантаженням і вживання молока значною мірою поліпшують фігуру і підтримують жіноче здоров'я.

14-річній дівчинці, яка з дитинства хворіє на тяжку форму цукрового діабету, терміново необхідна помпа вартістю 60 тис. гривень.

Таких грошей мама, яка нещодавно поховала чоловіка — батька дівчинки, не має.

Просимо відгукнутися добрих серцем і душею громадян, ділових людей.

Врятуймо життя дівчинці!

Спеціальний рахунок відкрито у «Промінвестбанку».
Кредит рахунку
29 24 79 211,
код банку 30 00 12,
ЗКПО 000 39 002 на поповнення картки рахунку.
Одержувач: Правіна Віра Олександрівна.
Рахунок
4779 9275 2787 6432.
Тел. (097) 211 68 68.

Ведуча рубрики «Медицина» Ольга ВАУЛІНА.

За іншу свободу

Вісімдесят літ тому на Дніпропетровщині відбулося Павлоградське повстання. Подія й досі майже невідома широкому загалові, але варта того, щоб про неї пам'ятали.

Вважається, що в Україні насильницька колективізація не зустріла масового збройного опору. Зрештою, так і було, бо більшовики убезпечилися від можливих бунтів. Саме тоді сфабрикували суд над «Спілкою визволення України» — щоб пересаджати опозиційну інтелігенцію. Села були нашпиговані сексотами ДПУ. Регулярно вилучали зброю (навіть у 1932 році по селах вилучено майже 20 тисяч стволів).

Попри те, селянський збройний протест спалахував, зокрема, на Чернігівщині. Там є ліси, куди партизани («бандити») могли відступити.

А Павлоградське повстання вибухнуло там, де відступати було нікуди. Мало того, взимку 1930-го в Павлограді чекісти арештували і розстріляли понад 20 керівників майбутнього бунту. І все одно повстання почалося. 5 квітня 1930 року кілька сотень селян Богданівки, Тернівки, Кохівки, Мар'їівки, Іванівки, хуторів Богдано-Вербки та Осадчого забрали в колгоспах коней (ще вчора це були їхні коні) й рушили на Павлоград. У них на всіх було лише кілька десятків стволів. Решту думали здобути у Павлограді й звідти йти на Дніпропетровськ. Їхні гасла: «Геть радянську владу!» та «Давайте завойовувати іншу свободу!». Тут були росіяни, українці, навіть один турок. Колись вони служили у Денікіна, Махна, Петлюри. За соціальним складом — заможні («куркулі»), але й середняки та бідняки, доведені до відчаю грабіжницькою колективізацією, що відбирала у них останній хліб. На своєму шляху повстанці вбивали комуністів, комсомольців, колгоспних активістів. Всього загинуло 30 осіб. Вогнепальної зброї не вистачало — убивали сокирами та ножами. Це нагадувало похмурі сторінки давньої гайдамаччини.

До Павлограда вони не дійшли — зустрілися з добре озброєними підрозділами чекістів та міліції й протягом 5—6 квітня були розбиті. Втрати повстанців — 13 душ. Взято в полон — 360. Так багато в одному окрузі одночасно ще не арештовували. Після слідства, 7—19 травня 1930 року в Павлограді відбувся закритий судовий процес над повстанцями. 27 з них розстріляли, решта одержали від десяти до трьох років таборів.

А через два роки сталося те, що вони хотіли відвернути своїм повстанням — Великий Голод. За даними тих самих чекістів, найвищий рівень голодних смертей по Дніпропетровщині був саме в Павлоградському районі (ці «секретні» дані радянська влада збирала під виглядом «виявлення епідемічних захворювань»).

Повстанців досі не реабілітовано. Лише півроку тому вийшов у світ збірник документів та матеріалів, що стосуються тієї події — «Павлоградське повстання 1930р.» (Київ, видавництво «Український письменник», 2009). Книгу підготовлено Галузевим державним архівом СБУ та «Інститутом українiки», тираж — тисяча примірників, трохи більше, ніж самих повстанців.

Віктор ГРИНЕВИЧ.

Дорога додому довжиною 380 кілометрів

Життя єфрейтору врятувала... ложка, що згубилася десь у закутку наплічника, а син ветерана дослужився до генерала

ДОЛЯ

Своє дев'яностоп'ятиліття мешканець села Семенівка Городенківського району Микола Родим'юк відсвяткував місяць тому. Нині ветеран війни мешкає сам, але по тому, як доглянуте господарство, цього й не скажеш. Часто навідується старший син із сім'єю. Город уже оброблений. Та найбільше вражають квіти. Тюльпани вкрили весь квітник. Рідні постаралися створити старенькому не лише комфорт, а й сучасною технікою забезпечили. Та ще камін побудували, щоб затишно було в домі. Там і полюбляє сидіти фронтовик, згадуючи минуле.

А пам'ятає чимало зі свого босоногого дитинства. Навчання в трирічній школі (ото й усі університети), юнацькі вподобання. Був активним учасником молодіжного товариства, змагався у спортивних іграх. Одружився. А воювати довелося спочатку в польській армії, був чотири місяці на війні. Звідти тікав, переодягнувшись у якесь дране цивільне вбрання, щоб не привертати до себе уваги. Вдруге мобілізували в 1944-му, вже до Червоної армії.

— Везли нас, — пригадує колишній солдат, — до Румунії. Переправилися через Дунай до міста Ясси. Біля озера Балатон потрапили в облогу. Трималися впродовж трьох місяців стійко, хоч іноді й шкуринки хліба не мали. Мене за цей бій нагородили медаллю «За відвагу». Кілька разів ми відбивали атаки фашистів, а потім дали на підмогу «катюші», які, ведучи прицільний вогонь, накривали площу до трьох кілометрів. Гинули тоді не лише противники, а й свої... Я був поранений у бою, травмовану ногу разом із друзями лікували самотужки, в траншеї. Можливо, тому й не визнаний був інвалідом війни, бо не мав відповідних документів. Відтоді ж кульгаю.

Микола Дмитрович, було, рушив до хати щось шукати, але невдовзі повернувся. Виявляється, військовий «трофей» — прошиту кулею ложку. Посміхається, згадуючи ії історію. Тоді, в облозі, їсти було обмаль, то столових предметів не потребував. Коли ж згодом шукав щось у наплічнику, натрапив на ложку, в якій дивним чином застрягла... бойова куля. Очевидно, якби не це, що стало перепоною до її проникнення в поперек, то хто знає, чим би все закінчилося.

А 9 травня 1945 року єфрейтор Микола Родим'юк зустрів у столиці Австрії Відні. Разом із американськими солдатами бурхливо святкували Перемогу. Пригощалися щедро американською смакотою та австрійським вином! Далі пішки рушили додому. Щодня долали немалий шлях, і до Вінниці пройшли 380 кілометрів. А численною технікою військове начальство везло свої трофеї: до втомлених війною солдатів їм було байдуже...

Після війни трудився в місцевому колгоспі. Народилося в подружжя двійко діток, будували хату, тож довелося фронтовику й на заробітки їздити. Працював на шахтах Донбасу, в Коломиї, на цегельному заводі. Дуже любив свою сім'ю. Старався забезпечити не лише матеріально, а й дати синам належну освіту. Старший, Михайло, дослужився до генерала зв'язку, мешкає в обласному центрі, а Зеновій, як поїхав учитися до Кіровограда, так і залишився там. А загалом дідусь має п'ятьох онуків та двох правнуків. Як зберуться інколи всією великою родиною, то радіє колишній вояк, що прожив недарма!

Людмила СТРАЖНИК.
Івано-Франківська область.
Фото автора.

Два пам'ятники одному листоноші

Федір Фекета ще хлопчиком проводжав батька до Америки. Й мріяв про мить, коли тато повернеться і його зустрінуть удома, на їхньому подвір'ї під великою грушею. Всі — мама, дід з бабою, брати і сестрички палко цілували б і обіймали його — високого, дужого, з двома великими жовтим залізом кованими куфрами-валізами. А в них — Боже наш добротливий! — подарунки: намиста, медяники й цукерки, гуслі-скрипка й пищалка-сопілка для Федора, найстаршого сина... А ще — гроші. Повно грошей — синьо-зелених паперових талярів. Батько перед поїздкою якось казав, а Федір запам'ятав: «Зароблю, вернуся і купимо землю: ораницю, косовицю, ще пару великих сивих волів, коня й будемо газдувати». Син так любив батька, так чекав на його повернення, що вже зранку визирав поштаря: може, батько звістку надіслав... Але листів не було й не було. І тоді Федір сам зголосився ходити за поштою для свого села Тур'ї Ремети і носити її аж із Ужгорода.

Щодня молодий посол, як тоді величали пана поштаря, долав навпростець через гори й ліси лише йому відомими стежками понад 30 кілометрів у один бік. (Дорогою було б значно довше). І отак пішки влітку і взимку, навесні й восени. Хочеться вірити, що мрія Федора таки збулася й батько повернувся з тих далеких світів — хай лиш з однією валізою й торбою, але повернувся до своїх дітей...

Це діялося неповних два століття тому. Скупа тітка історія про подальші родинні події Фекет мовчить. Тільки каже, що наш герой, посол Федір Фекета так зрісся з роботою листоноші, що сумлінно пропрацював на ній тридцять років!..

Цікава й інша деталь: уже тоді у невелике гірське село щодня доставлялася пошта. Бо в Тур'ї Реметах, свідчать джерела, в 1802 -1873 роках діяла мануфактура Ужгородської домінії — залізоливарний завод, вироби якого збереглися досі і на Закарпатті, і в сусідніх європейських державах. Отже, бізнес уже тоді вимагав щоденного, чіткого і надійного зв'язку.

Стародавні перекази-притчі донесли до наших днів такі свідчення: люди з довколишніх сіл і містечок розповідали один одному про «загадкового посла», «прудконогого скорохода» і не могли нахвалитися Федором Фекетою. Та все ж одного разу якось узимку стався прикрий випадок: лід на швидкоплинній ріці не витримав моторного листоношу й тріснув, Федора з сумкою з кореспонденцією затягло під кригу, та все ж він зумів зняти сумку й кинути на берег, спромігся і сам врятуватися. Але простудився й через якийсь час від гарячки й кашлю помер.(Дід Михайло з рідного Федорового села не виключає, що на поштаря могла напасти і зграя якоїсь звірини, адже зими тоді були «западні» — випадали великі сніги. Рисі, вовки — того в хащах було неозоро, а великі дикі тури ставали шаленими, якщо їх поранили мисливці. Для панства стало дуже модним володіти рідкісним трофеєм — шкурою застреленого взимку дивовижної сили й краси тура).

Така глупа смерть такої поважної людини, якою був посол Фекета, викликала великий жаль в суспільстві. На знак щирої подяки й палкої загальної любові до посла мешканці Тур'їх-Ремет за свої кошти спорудили пам'ятний знак самовідданому листоноші, який і до сьогодні стоїть на стіні храму. Там вилито в металі текст такого змісту: Fedor Feketa. Въ Память Приязности, Тверезности, Чесности и Послушности Посла ФЕОДОРА ФЕКЕТА. померъ Р. Б.1838.

Дослідник життєпису свого славного пращура, нащадок у п'ятому поколінні доцент Ужгородського університету Іван Фекета доводив, що помер знаменитий листоноша на рік пізніше — 8 березня 1839-го в п'ятдесятилітньому віці.

До речі, цей знак, стверджував відомий краєзнавець Степан Пруниця, згодом був і на печатці села, датованій 1846 роком. У наш час — це єдиний, і не лише в Україні, а і в Європі, пам'ятник листоноші. (Дослідники твердять, що єдиний і в світі). Він був відтворений на конверті, випущеному свого часу Міністерством зв'язку колишнього СРСР, а декілька років тому — й Мінтрансзв'язку України.

Цілком логічно виникає питання: коли ж на стіні церкви з'явився цей своєрідний пам'ятник-знак Ф. Фекеті, оскільки історики констатують досить розпливчасто — «встановлений в середині XIX століття». Можна з великою мірою ймовірності припустити, що знак встановили на першу річницю смерті поштаря, оскільки такою є давня традиція в Карпатах.

І от іще один вияв уваги й шани нащадків до світлої пам'яті незабутнього посла: 9 лютого 2005 року в районному центрі Перечин відкрито пам'ятник Федору Фекеті (скульптор Михайло Белень), який являє собою бронзову скульптуру на повний зріст (висота 1,7 метра) крокуючого молодого листоноші з торбиною за плечима, одягненого в тогочасне характерне для Турянської долини вбрання і взутого в шкіряні постоли.

Отже, одному чесному простому трудареві рідної землі вдячні сучасники й нащадки поставили два пам'ятники з різницею у часі рівно в 165 років. Сам факт заслуговує уваги і поваги...

Василь НИТКА.
Закарпатська область.
Фото автора.

Нащадки поставили два пам'ятники з різницею у часі рівно в 165 років

Інформаційне повідомлення АТ "УкрСиббанк"

Шановні клієнти!

Повідомляємо Вам, що АТ "УкрСиббанк" вводить в дію для клієнтів сегменту середнього та малого бізнесу "Правила (договірні умови) відкриття та обслуговування банківського рахунку суб'єктів господарювання, нотаріусів та адвокатів - клієнтів АТ "УкрСиббанк" з 03 червня 2010 року - для застосування у відділеннях АТ "УкрСиббанк" по всій території України.

Затверджено Продуктово-тарифним комітетом АТ "УкрСиббанк" (Протокол № 307 від 23.04.2010 року)

ПРАВИЛА (ДОГОВІРНІ УМОВИ) ВІДКРИТТЯ ТА ОБСЛУГОВУВАННЯ БАНКІВСЬКОГО РАХУНКУ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ, НОТАРІУСІВ ТА АДВОКАТІВ - КЛІЄНТІВ АТ "УКРСИББАНК"

СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ ПРАВИЛ

Ці "Правила (договірні умови) відкриття та обслуговування банківського рахунку суб'єктів господарювання, нотаріусів та адвокатів - клієнтів АТ "УкрСиббанк" (за текстом іменуються - Правила) є пропозицією до укладення договору на умовах, що встановлені Банком, і застосовуються у випадку укладення між АТ "УкрСиббанк" та Клієнтом "Договору-анкети відкриття та обслуговування банківського рахунку (з Правилами)".

Правила не застосовуються до врегулювання відносин за будь-якими іншими договорами, стороною яких є АТ "УкрСиббанк", в тому числі до будь-яких інших договорів на відкриття та обслуговування банківських рахунків, окрім зазначеного вище.

Укладений між АТ "УкрСиббанк" та Клієнтом "Договір-анкета відкриття та обслуговування банківського рахунку (з Правилами)" скорочено іменується в цих Правилах "Договір" і під цим терміном розуміється Договір, укладений з Клієнтом, з усіма додатками, Тарифами, а також з цими Правилами.

Дані Правила встановлюють порядок відкриття, обслуговування, закриття поточного(-их) Рахунку(-ів) для суб'єктів господарювання, нотаріусів та адвокатів - клієнтів АТ "УкрСиббанк", які є резидентами, а також порядок встановлення та зміни Тарифів інші питання, пов'язані з використанням Рахунку(-ів) в рамках Договору та проведення операцій за ними, в тому числі з застосуванням системи "StarAccess".

Ці Правила є обов'язковими для виконання всіма Сторонами Договору, як Банком, так і Клієнтом.

ТЕРМІНИ, ЩО ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ В ПРАВИЛАХ:
(наведені в алфавітному порядку)

"Банк" - АТ "УкрСиббанк";

"Бюджетна організація" - орган, установа чи організація, визначена Конституцією України, а також установа чи організація, створена у встановленому порядку органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим чи органами місцевого самоврядування, яка повністю утримується за рахунок відповідно державного бюджету чи місцевих бюджетів;

"Відкритий ключ Клієнта" - параметр криптографічного алгоритму перевірки електронного цифрового підпису, доступний Сторонам, призначений для ідентифікації Клієнта і перевірки цілісності документу;

"виписка" - звіт/підтвердження про рух грошових коштів по Рахунку(-ах) за проведеними операціями та стан Рахунку(-ів), який надається Банком на вимогу Клієнта;

"витратний ліміт" - сума грошових коштів, що може бути витрачена Клієнтом в рамках Договору;

"Договір" - укладений між Банком та Клієнтом "Договір-анкета відкриття та обслуговування банківського рахунку (з Правилами)" з усіма додатками, у т.ч. Тарифами, укладеними додатковими угодами до нього, а також ці "Правила (договірні умови) відкриття та обслуговування банківського рахунку суб'єктів господарювання, нотаріусів та адвокатів - клієнтів АТ "УкрСиббанк", які регламентують порядок відкриття та обслуговування Рахунку(-ів) Клієнта в національній та/або іноземній валюті, умови обслуговування за допомогою системи "StarAccess" та порядок приймання готівкових коштів від Клієнта та зарахування їх на Рахунок(-ки);

"Договір-анкета" - укладений між Банком та Клієнтом "Договір-анкета відкриття та обслуговування банківського рахунку (з Правилами)" без додатків;

"Електронний документ" - електронний аналог розрахункового або іншого документа, захищений електронним цифровим підписом та представлений у форматі, придатному для відповідних програмних ресурсів, за допомогою яких створюється електронний документ; може бути сформований, переданий, збережений і відтворений електронними засобами у візуальну форму чи на папері;

"Електронний цифровий підпис" (ЕЦП) - електронний цифровий підпис - вид електронного підпису, отриманого за результатом криптографічного перетворення набору електронних даних, який додається до цього набору або логічно з ним поєднується і дає змогу підтвердити його цілісність та ідентифікувати підписувача. Електронний цифровий підпис накладається за допомогою таємного (особистого) ключа та перевіряється за допомогою відкритого ключа. Електронний цифровий підпис є обов'язковим реквізитом електронного документа, який використовується для ідентифікації автора та/або підписувача електронного документа іншими суб'єктами електронного документообігу. Накладанням електронного підпису завершується створення електронного документа;

"законодавство" - чинне законодавство України, в т.ч. нормативно-правові акти Національного банку України;

"іноземна валюта" - валюта відмінна від національної валюти України;

"Клієнт" - суб'єкт господарювання, нотаріус або адвокат - резидент України, який виявив бажання скористатись послугами Банку щодо відкриття та обслуговування Рахунку(-ів) в межах укладеного між такою особою і Банком Договору;

"МВР" - міжнародний валютний ринок;

"МВРУ" - міжбанківський валютний ринок України;

"національна валюта" - національна валюта України;

"НБУ" - Національний банк України;

"несанкціонований овердрафт" - заборгованість Клієнта перед Банком за Рахунком(-ами), яка виникла внаслідок перевищення витратного ліміту та яка не обумовлена Договором і не є прогнозованою в розмірі та за часом виникнення;

"Носій ключової інформації" - зовнішній носій інформації для зберігання і використання ключа;

"періодична комісія" - щомісячна комісія за розрахунково-касове обслуговування Рахунку(-ів), яку Клієнт оплачує відповідно до діючих Тарифів Банку у визначений термін за певний період обслуговування Банком його Рахунку(-ів);

"послуга" та/або "послуги" - послуги Банку з розрахунково-касового обслуговування Клієнта за цим Договором, зокрема, послуги щодо відкриття Клієнту Рахунку(-ів), обслуговування такого Рахунку(-ів), у т.ч. за допомогою системи "StarAccess" та приймання готівкової виручки і зарахування її на Рахунок(-и) здійснення розрахунково-касових операцій Клієнта за Рахунком(-ами) за допомогою платіжних інструментів, визначених законодавством, в тому числі дистанційно;

"прострочена заборгованість" - заборгованість Клієнта перед Банком за надані послуги, яка не погашена Клієнтом у визначений Договором термін її погашення;

"Рахунок"/"Рахунки" - поточний Рахунок відкритий відповідно до Договору Клієнту, на умовах та в порядку, визначених цими Правилами, Договором-анкетою та Тарифами;

"разова комісія" - комісія за одноразову послугу Банку, яку Клієнт оплачує одночасно із проведенням відповідної операції за своїм Рахунком відповідно до умов Договору та діючих Тарифів Банку;

"Система "StarAccess" (Система) - сукупність програмно-апаратних засобів, які використовуються Клієнтом і Банком у відповідних частинах, а також організаційних заходів, які проводять Клієнт і Банк з метою надання Клієнту послуг згідно з Договором;

"Сторони" - сторони за Договором: Банк та Клієнт;

"Тарифний план" - сформований Банком за певним критерієм перелік його діючих Тарифів, при обранні Клієнтом якого Банк здійснює розрахунково-касове обслуговування Клієнта за визначеними таким переліком Тарифами. Обрання Клієнтом певного Тарифного плану фіксується в Договорі. Тарифний план в подальшому може бути змінений у відповідності до умов Договору або шляхом підписання між Сторонами додаткової угоди до Договору;

"Тарифи" - тарифи Банку, в яких визначаються основні умови обслуговування Рахунку(-ів), які затверджуються згідно внутрішніх положень Банку та розміщуються на сайті www.my.ukrsibbank.com та на інформаційних стендах в приміщеннях установ Банку. Сторони домовились вважати Тарифи додатком до Договору;

"Таємний (особистий) ключ Клієнта" - параметр криптографічного алгоритму формування електронного цифрового підпису, доступний тільки посадовим особам Клієнта, або належним чином уповноваженим на це особам.

Інші терміни, що вживаються в цих Правилах та Договорі, мають значення і зміст відповідно до законодавства.

Розділ 1. ОСНОВНІ УМОВИ ДОГОВОРУ

1.1. Банк відкриває Клієнту поточний(-і) рахунок(-и) (далі - Рахунок(-и)) у національній та/або іноземній валюті для зберігання грошових коштів та здійснення розрахунково-касового обслуговування Клієнта (надання послуг, які пов'язані з переказом грошових коштів з/на Рахунку/ок, видачею йому коштів у готівковій формі, а також із здійсненням інших розрахунково-касових операцій) за допомогою платіжних інструментів відповідно до умов цього Договору та вимог законодавства.

1.2. Банк відкриває Рахунок(-и) Клієнту на підставі укладеного Договору-анкети та інших документів відповідно до вимог законодавства.

При відкритті Рахунку Клієнт визначає статус (вид), валюту Рахунку та визначає тарифний план такого Рахунка. Номер Рахунку, інформація про вид, валюту та тарифний план Рахунку вказуються у Додатку №1 до Договору. Відкриття рахунків в подальшому здійснюється Банком на підставі Заяви Клієнта про відкриття рахунку за встановленою НБУ формою. Номери відкритих рахунків зазначається у Додатку №1 до Договору-анкети, що надається Клієнту під розпис. При цьому, Додаток № 1, що був наданий при відкритті попереднього рахунку, втрачає свою чинність.

Режим функціонування Рахунку(-ів) визначається законодавством.

Відкриття Клієнту Рахунку(-ів) в іноземній валюті можливе тільки за умови попереднього відкриття Рахунку в національній валюті, для здійснення Клієнтом операцій по оплаті послуг Банку згідно діючих тарифів Банку.

1.3. Банк здійснює обслуговування Рахунку(-ів) і надає йому інші послуги відповідно до ліцензії НБУ на здійснення банківських операцій, вимог законодавства та умов Договору.

1.3.1. Перелік, умови та/або вартість надання послуг (проведення операцій) за Рахунком(-ами) визначаються тарифами Банку на розрахунково-касове обслуговування у національній та/або іноземній валюті.

Клієнт оплачує Банку разові комісії у момент надання послуги (проведення операції), та періодичні комісії) у день нарахування цих комісій згідно діючих тарифів Банку, умов визначених у тарифах та/або цьому Договорі.

У разі недостатності грошових коштів на Рахунку(-ах) для оплати періодичних комісії Клієнт повинен забезпечити її погашення протягом 7 (семи) календарних днів з дня її нарахування згідно умов Договору.

Тарифи може бути встановлено/змінено у випадках, передбачених цим Договором.

Факт ознайомлення Клієнта з тарифами та факт обрання Клієнтом тих чи інших тарифів засвідчується цим Договором або Додатковою угодою, укладеною у випадках, визначених цим Договором.

1.3.2. На залишок грошових коштів на Рахунку(-ах) у національній та/або іноземній валюті Банк може нараховувати проценти. Розмір процентів, метод їх нарахування та інші додаткові умови, не визначені цим Договором, визначаються Додатковими угодами до цього Договору або іншими документами Банку. Проценти сплачуються Банком щомісячно, в останній робочий день місяця, а в разі закриття Рахунку(-ів) - в робочий день Банку, який передує дню закриття Рахунку(-ів).

1.4. Банк здійснює розрахунково-касове обслуговування Клієнта за цим Договором в межах залишку грошових коштів на Рахунку(-ах), за умови, що сума залишку грошових коштів є достатньою для виконання поданого Клієнтом розрахункового та/або касового документу та одночасної сплати Клієнтом Банку разової комісії за надання послуги (проведення операції), на підставі розрахункових, касових документів встановлених форм, наданих Клієнтом і оформлених відповідно до вимог законодавства та умов Договору.

1.4.1. Черговість виконання Банком розрахункових документів Клієнта визначається законодавством, окрім випадків визначених цим Договором.

1.4.2. Банк має право відмовити Клієнту у надані послуг (проведенні операцій) та/або відмовляє у виконанні наданих Клієнтом розрахункових та/або касових документів за цим Договором, у випадках:

а) якщо на Рахунку(-ах) недостатньо грошових коштів для виконання поданого Клієнтом розрахункового та/або касового документу та одночасної сплати Банку разової комісії за надання/виконання такої послуги/операції (за виключенням Бюджетної організації); та/або

б) якщо запитувані Клієнтом послуги/операції не передбачені тарифами Банку або у Банку відсутні технічні можливості щодо їх надання/проведення; та/або

в) встановлення Банком, що фінансова операція (проведення якої ініціює Клієнт), містить ознаки такої, що згідно з Законом України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом" підлягає фінансовому моніторингу; та/або

г) якщо на запитувані Клієнтом послуги розповсюджуються обмеження, встановлені Радою Безпеки ООН та/або іншими міжнародними організаціями, рішення яких є обов'язковими для виконання на території України, та/або внутрішніми нормативними актами Банку; та/або

ґ) у інших випадках, передбачених законодавством.

1.4.3. Банк відмовляє Клієнту у надані послуг (проведенні операцій) та/або у виконанні наданих Клієнтом розрахункових та/або касових документів за Договором у наступному порядку:

- з причин, зазначених у підпункті "а" або підпункті "б" підпункту 1.4.2. цих Правих, шляхом повернення Клієнту без виконання його розрахункового та/або касового документу, зробивши на зворотному боці такого документу у день його надходження напис про причину повернення документа без виконання, з посиланням на підпункт 1.4.2. цих Правил, та зазначивши дату його повернення (це засвідчується підписами відповідального виконавця Банку і працівника, на якого покладено функції контролера, та відбитком штампа Банку);

- з інших причин, зазначених у підпункті 1.4.2. цих Правил, в порядку, передбаченому законодавством.

Повернення без виконання вищезазначених документів Клієнта здійснюється разом з наданою йому випискою з Рахунку або у іншому порядку передбаченому цим Договором.

1.5. Документ на переказ може бути паперовим або електронним. Електронний документ на переказ має однакову юридичну силу з паперовим документом. Подання електронного документа на переказ грошових коштів здійснюється за допомогою системи "StarAccess" або іншої системи, згідно умов цього Договору. Подання до Банку паперового або електронного документа на переказ грошових коштів здійснюється Клієнтом (його уповноваженою особою) особисто. Отримання повернутих Банком документів також здійснюється Клієнтом (його уповноваженою особою) особисто, відповідно до умов Договору.

Розрахункові документи Клієнта приймаються протягом операційного дня.

Розрахункові документи, які надійшли до Банку протягом операційного часу, Банк виконує в день їх надходження згідно умов Договору. Розрахункові документи, які надійшли після операційного часу, Банк виконує наступного робочого дня згідно умов Договору.

Тривалість операційного дня, операційного часу встановлюється Банком самостійно і відображається у його внутрішніх документах (правилах).

За бажанням Клієнта, та при наявності технічної можливості Банку, останній виконує платіжні доручення Клієнта з врахуванням сум, що надходять на його Рахунок(-и) протягом операційного дня (поточні надходження) згідно умов Договору.

За бажанням Клієнта, та при наявності технічної можливості Банку, розрахункові документи, отримані від Клієнта по закінченню операційного часу, можуть бути виконані Банком у той же день відповідно до діючих тарифів Банку згідно умов Договору.

При зарахуванні грошових коштів на Рахунок(-ки) за електронними розрахунковими документами Банк перевіряє відповідність номера Рахунку(-ів) і його(їх) коду (номеру) та зараховує грошові кошти на Рахунок(-ки), лише якщо вони збігаються. У разі їх невідповідності, Банк затримує суму переказу на строк, визначений законодавством, для встановлення належного отримувача цих грошових коштів.

Банк до настання дати валютування, зазначеної в електронному розрахунковому документі, повідомляє Клієнта про надходження на його адресу грошових коштів та дату їх валютування шляхом зазначення цього у виписках по Рахунку(-ах) та/або особистого повідомлення Клієнта телефоном (телефаксом) та/або направлення відповідного повідомлення за системою "StarAccess" (іншої системи) та/або іншим засобом, який буде визначений особисто між Банком та Клієнтом. Зарахування грошових коштів на Рахунок(-ки) Клієнта здійснюється відповідно до вимог законодавства.

Банк щоденно формує виписку з Рахунку(-ів) за умови наявності руху грошових коштів за Рахунком(-ами). Виписка (у паперовій формі) надається Клієнту за першою його вимогою, але не раніше наступного робочого дня за днем проведення операцій за Рахунком(-ами). Виписка може бути надана особам, зазначеним у картці із зразками підписів та відбитка печатки Клієнта, або довіреній особі Клієнта на підставі довіреності, оформленої згідно вимог законодавства.

Банк здійснює передавання/повернення Клієнту його розрахункових документів, у тому числі електронних розрахункових документів, що підтверджують списання/зарахування грошових коштів з/на Рахунку/ок або інших документів, особисто Клієнту (його уповноваженій особі) або разом із випискою з Рахунку(-ів) в день її надання Клієнту, якщо інше не передбачено умовами цього Договору.

1.6. За необхідності отримання готівкових коштів, Клієнт до 13 години робочого дня, що передує дню отримання готівкових коштів, подає до Банку заявку на одержання готівкових коштів.

1.7. Клієнт доручає Банку здійснювати меморіальним ордером договірне списання заборгованості Клієнта перед Банком за надані послуги (проведені операції) за цим Договором та/або іншими договорами, укладеними між Банком та Клієнтом.

Сторони домовились, що у разі недостатності грошових коштів на Рахунку(-ах) для виконання його розрахункових та/або касових документів та сплати комісії Банку за їх виконання, а також погашення наявної заборгованості Клієнта перед Банком за надані послуги (проведені операції) за цим Договором, сума такої заборгованості Клієнта списується Банком у першочерговому порядку, а прийняті розрахункові та/або касові документи Клієнта повертаються без виконання у порядку, передбаченому Договором.

1.8. У випадку помилкового зарахування Банком грошових коштів на Рахунок(-и) з вини Банку, Клієнт доручає Банку в першу чергу списати меморіальним ордером із Рахунку(-ів) такі помилково зараховані грошові кошти і перерахувати їх належному отримувачу на підставі внутрішнього розпорядження Банку, при цьому Клієнт не буде мати вимог щодо відшкодування збитків.

Не врегульовані цим Договором питання щодо повернення помилково списаних/зарахованих грошових коштів з/на Рахунку/ок, що йому не належать, вирішуються у порядку, визначеному законодавством.

1.9. Банк виконує обов'язки агента валютного контролю у відповідності до вимог законодавства.

1.10. Накладення арешту на грошові кошти Клієнта, що знаходяться на Рахунку(-ах), або припинення операцій за таким(-и) Рахунком(-ми), що обмежує право Клієнта на розпорядження грошовими коштами, можливе тільки у випадках, встановлених законодавством.

1.11. Відповідно до вимог Закону України "Про оподаткування прибутку підприємств" Банк підтверджує, що має статус платника податку на прибуток підприємств на загальних підставах.

Статус платника податків Клієнта зазначається у Договорі-анкеті.

У разі зміни статусу платника податків Клієнт повідомляє Банк про цю зміну протягом одного дня з моменту такої зміни.

1.12. У випадках звернення банків - нерезидентів, що мають кореспондентські відносини з Банком та через які здійснюються фінансові операції Клієнта, із офіційними запитами до Банку щодо надання інформації стосовно ідентифікації Клієнта, а саме: документів і відомостей, необхідних для з'ясування особи Клієнта, суті його діяльності та фінансового стану тощо, та/або інформації щодо суті здійснюваної Клієнтом фінансової операції, яку обслуговує такий банк - нерезидент, Клієнт надає Банку право повідомити/надати банку-нерезиденту запитувану ним інформацію та/або копії документів.

Розділ 2. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН

2.1. Банк має право:

2.1.1. Використовувати грошові кошти на Рахунку(-ах) Клієнта, гарантуючи право Клієнта безперешкодно розпоряджатися цими грошовими коштами.

2.1.2. Відмовити Клієнту у видачі готівкових коштів на різні потреби у випадку ненадання ним згідно Договору попередньої заявки на одержання готівкових коштів за один робочий день до одержання готівкових коштів.

2.1.3. У випадках, передбачених законодавством та/або цим Договором, затримати суму переказу на строк, визначений законодавством для встановлення належного отримувача цих грошових коштів.

2.1.4. Отримувати від Клієнта плату за надані йому послуги в порядку, встановленому Договором.

2.1.5. Відмовити в здійсненні/забезпеченні розрахункових та/або касових операцій Клієнта у випадках, передбачених Договором, та/або при наявності фактів, що свідчать про порушення Клієнтом законодавства, банківських правил оформлення платіжних інструментів та/або у випадку виникнення сумнівів у дійсності розрахунково-касових документів та законності проведення операцій, що підлягають фінансовому моніторингу відповідно до Закону України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, отриманих злочинним шляхом".

2.1.6. Вимагати від Клієнта надати повну інформацію про експортні, імпортні, лізингові та інші зовнішньоекономічні операції, розрахунки за якими здійснюються через Рахунок(-ки) в Банку, а також вимагати звітність, передбачену нормативними актами НБУ (за залученими від нерезидента грошовими коштами, тощо) відповідно до вимог законодавства, для виконання Банком функції агента валютного контролю.

2.1.7. Самостійно змінювати/встановлювати тарифи та/або розмір процентної ставки по оплаті залишку грошових коштів на Рахунку(-ах) Клієнта у порядку, визначеному цим Договором.

2.1.8. Надавати за вимогою Клієнта, належним чином затверджені тарифи (завірені підписом уповноваженої особи та печаткою Банку).

2.1.9. Відмовити Клієнту в зміні встановлених Банком тарифів (в разі, якщо ініціатива про зміну тарифу(-ів) надходить від Клієнта).

2.1.10. Списувати грошові кошти з Рахунку(-ів) за дорученням Клієнта (у тому числі, шляхом договірного списання) та/або на підставі платіжних вимог стягувачів у порядку та випадках, передбачених законодавством та/або умовами цього Договору.

При цьому, у випадку списання грошових коштів на підставі платіжних вимог стягувачів, в разі необхідності здійснення купівлі, продажу іноземної валюти та/або конвертації наявних грошових коштів з однієї іноземної валюти в іншу, сплата необхідних комісій за проведення відповідних платежів в іноземній валюті та сплата збору на обов'язкове державне пенсійне страхування, в розмірі, передбаченому законодавством, на день здійснення платежу відшкодовуються за рахунок Клієнта.

2.1.11. Вимагати від Клієнта надання документів і відомостей, необхідних для з'ясування його особи, суті діяльності, фінансового стану.

У випадку ненадання Клієнтом витребуваних Банком необхідних документів або відомостей, або навмисного надання неправдивих відомостей про себе, Банк має право відмовити Клієнту в його обслуговуванні за цим Договором.

2.1.12. Повернути, у визначеному цим Договором порядку, розрахункові документи та/або касові документи Клієнта без виконання у разі порушення останнім вимог законодавства та/або у інших випадках, передбачених умовами цього Договору.

2.1.13. Відповідно до статті 49 Закону України "Про банки і банківську діяльність" при невиконанні Клієнтом зобов'язань з погашення отриманого кредиту або процентів за його користування у встановлені кредитним договором строки, видавати наказ на примусову оплату боргового зобов'язання.

2.1.14. Надавати за офіційними запитами банків-нерезидентів, згідно вимог Договору, запитувану ними інформацію щодо ідентифікації Клієнта та/або суті фінансової операції Клієнта, що здійснюється через такі банки-нерезиденти.

2.1.15. Затримувати або не допускати до обробки електронні документи Клієнта та інформаційні запити, якщо останнім не дотримані правила їх оформлення та/або передачі, та/або процедура їх захисту або якщо існують сумніви в їх дійсності чи/або цілісності та достовірності, до з'ясування з Клієнтом питань, що виникли.

2.1.16. Відмовити Клієнту у виконанні електронного документа чи інформаційного запиту та/або залишити їх без виконання згідно умов цього Договору, з наступним повідомленням Клієнта про це засобами системи "StarAccess" відповідно до вимог законодавства та умов Договору.

2.1.17. Відкласти виконання або повернення електронного документа Клієнта на наступний робочий день, якщо такий документ надійшов у Банк після закінчення операційного дня.

2.1.18. Запроваджувати нові програмно-технічні та технологічні засоби з метою поліпшення функціонування системи "StarAccess".

2.1.19. Відкликати/тимчасово заблоковувати сертифікат відкритого ключа Клієнта, в разі порушення Клієнтом правил використання/зберігання ключової інформації або наявності інформації про компрометацію таємних ключів.

2.2. Банк зобов'язаний:

2.2.1. Належним чином виконувати умови цього Договору та вимоги законодавства.

2.2.2. Вчасно виконувати розрахункові операції відповідно до законодавства та умов даного Договору.

2.2.3. Забезпечувати своєчасне зарахування грошових коштів на Рахунок(-и) в день їх надходження у Банк, в разі дотримання Клієнтом умов цього Договору та вимог законодавства.

2.2.4. При зарахуванні грошових коштів за електронними розрахунковими документами перевіряти відповідність номера Рахунку(-ів) отримувача і його коду (номера) та зараховувати грошові кошти на Рахунок(-ки), лише якщо вони збігаються.

2.2.5. Видавати Клієнту виписку з його Рахунку(-ів) на умовах, визначених Договором.

2.2.6. Приймати та видавати готівкові кошти відповідно до законодавства, внутрішнього розпорядку роботи Банку та умов цього Договору.

2.2.7. Гарантувати таємницю операцій на Рахунку(-ах). Без згоди Клієнта інформація третім особам з питань проведення операцій за Рахунком(-ами) може бути надана тільки у випадках і порядку, передбачених Законом України "Про банки і банківську діяльність" та/або цього Договору.

2.2.8. Надавати Клієнту консультації з приводу його розрахунково-касового обслуговування в Банку.

2.2.9. За умови здійснення Клієнтом первинної реєстрації в системі "StarAccess" і надання до Банку оформленого належним чином роздрукованого у двох примірниках Сертифіката відкритого ключа Клієнта, підключити Клієнта до системи "StarAccess" та здійснювати його обслуговування згідно з цим Договором.

2.2.10. Приймати за допомогою засобів системи "StarAccess" електронні документи та виконувати їх за умови дотримання Клієнтом правил оформлення і передачі таких документів, а також процедури їх захисту.

2.2.11. За вимогою Клієнта блокувати в системі "StarAccess" діючий активний відкритий ключ Клієнта та зареєструвати новий відкритий ключ Клієнта після надання до Банку 2-х примірників роздрукованого Сертифікату нового відкритого ключа Клієнта, що засвідчені підписом та печаткою останнього.

2.2.12. Не поширювати без дозволу Клієнта інформацію, що стала відома при роботі з Клієнтом.

2.2.13. Інформувати Клієнта про внесення змін до Інструкції та/або зміну режиму роботи в системі "StarAccess", згідно умов Договору.

2.3. Клієнт має право:

2.3.1. Розпоряджатися грошовими коштами, що є на його Рахунку(-ах) на власний розсуд, за винятком випадків обмеження права Клієнта на розпорядження грошовими коштами згідно вимог законодавства та/або випадків, встановлених цим Договором.

У випадках, передбачених законодавством, Клієнт може здійснювати платежі в інтересах третіх осіб з урахуванням умов Договору.

2.3.2. Зазначити в платіжному дорученні дату валютування, яка не може перевищувати 10 календарних днів з дня складання платіжного доручення.

2.3.3. У випадках, передбачених законодавством, отримувати готівкові кошти на підставі касової заявки, наданої до Банку на одержання готівкових коштів, в сумі, строк та за умови наявності грошових коштів на Рахунку(-ах) згідно умов цього Договору.

2.3.4. Вимагати своєчасного й повного здійснення розрахунків та надання інших послуг Банка, відповідно до умов цього Договору.

2.3.5. Самостійно встановлювати та змінювати строки здавання готівкової виручки (готівки) та ліміт каси з урахуванням вимог законодавства та умов Договору.

2.3.6. Ознайомитись з тарифами Банку.

2.3.7. Вимагати від Банку надання обраних тарифів.

2.3.8. В разі не згоди із зміною Банком тарифів та/або інших умов обслуговування, відмовитись від послуг Банку та розірвати цей Договір.

2.3.9. Передбачити договірне списання грошових коштів з Рахунку(-ів), крім випадків визначених пунктом 1.7. цих Правил, на користь третіх осіб шляхом укладання відповідної Додаткової угоди до Договору, при цьому договірне списання здійснюється платіжною вимогою або меморіальним ордером, відповідно до умов, викладених у Додатковій угоді до Договору.

2.3.10. Вимагати від Банку своєчасного виконання електронних документів та виконання інших дій за умови дотримання Клієнтом правил оформлення й передачі електронних документів засобами системи "StarAccess", а також при наявності законних підстав для виконання таких дій відповідно до вимог законодавства.

2.3.11. Отримувати послуги у межах системи "StarAccess", відповідно до умов цього Договору та додаткових угод до цього Договору та Інструкцій.

2.4. Клієнт зобов'язаний:

2.4.1. Належним чином виконувати умови цього Договору, вимоги законодавства, внутрішніх правил Банку.

2.4.2. Не пізніше наступного робочого дня після дня отримання виписки з Рахунку(-ів) повідомляти Банк про всі помічені неточності та помилки у виписках з Рахунку(-ів) та/або інших документах про невизнання (не підтвердження) підсумкового сальдо Рахунку(-ів).

2.4.3. Повідомляти Банк про зарахування на Рахунок(-и) грошових коштів, що йому не належать, і протягом трьох робочих днів з дня надходження грошових коштів на Рахунок(-и) надати Банку платіжне доручення на перерахування грошових коштів належному отримувачу, якщо інше не передбачено умовами цього Договору.

2.4.4. Здійснювати оплату послуг (операцій) Банку в порядку та на умовах, визначених Договором.

2.4.5. У триденний термін письмово сповістити Банк про зміну свого місцезнаходження (місця проживання) та/або інших реквізитів, зокрема про внесені зміни до установчих документів Клієнта з наданням належним чином засвідчених копій таких документів.

У разі отримання нового свідоцтва про державну реєстрацію, протягом 3 (трьох) календарних днів надати до Банку копію цього свідоцтва, засвідченого відповідно до вимог законодавства.

2.4.6. Протягом 3 (трьох) календарних днів з дня отримання вимоги від Банку, як агента валютного контролю, надати Банку всі необхідні документи для здійснення контролю розрахунків за експортними, імпортними, лізинговими та іншими операціями Клієнта, у т.ч. звітність, передбачену нормативними актами НБУ (за залученими від нерезидента коштами тощо).

2.4.7. За вимогою Банку надавати в повному обсязі достовірну інформацію, необхідну для з'ясування його особи, суті діяльності і фінансового стану відповідно до вимог законодавства та/або умов цього Договору.

2.4.8. Підтверджувати сальдо Рахунку(-ів) на 01 січня кожного поточного року. Неотримання Банком підтвердження про залишки грошових коштів на Рахунку(-ах) протягом місяця вважається підтвердженням сальдо з боку Клієнта.

2.4.9. Подавати до Банку розрахункові документи та/або касові документи з метою отримання/проведення послуг/операцій Банку за цим Договором за умови наявності на Рахунку залишку грошових коштів, достатнього для виконання поданого Клієнтом розрахункового та/або касового документу та одночасної сплати Банку разової комісії за надання такої послуги.

2.4.10. Дотримуватись усіх технічних, організаційних, правових та інших вимог, встановлених Банком по роботі із системою "StarAccess".

2.4.11. Правильно заповнювати електронні (в тому числі розрахункові) документи.

2.4.12. Забезпечити збереження таємного ключа Клієнта на зовнішньому носії та паролів доступу до системи "StarAccess" таким чином, щоб виключити їх використання не уповноваженими на це особами.

2.4.13. При використанні системи "StarAccess" неухильно виконувати вимоги та дотримуватися всіх рекомендацій Банку з питань інформаційної безпеки, що наведені в Інструкціях.

2.4.14. Своєчасно блокувати ключі співробітників клієнта, які не мають права її використання.

2.4.15. Не передавати особисті (таємні) ключі іншим особам, відповідати за зберігання та використання ключової інформації.

3. ОСОБЛИВІ УМОВИ

3.1. Особливості обслуговування бюджетних організацій.

3.1.1. В рамках Договору касові операції не проводяться.

3.1.2. Відкриття Клієнту Рахунку(-ів) в іноземній валюті можливе без попереднього відкриття поточного рахунку в національній валюті.

3.1.3. На залишок грошових коштів на Рахунку(-ах) у іноземній валюті Банк проценти не нараховує.

3.1.4. Сплата разових та періодичних комісій Банку відбувається в наступному порядку:

Банк надає Клієнту рахунок протягом 3-х календарних днів з дня надання одноразової послуги та/або нарахування періодичних комісії, а Клієнт протягом 7 (семи) календарних днів з дня надання послуги та/або нарахування періодичної комісії, сплачує суму комісії за надані Банком послуги, за встановленими в рахунку реквізитами.

3.2. Порядок здавання Клієнтом готівкової виручки (готівки).

3.2.1. Строки здавання Клієнтом готівкової виручки (готівки) для її зарахування на Рахунок(-и) у Банку встановлюються Клієнтом і за погодженням із Банком визначаються у Договорі-анкеті або відповідній Додатковій угоді до Договору.

3.2.2. Встановлення ліміту каси проводиться Клієнтом самостійно, відповідно до вимог законодавства. До розрахунку приймається строк здавання Клієнтом готівкової виручки до Банку.

У разі, якщо Клієнт в окремі дні не має перевищення ліміту каси, то він може в ці дні не здавати в установлені строки готівку до Банку.

У разі, якщо Клієнт працює у вихідні та святкові дні і не має змоги, через відсутність відповідної домовленості з Банком на інкасацію, здати одержану ним за ці дні готівку, то вона має здаватися Клієнтом до Банку протягом операційного часу наступного робочого дня Банку та Клієнта.

За ініціативою Клієнта строки здавання готівкової виручки (готівки) можуть переглядатися. Документи Клієнта, на підставі яких переглянуто ліміт каси, строк здавання готівкової виручки (готівки) додаються до Договору. Документи повинні бути затверджені (підписані) Клієнтом або уповноваженою ним особою та скріплені печаткою. Клієнт несе відповідальність за достовірність документів, наданих до Банку, та відповідних показників, що зазначені у цих документах. У разі необхідності внесення змін до Договору - складається Додаткова угода до Договору.

Здавання готівкової виручки (готівки) здійснюється у відповідності до умов Договору-анкети Клієнтом самостійно або через відповідні служби, яким згідно із законодавством надано право на перевезення валютних цінностей та інкасацію грошових коштів.

Здавання готівкової виручки (готівки) може здійснюватися для зарахування на будь-який банківський Рахунок Клієнта на його вибір, із врахуванням режиму дії цього Рахунку.

У випадку здавання Клієнтом готівкової виручки (готівки) до іншого банку, Клієнт надає письмову заяву про відмову здавання готівкової виручки (готівки) до Банку, яка зберігається у юридичній справі Клієнта, при цьому Банк не встановлює строки здавання виручки Клієнту.

3.3. Договірне списання з Рахунку(-ів).

3.3.1. З метою своєчасного виконання зобов'язань та оплати послуг Банку, Клієнт доручає Банку здійснювати на користь останнього договірне списання грошових коштів з Рахунку(-ів) у строки, визначені Договором, додатковими угодами до Договору або іншими договорами між Банком та Клієнтом, у валюті та сумі існуючої заборгованості перед Банком за зобов'язаннями та/або надані послуги за Договором та/або іншими договорами та/або додатковими угодами до Договору, укладеними між Банком і Клієнтом.

3.3.2. Договірне списання грошових коштів з Рахунку(-ів) Клієнта здійснюється в порядку, передбаченому Договором, з метою погашення заборгованості за яким воно застосовується та/або виконання доручень Клієнта.

3.3.3. Банк та Клієнт домовились, що у разі недостатності грошових коштів на Рахунку(-ах) для виконання його розрахункових та/або касових документів та сплати комісій Банку за їх виконання, а також погашення наявної заборгованості Клієнта перед Банком за надані послуги за Договором, Клієнт доручає Банку списати з його Рахунку(-ів) суму такої наявної заборгованості у першочерговому порядку шляхом договірного списання, а прийняті розрахункові та/або касові документи Клієнта повернути без виконання у порядку, передбаченому Договором.

3.3.4. Клієнт на підставі цих Правил та Договору може доручити Банку здійснити договірне списання грошових коштів зі своїх Рахунків на свою користь або на користь третьої особи. Дата та сума договірного списання, реквізити рахунків та інші умови здійснення такого списання зазначаються Клієнтом у додатковій угоді до Договору та/або іншому договору щодо надання банківських послуг.

3.3.5. Якщо дата договірного списання грошових коштів припадає на вихідний, святковий або неробочий день, в такому випадку датою договірного списання грошових коштів вважається перший робочий день, що слідує за таким вихідним, святковим або неробочим днем.

3.3.6. Банк здійснює договірне списання грошових коштів з Рахунку(-ів) з урахуванням вимог законодавства щодо переказування грошових коштів в національній валюті та за умови:

- відсутності обмежень права Клієнта щодо розпорядження грошовими коштами на Рахунку(-ах) (арешт, заборона тощо); та
- відсутності інших обмежень (зокрема режиму рахунку) у відповідності до Договору, законодавства, чинного на момент здійснення списання грошових коштів; та
- не перевищення суми переказу у випадку наявності обмежень встановлених законодавством; та
- достатності грошових коштів на Рахунку(-ах) для здійснення договірного списання і сплати Клієнтом вартості послуг Банку згідно тарифів останнього, при цьому часткове списання грошових коштів з Рахунку(-ів) Банком не здійснюється.

3.3.7. Банк, здійснюючи договірне списання грошових коштів з Рахунку(-ів), оформлює меморіальний ордер, у реквізиті "Призначення платежу" якого зазначає інформацію про платіж і реквізити (номер та дату укладення) договору, за яким передбачено можливість договірного списання.

3.3.8. Відповідальність за відповідність інформації про отримувача коштів, суті операції, за якою здійснюється переказ, здійснений шляхом договірного списання, несе Клієнт, який у разі її невідповідності має відшкодовувати Банку завдану внаслідок цього шкоду.

3.3.9. Для погашення існуючої перед Банком заборгованості, що виникає у зв'язку з виконанням цих Правил та Договору, Клієнт доручає Банку:

а) списати грошові кошти з будь-якого рахунку Клієнта в національній та/або іноземній валюті, відкритого в Банку:

- в сумі та валюті такої фактичної заборгованості Клієнта; або
- в сумі еквівалентній заборгованості Клієнта і витрат Банку (комісій, збору на обов'язкове державне пенсійне страхування тощо), які пов'язані з купівлею/продажем/обміном (конвертацією) валюти на МВРУ та/або її обміном на МВР, у випадку, якщо грошових коштів на Рахунку(-ах) Клієнта у валюті фактичної заборгованості недостатньо для погашення такої заборгованості. Списання грошових коштів здійснюється за комерційним курсом Банку, встановленим для такого типу операцій. Комерційний курс встановлюється по Банку відповідним розпорядженням.

У випадку, якщо валюта грошових коштів, списаних Банком з будь-якого рахунку Клієнта, відкритого в Банку, не співпадає з валютою фактичної заборгованості Клієнта за договором, для погашення такої заборгованості Клієнт доручає Банку здійснювати від імені та за рахунок Клієнта купівлю/продаж/обмін іноземної валюти на МВРУ та/або її обмін на МВР у сумі, необхідній для погашення такої заборгованості Клієнта, з обов`язковим зарахуванням купленої/обміняної валюти або грошових коштів, одержаних від продажу валюти, на Рахунок(-ки) Клієнта за відповідною валютою. Купівля/обмін/продаж грошових коштів здійснюється за комерційним курсом Банку, встановленим для такого типу операцій. Комерційний курс встановлюється по Банку відповідним розпорядженням.

Розділ 4. ОБСЛУГОВУВАННЯ В СИСТЕМІ "STAR ACCESS"

4.1. Правила обслуговування в системі "StarAccess".

4.1.1. Обслуговування Клієнта в системі "StarAccess" здійснюється в порядку, встановленому Договором, Інструкціями користувача по роботі з системою "StarAccess" (далі - Інструкції), які розміщені в мережі Інтернет за адресою https://ibank.ukrsibbank.com/.

4.1.2. Укладення Договору з обранням послуги обслуговування в системі "StarAccess" свідчить, що до моменту укладання Договору Клієнт особисто здійснив первинну реєстрацію в системі "StarAccess", ознайомився з Інструкціями і зобов'язується їх виконувати та надав до Банку 2 (два) примірника роздрукованого Сертифікату відкритого ключа для кожного таємного ключа Клієнта, засвідчені підписом та печаткою останнього.

4.1.3. Укладення Договору з обранням послуги обслуговування в системі "StarAccess" свідчить, що Сторони визнають, що відкритий ключ Клієнта, вказаний у наданих Банку і засвідчених підписом повноважної особи та відбитком печатки Клієнта Сертифікатів відкритих ключів Клієнта, належить Клієнту.

4.1.4. Банк має право вносити зміни до Інструкцій. У випадку внесення змін, Банк розміщує відповідне повідомлення та Інструкцію (з урахуванням змін) за вищезазначеною адресою в мережі Інтернет. Користування Клієнтом системою "StarAccess" після внесення змін до Інструкцій вважається згодою Клієнта щодо продовження обслуговування за Договором з урахуванням внесених змін до Інструкцій.

4.1.5. Дистанційне обслуговування Рахунку(-ів) за допомогою системи "StarAccess" передбачає направлення Клієнтом до Банку дистанційних розпоряджень щодо проведення операцій за Рахунком(-ами), відкритим(-и) згідно умов Договору та їх обробку Банком.

Платіжні доручення, заяви Клієнта, інші електронні документи, що направляються Клієнтом у Банк із використанням системи "StarAccess" повинні містити усі обов'язкові реквізити, що визначені вимогами законодавства та обов'язково повинні містити ЕЦП уповноважених осіб Клієнта згідно документів, наданих Клієнтом Банку відповідно до умов Договору.

Платіжні та електронні документи, на які не накладено необхідну кількість ЕЦП Клієнта, або ЕЦП не вірна чи є підозра щодо компрометації ключової інформації, Банком не розглядаються та в обробку не приймаються.

4.1.6. Клієнту не дозволяється формувати електронні розрахункові документи на підставі розрахункових документів, що мають додатки (реєстри чеків, реєстри документів по акредитиву та ін.), а також формувати електронні розрахункові документи на підставі платіжних вимог. Зазначені документи повинні надаватися до Банку на паперових носіях.

4.1.7. Для забезпечення конфіденційності інформації, що пересилається за допомогою системи "StarAccess" та яка у відповідності до законодавства є конфіденційною або такою, що містить банківську таємницю, така інформація повинна пересилатись в захищеному вигляді (з використанням криптографічних або інших засобів захисту інформації, що відповідають вимогам законодавства). Підписуючи Договір з обранням послуги обслуговування в системі "StarAccess", Клієнт погоджується з тим, що деяка фінансова та інша конфіденційна інформація, яка передається з використанням системи "StarAccess" та не містить банківської таємниці та/або не дозволяє ідентифікувати Клієнта може передаватись незахищеними каналами зв'язку, на що Клієнт надає дозвіл Банку, який підтверджується підписом під Договором.

Укладення Договору з обранням послуги обслуговування в системі "StarAccess" свідчить, що Клієнт визнає достатнім метод захисту електронних документів з використанням криптографічних засобів, зокрема ЕЦП, що накладається на електронний розрахунковий документ за допомогою системи "StarAccess".

4.1.8. Сторони домовились, що електронний документ (в тому числі розрахунковий), який передається системою "StarAccess" та підписаний ЕЦП уповноважених осіб Клієнта, наданої Клієнтом Банку на підставі Договору, є рівним за юридичною силою документу на паперовому носії (в тому числі і розрахунковому), підписаному власноручним підписом зазначених осіб та скріпленому печаткою Клієнта. Електронні документи без ЕЦП Клієнта не мають юридичної сили, Банком не розглядаються і не приймаються.

Відповідальність за достовірність інформації, що міститься в реквізитах електронного документа, несе особа, яка підписала цей документ своїм ЕЦП, при цьому Сторони визнають, що підробка ЕЦП Клієнта неможлива без знання інформації про таємний ключ Клієнта.

4.1.9. Сторони визнають достатнім для ідентифікації Клієнта та підтвердження цілісності даних в електронній формі засіб ЕЦП, який використовується в системі "StarAccess" при передачі електронних документів від Клієнта у Банк з використанням засобів, сертифікованих ДСТСЗІ СБУ або його правонаступників у галузі ліцензування криптографічної діяльності.

4.1.10. Сторони визнають як єдину шкалу часу при роботі з системою "StarAccess" київський час. Контрольним є час системних годинників апаратних засобів Банку.

4.1.11. Банк залишає без виконання електронний документ/дистанційне розпорядження, якщо виникла потреба з'ясувати особу Клієнта, суть діяльності, фінансовий стан, коли Клієнт не надав документів і відомостей, що підтверджують ці дані, або умисно подав неправдиві відомості про себе, або своєчасно їх не оновив. Про причину невиконання електронного документа/дистанційного розпорядження Банк повідомляє Клієнта засобами системи "StarAccess" (з обов'язковим посиланням на статтю Закону України та пункт нормативно-правового акту НБУ, відповідно до яких розрахунковий документ не може бути виконано).

4.1.12. Використання Клієнтом системи "StarAccess" не виключає можливості оброблення Банком документів Клієнта (в тому числі розрахункових) на паперових носіях відповідно до умов Договору та/або Договорів, що обслуговуються системою "StarAccess".

У випадку надходження до Банку декількох електронних документів (в тому числі розрахункових) ідентичного змісту за одним номером документу та/або одночасного надходження до Банку декількох документів ідентичного змісту у паперовій та/або електронний формі, Банк приймає кожний окремий документ до виконання або відмовляє у виконанні, згідно вимог цього Договору та/або Договорів, що обслуговуються системою "StarAccess", якщо інше не буде визначено у Інструкціях та/або Додаткових угодах до цього Договору та/або Договорів, що обслуговуються системою "StarAccess". При цьому відповідальність за одночасне надання розрахункових документів у письмовій та/або електронній формі несе Клієнт.

4.1.13. У випадках компрометації ключової інформації, в тому числі несанкціонованого доступу, втрати, викрадання носіїв ключової інформації або в разі виникнення такої підозри чи загрози, Клієнт негайно припиняє проведення електронних платежів, вживає заходи щодо блокування скомпрометованої ключової інформації та повідомляє про це Банк будь-яким зручним способом, а також в найкоротший термін - письмово. Про факт настання зазначених випадків Сторонами складається та підписується відповідний акт. В разі, якщо одна зі Сторін відмовляється підписати даний акт, інша Сторона при його підписанні зазначає в акті факт та причину такої відмови.

4.1.14. На підставі інструкцій Клієнта, викладених письмово, інформація щодо стану банківського рахунку, оборотів за ним, іншу інформацію щодо руху грошових коштів на рахунку(-ах), може бути надана іншій уповноваженій на те особі.

4.1.15. В разі надання інформації в порядку, передбаченому п 4.1.14. цих Правил, така інформація може надсилатися як захищеними, так й незахищеними каналами зв'язку, причому, незахищеними каналами зв'язку може передаватися тільки інформація, що не містить в собі банківської таємниці та/або не дозволяє ідентифікувати Клієнта, на що Клієнт надає дозвіл Банку, який підтверджується укладенням Договору.

5. ПОРЯДОК ЗМІНИ ТАРИФІВ ТА/АБО РОЗМІРУ ПРОЦЕНТІВ

5.1. Банк має право самостійно змінювати (встановлювати) тарифи та/або розмір процентної ставки по оплаті залишку грошових коштів на Рахунку(-ах).

Банк змінює тарифи (перелік тарифів, умови та/або вартість послуги/операції) та/або розмір процентів по оплаті залишків грошових коштів на Рахунку(-ах), повідомляючи про це Клієнта шляхом внесення відповідної інформації у виписки з Рахунку(-ів) та/або розміщення відповідних повідомлень на Дошках оголошень у приміщеннях установ Банку та/або іншим засобом не пізніше ніж за 14 (чотирнадцять) календарних днів до вступу в силу цих змін.

Клієнт, при незгоді зі зміною тарифів та/або розміру процентів по оплаті залишків грошових коштів на Рахунку(-ах), зобов'язаний до дати вступу в силу нових тарифів та/або розміру процентів по оплаті залишків грошових коштів на Рахунку(-ах) письмово повідомити про це Банк, для вирішення питання про розірвання Договору і закриття Рахунку(-ів).

Факт неподання Клієнтом письмового повідомлення про незгоду обслуговуватись на нових умовах до дати вступу в дію цих умов та проведення Клієнтом операції за Рахунком(-ми) після вступу в силу нових тарифів та/або розміру процентів по оплаті залишку(-ів) грошових коштів на Рахунку(-ах), підтверджує згоду Клієнта на його обслуговування у Банку за новими тарифами та/або розміром процентів по оплаті залишку грошових коштів на Рахунку(-ах), якщо інше не передбачено Договором.

5.2. У процесі обслуговування Рахунку(-ів) за цим Договором, Клієнт має можливість ініціювати зміну раніше обраних тарифів на інші діючі в Банку тарифи. Зміна тарифів здійснюється на підставі укладеної між Банком та Клієнтом відповідної Додаткової угоди до цього Договору та є платною послугою Банку, але Банк має право відмовити Клієнту в зміні тарифів шляхом не підписання такої Додаткової угоди.

5.3. У процесі обслуговування Рахунку(-ів) за цим Договором Клієнт має можливість ініціювати зміну вартості окремого тарифу за окремою послугою (операцією) Банку та/або розміру процентів по оплаті залишку грошових коштів на окремому Рахунку, але ці зміни можливі тільки за згодою Банку, при цьому зміна вартості окремої послуги (операції) та/або розміру процентів по оплаті залишку грошових коштів на окремому Рахунку здійснюється на підставі укладеної між Банком та Клієнтом відповідної Додаткової угоди до цього Договору і зміна тарифів, відповідно до умов пункту 5.2. цих Правил, не відбувається.

У разі проведення за ініціативою Банку зміни тарифів та/або розміру процентів по оплаті залишку грошових коштів на Рахунку(-ах), відповідно до вимог, визначених пунктом 5.1. цих Правил, дія укладеної за ініціативою Клієнта відповідної Додаткової угоди до Договору щодо встановлення індивідуальної вартості окремої послуги (операції) Банку та/або розміру процентів по оплаті залишків грошових коштів на Рахунку(-ах) припиняється, якщо інше не обумовлено нормативними документами Банку, цією або іншою Додатковою угодою до цього Договору.

6. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СТОРІН, ПОРЯДОК РОЗГЛЯДУ СПОРІВ

6.1. У випадку невиконання або неналежного виконання зобов'язань за даним Договором Сторони несуть відповідальність згідно законодавства, крім випадків, встановлених цим Договором.

6.2. Клієнт несе відповідальність за достовірність змісту оформленого ним платіжного доручення, а також за повноту і своєчасність сплати Клієнтом податків, зборів/страхових внесків (обов'язкових платежів).

6.3. Клієнт несе відповідальність за відповідність інформації, зазначеної в платіжному дорученні, суті операції, за якою здійснюється переказ.

6.4. За несвоєчасне списання/зарахування грошових коштів з/на Рахунку/ок, якщо це відбулося з вини Банку при порушенні ним умов Договору, останній сплачує Клієнту пеню у розмірі 0,01% від суми простроченого платежу за кожен день прострочення, але не більше 0,1% від суми переказу.

6.5. Банк не несе відповідальність за неотримання або несвоєчасне отримання Клієнтом письмової кореспонденції, направленої на його адресу, що вказана у Договорі, у випадку зміни реквізитів та/або місцезнаходження (місця проживання) Клієнта без попереднього повідомлення Банку про такі зміни, в порядку, визначеному цим Договором.

6.6. Банк не несе відповідальності за відмову надати Клієнту послугу та/або провести операцію, якщо вони не передбачені Тарифами Банку чи у Банку відсутні технічні можливості на їх проведення/надання та/або у інших випадках, передбачених цим Договором.

6.7. Банк у випадках, передбачених Договором, не несе відповідальності за відмову надати Клієнту послугу та/або провести операцію та/або виконати надані Клієнтом розрахункові чи касові документи за цим Договором, що призвело до порушення строків та/або повноти перерахування податків, зборів (обов'язкових платежів) до бюджетів або державних цільових фондів, встановлених законодавством.

6.8. Банк не несе відповідальності за розголошення ним інформації щодо ідентифікації Клієнта та/або суті фінансових операцій Клієнта третім особам за умови дотримання вимог, передбачених Договором.

6.9. За невиконання умов даного Договору та за розголошення інформації, що стала відома при роботі у системі "StarAccess", Сторони несуть відповідальність передбачену законодавством.

6.10. Банк зобов'язується інформацію, що становить банківську таємницю, яка стала відома Банку у процесі обслуговування Клієнта та взаємовідносин з ним, зберігати, захищати, використовувати та

ОГОЛОШЕННЯ

розкривати у порядку, встановленому нормами законодавства та цього Договору. За незаконне розголошення та використання інформації, що становить банківську таємницю Банк несе відповідальність, встановлену нормами законодавства.

6.11. Клієнт несе відповідальність за забезпечення схоронності носіїв ключової інформації, паролів користувачів системи "StarAccess" та за достовірність і точність оформлення електронних документів, наданих за допомогою системи "StarAccess" до Банку, контроль строків дії ключової інформації та своєчасну її перегенерацію.

6.12. Банк не несе відповідальності за технічний стан комп'ютерного та іншого устаткування Клієнта, низьку якість роботи апаратури АТС Клієнта та/або ліній зв'язку, якість каналів Інтернет у Клієнта та/або припинення використання системи через відключення електроенергії та/або ушкодження ліній зв'язку, за збої та фінансові збитки Клієнту, що можливі в результаті використання Клієнтом неліцензійного програмного забезпечення, та/або у випадку зараження програмного забезпечення вірусами та/або у випадку відсутності зв'язку з Банком не з вини Банку.

6.13. Банк не несе відповідальності за операції проведені за рахунком(-ами) Клієнта та їх наслідки, якщо можливість проведення зазначених операцій виникла не з вини Банку.

6.14. Банк має право блокування ключової інформації Клієнта при підозрі щодо її компрометації.

6.15. Спори, що виникають протягом дії цього Договору, вирішуються шляхом переговорів. У разі недосягнення згоди - у судовому порядку.

7. ФОРС-МАЖОР

7.1. Сторони не несуть відповідальності за невиконання або неналежне виконання своїх зобов'язань за цим Договором, у випадку виникнення обставин непереборної сили, до яких відносяться: стихійні лиха, аварії, пожежі, масові безладдя, страйки, військові дії, вступ у дію законодавчих актів, Урядових Постанов і розпоряджень державних органів, актів нормативного й ненормативного характеру НБУ, тощо (далі - "форс-мажор"), але не обмежуються ними, що прямо або опосередковано забороняють чи обмежують можливість належного виконання Сторонами своїх зобов'язань за цим Договором.

7.2. При наявності "форс-мажорних" обставин строк виконання зобов'язань відсувається відповідно до строку дії цих обставин.

7.3. Про настання "форс-мажорних" обставин Сторони повинні інформувати одна одну невідкладно. Якщо ці обставини триватимуть понад 6 місяців, то кожна зі Сторін має право відмовитисЬ від подальшого виконання зобов'язань за цим Договором, і, в такому разі, жодна зі Сторін не матиме права на відшкодування іншою Стороною понесених при цьому можливих збитків.

Розділ 8. ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЇ

8.1. Уклавши цей Договір, Клієнт надає Банку свою згоду та право збирати, зберігати, використовувати, поширювати і отримувати інформацію (дані про Клієнта, відомі Банку та/або третім особам, у зв'язку з укладенням та виконанням даного Договору, в тому числі банківську та комерційну таємницю):

- необхідну для укладення та/або виконання договорів страхування - до/від/через страхових(і) компаній(ї);
- необхідну при укладенні та/або виконанні договорів щодо відступлення права вимоги та/або переведення боргу - до/від/через відповідних фізичних та юридичних осіб;
- необхідну приватним особам та організаціям для забезпечення виконання ними своїх функцій або надання послуг Банку відповідно до укладених між такими особами (організаціями) та Банком договорів за умови, що передбачені договорами функції та/або послуги стосуються основної діяльності Банку, яку він здійснює на підставі отриманих банківської ліцензії та письмових дозволів;
- необхідну в інших випадках відповідно до вимог законодавства.

8.2. Банк інформує Клієнта, про те що Банк входить до складу групи BNP Paribas Group (Франція), а Клієнт усвідомлює та згоден з тим, що будь-яка інформація отримана Банком стосовно Клієнта може використовуватись всередині групи BNP Paribas Group (Франція). При цьому за будь-яке несанкціоноване розголошення такої інформації з боку BNP Paribas Group (Франція) Банк несе відповідальність перед Клієнтом відповідно до вимог законодавства.

Розділ 9. ІНШІ УМОВИ

9.1. Листування між Сторонами здійснюється шляхом надання або надсилання однією Стороною відповідних письмових повідомлень іншій Стороні на її адресу, що визначена як адреса для листування у Договорі-анкеті. Місцем укладання та виконання Договору вважається адреса Банку, що визначена в Договорі-анкеті як адреса Банка для листування. Підтвердженням факту відправлення повідомлення є поштова квитанція або інший поштовий документ, що підтверджує факт відправки або вручення або отримання повідомлення.

9.2. Сторони зобов'язуються не укладати ніяких угод і не здійснювати дій, що суперечать умовам Договору.

9.3. Погашення заборгованості Клієнта за Договором у разі виникнення несанкціонованого овердрафту відбувається за рахунок грошових коштів, що надходять на Рахунок(-ки) у наступному порядку:

1) проценти за несанкціонований овердрафт;
2) несанкціонований овердрафт.

9.4. При виникненні несанкціонованого овердрафту на відповідному(-их) Рахунку(-ах), Клієнт зобов'язаний погасити суму несанкціонованого овердрафту та сплатити проценти за користування несанкціонованим овердрафтом згідно Тарифів Банку, що діяли на момент виникнення такої заборгованості, до 25 (двадцять п'ятого) числа місяця, наступного за місяцем виникнення несанкціонованого овердрафту.

9.5. Договір-анкета містить елементи заяв Клієнта на відкриття поточного Рахунку.

Розділ 10. ПОРЯДОК УКЛАДЕННЯ, ЗМІНИ І РОЗІРВАННЯ ДОГОВОРУ

10.1. Правила є загальнодоступними, розроблені на невизначений строк та набирають чинності з дати вказаної при їх розміщення в газеті "Голос України" або іншому офіційному друкованому виданні, а також на сайті www.my.ukrsibbank.com та/або на інформаційних дошках у відділеннях Банку.

10.2. Правила можуть бути скасовані або до них Банком можуть бути внесені зміни, про що Банк повідомляє шляхом розміщення змін до Правил та/або Правил в новій редакції в газеті "Голос України" або іншому офіційному друкованому виданні, а також на сайті www.my.ukrsibbank.com та/або на інформаційних дошках у відділеннях Банку та/або у виписках з Рахунку за 14 (чотирнадцять) календарних днів до набрання чинності відповідних змін.

Укладаючи Договір, Клієнт погоджується з порядком зміни умов цих Правил та/або Договору, який викладено у цьому пункті.

Сторони погодили, що зміни, які здійснюються відповідно до умов цього пункту Правил, не потребують додаткового укладення Сторонами угод щодо внесення змін та вступають в силу з дати, що буде вказана у вищевказаних повідомленнях.

Клієнт, при незгоді зі зміною Правил зобов'язаний письмово повідомити про це Банк, для вирішення питання про розірвання Договору і закриття Рахунку(-ів). Проведення Клієнтом операцій по Рахунку(-ах) після вступу в силу змін до Правил, підтверджує згоду Клієнта зі змінами до Правил.

У випадку скасування Правил, вони продовжують регулювати відносини між Банком та Клієнтами, з якими було укладено Договір, і діють для кожного з них у останній редакції, що була чинна перед скасуванням, до повного виконання всіх зобов'язань за Договором між Банком та Клієнтом.

10.3. Договір укладається між Сторонами на невизначений строк та набирає чинності з моменту його укладення, а саме з моменту відкриття Рахунку(-ів).

10.4. Договір-анкета укладається українською мовою у двох оригінальних примірниках по одному для кожної Сторони. Примірники Договору-анкети є ідентичними за виключенням реквізитів "Відмітки банку", які заповнюються тільки в примірнику Договору-анкети Банку. Обидва примірники Договору-анкети мають однакову юридичну силу.

10.5. Всі Додатки до Договору є невід'ємною частиною Договору.

10.6. Рахунок(-и) закриваються на підставі заяви Клієнта та/або за інших підстав, передбачених Договором та/або законодавством.

10.7. У випадку відсутності руху та/або залишку коштів на Рахунку(-ах) Клієнта протягом 6 (шести) місяців, або у разі незгоди Клієнта із запропонованими Банком змінами до Договору, або у разі прострочення Клієнтом сплати періодичної комісії протягом 6 місяців поспіль, або в разі невиконання Клієнтом умов Договору, Договір може бути розірвано Банком у порядку, передбаченому пунктом 10.8 цих Правил.

10.8. У разі наявності підстав, передбачених Договором та/або законодавством, Банк має право розірвати Договір, про що Клієнту надсилається поштою відповідне письмове повідомлення за адресою, вказаною Клієнтом у Договорі, а в разі зміни такої адреси - за іншою адресою, зазначеною Клієнтом у відповідному письмовому повідомленні до Банку. Клієнт повинен відповісти на такий лист Банку (на його адресу для листування, зазначену у Договорі) протягом 14 (чотирнадцяти) календарних днів з дати відправлення Банком такого листа.

У випадку неотримання Банком відповіді від Клієнта протягом строку, зазначеного в даному пункті Правил, вважається, що Клієнт погоджується із розірванням Договору і Банк має право закрити всі Рахунки Клієнта, які відкриті за Договором, при цьому всі наявні залишки грошових коштів за ними перераховуються на відповідний внутрішньобанківський рахунок і можуть бути отримані Клієнтом за його першою вимогою з урахуванням вимог законодавства.

10.9. При закритті Рахунку(-ів), Банк проводить взаєморозрахунки з Клієнтом. На підставі розрахункових документів Клієнта залишок грошових коштів перераховує на вказаний Клієнтом рахунок, чи виплачує в готівковій формі, з урахуванням вимог законодавства.

10.10. З дати закриття всіх Рахунків за Договором та погашення Сторонами в повному обсязі існуючої за Договором заборгованості, Договір вважається розірваним.

Голова Правління АТ "УкрСиббанк" С.В. Наумов

Відкрите акціонерне товариство «Ексімед»

ПОВІДОМЛЯЄ, що позачерговими загальними зборами акціонерів, які відбулися 31 травня 2010 року, прийнято рішення про початок підготовки до конвертації простих акцій на пред'явника в документарній формі існування **у прості іменні акції в бездокументарній формі існування.**

ТОВ «Брайт Стар ЗП», код за ЄДРПОУ 33865860, м. Одеса, заявляє про свою ліквідацію.

Ліквідатором банкрута призначено Панюшкіна Дмитра Геннадійовича. Претензії кредиторів приймаються протягом одного місяця з дня публікації оголошення за адресою: 65017, м. Одеса, вул. Косовська, 2/1.

Ухвалою Господарського суду Вінницької області (21036, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 7) від 26 березня 2010 року по справі № 10/38-10 порушено провадження у справі про банкрутство Сільськогосподарського товариства з обмеженою відповідальністю «АГРОФІРМА НИВА» (22114, Вінницька область, Козятинський район, с. Безіменне, вул. Леніна, 2; п/р 26009301170757 в ФАКБ Нацкредит м. Козятин, МФО 302894; Код ЄДРПОУ 32685327).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Лещенка Анатолія Михайловича (ліцензія Державного департаменту з питань банкрутства від 20.01.2006 р. серія АВ № 271658, адреса: 21050, м. Вінниця, вул. Червонохрестівська, 4, кв. 3). Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення

Ухвалою Господарського суду Миколаївської області (54009, м. Миколаїв, вул. Адміральська, 22) по справі № 2/4/10 від 18 травня 2010 року визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру Товариства з обмеженою відповідальністю «Альянс-Лі» (код ЄДРПОУ 32612201, юридична адреса: 54017, м. Миколаїв, вул. Декабристів, 38/2, кв. 25, п/р 26003901025590, МФО 326126 в Миколаївській філії ПАТ «Перший український міжнародний банк»).

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Черепенко Вікторію Григорівну (ліцензія серія АБ № 176091 від 07.07.2005 р., 54017, м. Миколаїв, вул. Московська, 54-а, тел.: (0512)-47-34-64).

Ухвалою Господарського суду АРК (95003, м. Сімферополь, вул. Р. Люксембург/Річна, 29/11) від 12.05.2010 р. у справі № 2-17/2743-2010 була введена процедура розпорядження майном відносно боржника Відкритого акціонерного товариства «Джанкойський машинобудівний завод» (96100, АР Крим, м. Джанкой, вул. Промислова, 7, ідентифікаційний код — 00231878).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Демчука Олександра Миколайовича, ліцензія серії АБ № 176151 від 08.08.2005 року (Україна, м. Київ, проспект 40-річчя Жовтня, буд. 106/2, кв. 12, тел. (067) 380 44 50).

Претензії кредиторів приймаються протягом одного місяця з дня публікації оголошення за адресою: Україна, м. Київ, проспект 40-річчя Жовтня, буд. 106/2, кв. 12.

Господарським судом Запорізької області (м. Запоріжжя, 69001, вул. Шаумяна, буд. 4), Постановою від 17.05.2010 року по справі № 19/78/10 визнано банкрутом — Товариство з обмеженою відповідальністю «РБ Технологія», код ЄДРПОУ 35719259 (69063, м. Запоріжжя, вул. Чекістів, 37/33) та відкрито ліквідаційну процедуру відповідно до ст. 51 ЗУ « Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом».

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Козлову Вікторію Олегівну (Ліцензія Арбітражного керуючого серії АВ № 397275 від 30.09.2008 р., адреса: 69050, м. Запоріжжя, вул. Космічна, 99/60, т. (0612) 7010194, 233-96-83).

Вимоги кредиторів приймаються протягом одного місяця від дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду Чернігівської області (14000, м. Чернігів, пр-т Миру, 20) від 17 листопада 2009 року по справі № 9/84б визнано банкрутом Сільськогосподарське товариство з обмеженою відповідальністю «Агроімпекс» (код 32654697, вул. 30 р. Перемоги, 15/1, с. Новий Биків, Бобровицький район, Чернігівська область) та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Ушача Юрія Володимировича (ліцензія АВ № 081167 від 27.07.06 р.). Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Адреса для кореспонденції: пр-т Перемоги, 189, кв. 93, м. Чернігів, 14027, тел.: 8-096-538-86-70, 8-095-132-76-21.

УКРСИББАНК
BNP PARIBAS GROUP

АТ "УкрСиббанк"
оголошує про проведення відкритого конкурсу з вибору потенційних партнерів для здійснення **постачання паперу, канцелярських, господарських та касових витратних матеріалів в межах України.**
Пропозиції приймаються до
08 червня 2010 року
включно
За довідками звертатися за телефоном (044) 537-49-06
www.ukrsibbank.com

Ухвалою господарського суду Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) від 15.04.2010 р. у справі № 25/57/10 відносно Приватного Підприємства «ВДВ-Бізнес» (69035, м. Запоріжжя, вул. Сєдова, 9, ЄДРПОУ 23880506, п/р 26004099780251 у Запорізькій Філії ВАТ «Кредитпромбанк», м. Запоріжжя, МФО 313623) порушена справа про банкрутство.

Розпорядником майна боржника призначений Біцюта Андрій Олександрович (ліцензія АВ № 397255 від 03.09.2008 р., адреса: 70441, Запорізька обл., с. Біленьке, вул. Комунарівська, б. 69, ід. код 2864616271).

Вимоги кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення.

Господарським судом Черкаської області (18005, м. Черкаси, б-р. Шевченка, 307) порушено провадження у справі № 14/629 про банкрутство ПП «Мілколайф» (код ЄДРПОУ 33585682, м. Черкаси, вул. Гоголя, 383, кв.79). Ухвалою суду від 29.04.10 введено процедуру розпорядження майном та розпорядником призначено арбітражного керуючого Білика Олександра Анатолійовича (м. Черкаси, вул. Конєва, 13, кв. 87, ліц. АБ № 176257 від 03.10.05).

Заяви кредиторів приймаються протягом 30-ти днів з дня публікації оголошення.

Ухвалою Господарського суду Волинської області (43010, м. Луцьк, пр-т Волі, 54-а) від 21.04.2010 р. порушено справу № 4/41-Б про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Скорпіон-буд» (код ЄДРПОУ 32396368, адреса: 43001, м. Луцьк, вул. Шевченка, 35, п/р 26001010405 в ПАТ «Західінкомбанк», МФО 303484) та введено мораторій на задоволення вимог кредиторів.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Рибачука Олега Володимировича (ліцензія АВ № 456448, ідентифікаційний номер 3033009816, 03110, м. Київ, вул. Солом'янська, 3, поверх 1, прим. 11).

Претензії кредиторів приймаються протягом одного місяця з дня опублікування цього оголошення.

До уваги зацікавлених осіб!

Відкрите акціонерне товариство "Платинум Банк" повідомляє про зміну свого найменування на **Публічне акціонерне товариство "Платинум Банк"** та нову адресу місцезнаходження: **Україна, 03680, м. Київ, вул. Амосова, 12.** Інформація про вищезазначені зміни внесена до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців (№1 074 107 0002 033042 від 19.05.2010 р.) та до Державного реєстру банків України (№296 від 13.01.2005). Ліцензія НБУ №217 від 27.05.2010.

Постановою Господарського суду Закарпатської області від 03.02.2005 р. у справі № 6/9 визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру щодо наступного підприємства: Кооператив «Художремфасад» (Закарпатська область, м. Мукачево, вул. Коцюбинського, 4а, код 13591623).

Ліквідатором призначено Арбітражного керуючого Ракущинця А. А. (ліцензія АВ № 158243 від 19.09.2006 року, адреса 88000, Закарпатська область, м. Ужгород, вул. Підградська, 59).

Ухвалою господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) від 05.05.2010 року № 42/45Б-2010 порушено справу про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «МАЗ-ТРАНС» (83009, м. Донецьк, вул. Свєтлова, 1а, код ЄДРПОУ 30711276, р/р 26001010192б в ЗАТ «ПроКредитБанк», МФО 320984), введено процедуру розпорядження майном, розпорядником майна боржника призначено арбітражного керуючого Несвіт Людмилу Пилипівну (ліцензія серії АВ № 158237; ідент. 2256708604; адреса: м. Донецьк, вул. М. Маметової, 8/2).

Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів від дня публікації оголошення.

Господарським судом Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) порушено провадження у справі про банкрутство стосовно Приватного підприємства Виробничо-комерційна фірма «Террінформ», 69104, м. Запоріжжя, пр. Леніна, 158-б, ЄДРПОУ 36141373, р/р відсутній (Ухвала від 12.05.2010 р. по справі № 21/144/10).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Пухир Павла Володимировича (ліцензія АВ № 482088 від 22.09.09 р., 69120, м. Запоріжжя, вул. Вороніна, 19/18).

Вимоги кредиторів до боржника приймаються протягом тридцяти днів з моменту опублікування оголошення.

ТОВ "КВ ЦЕНТР" (код ЄДРПОУ 33157511), повідомляє про скасування всіх довіреностей виданих директором Барміною О.А. в період з 06.05.2009 по 26.05.2010 року.

Про зміну тарифу на послугу "Кінопорт" в мережі life:)

ТОВ "Астеліт", що надає послуги рухомого (мобільного) зв'язку під торговою маркою life:), повідомляє про зміну тарифу на 7,00 грн.

Тариф наведено у гривнях з урахуванням ПДВ. Додатково утримується збір до Пенсійного фонду у розмірі 7,5% з вартості послуги без урахування ПДВ .

З 10 червня 2010 року змінюється вартість підписки до послуги "Кінопорт". Вартість підписки на послугу "Кінопорт" (або автоматичного подовження) на 7 днів за номером 5350 або за посиланням wap.lifebox.com.ua/kinoport встановлюється за тарифами наведеними в Таблиці № 1.

Таблиця №1

Вид транзакції	Тариф з ПДВ без ПФ	Тариф без ПДВ та ПФ	ПДВ	ПФ	Тариф з ПДВ та ПФ
Підписка на послугу "Кінопорт", або автоматичне подовження послуги "Кінопорт" на сім днів, що здійснюється за коротким номером 5350 або за посиланням wap.lifebox.com.ua/kinoport	7,00	5,83	1,17	0,44	7,44

Послуга "Кінопорт" надає можливість завантажити відео з найцікавішими моментами з найпопулярніших кінофільмів, а також встановити відомий саундтрек, захоплюючу гру чи красиву заставку з кінофільму на мобільний.

Детальна інформація про тарифи, умови користування послугами, на: www.lifebox.com.ua, 0 800 20 5433 (безкоштовно зі стаціонарних телефонів у межах України), 5433 (безкоштовно у мережі life:)) або у пунктах продажу life:).

Ліцензія НКРЗ АБ №222715 від 17.11.2005 р. ТОВ "Астеліт", 03110, м. Київ, вул. Солом'янська, 11, літера "А"

ПОСИДЕНЬКИ

№ 99 (4849) СЕРЕДА, 2 ЧЕРВНЯ 2010

Сьогодні в Україні переважно хмарно, місцями зливи, грози, град. Вітер південно-західний, північно-західний, 5—12 м/с, місцями пориви 15—20 м/с. Температура повітря вночі від 11 до 19 градусів тепла, удень від 21 до 31 градуса, на заході вночі 5—11, удень 15—24, в Карпатах 8—14 градусів.

ЦЬОГО ДНЯ, 2 ЧЕРВНЯ

1265. Народився італійський поет, класик світової літератури Данте Аліг'єрі. **1935.** Помер письменник з Галичини Андрій Чайковський (повісті «Олюнька», «На уходах», «Віддячився» та ін.). **1946.** В Італії загальнонаціональним референдумом скасовано монархію і встановлено республіканський лад. **1953.** Коронація нинішньої британської королеви Єлизавети II. **1962.** У Києві відкрито пам'ятник Пушкіну. **1979.** Не стало кінорежисера, уродженки Львова Лариси Шепітько.

РОБІТЬ ВИСНОВКИ

Професійний відбиток

Завершуємо список найнебезпечніших професій (початок у «Посиденьках» за 19 травня), які, за визначенням спеціалістів, впливають на психіку і залишають свій відбиток на свідомості особистості.

Лікар

Служба в екстремальних умовах і величезна відповідальність — важке випробування для психіки. Цинізм медиків стає своєрідним захистом від страху і щоденних страждань пацієнтів. Чорний гумор, який лікар може дозволити собі серед колег, автоматично переноситься на друзів і близьких, а це може зачіпати почуття оточуючих. Психологи радять ділитися своїми внутрішніми проблемами з близькими людьми і за межами медустанови робити все, щоб уникнути додаткового стресу: гуляти пішки, читати книги і дивитися комедії та мелодрами.

Психолог

У двох із трьох випадків люди йдуть вчитися на психолога, щоб спробувати розібратися у собі, навчитися розв'язувати власні проблеми. Намагайтеся чітко розділяти професійне і приватне життя. Не сприймайте оточуючих людей як матеріал для дослідження. Зупиняйтеся, тільки-но помічаєте за собою професійний інтерес до співрозмовника. Маніпулювання — неприйнятна річ в особистих стосунках.

Менеджер з продажу

Продавців професія вчить хитрості й спритності. Уміння всучити товар, який не продається, — ціле мистецтво. Ще один недолік — балакучість. Водночас менеджерів з продажу вирізняє надмірна схожа на прискіпливість і необґрунтована підозрілість. Щось купуючи, менеджеру важко звільнитися від думки, що його хочуть ошукати. Оскільки за звички оперувати великою кількістю інформації, готуйтеся до покупки заздалегідь.

Учитель

Учителі і в звичайному житті займаються своєю улюбленою справою — вони вчать. Як правило, у педагогів завищена самооцінка. Щоб позбутися менторства, психологи радять їм частіше приміряти на себе роль учня: цікавитися новим, прислухатися до інших, вчитися... У сім'ї також треба бути мудрішими. Одна справа — зробити зауваження учневі на уроці, а інша — висловити претензії дружині чи чоловікові. Пам'ятайте, що поруч з вами — не лише нерозумні діти, а й дорослі сформовані особистості.

За інформацією УНІАН.

Цих метеликів не треба ловити

Є ІДЕЯ!

Олексій Борисенко з Рівного охоче ділиться своїми напрочуд оригінальними раціоналізаторськими ідеями. Наприклад, колись він пропагував виробництво електроенергії для освітлення під'їздів багатоповерхівок, використовуючи... силу протягів у сміттєпроводах. Знає він, як зробити дачну ділянку щедрою на врожаї.

А ще чоловік захоплюється виготовленням... метеликів. З оргскла. Махаони, бражники та інші метелики — точнісінько такі, як справжні лускокрилі. Але в десятки разів більші. За останні роки Олексій Борисенко виготовив щонайменше триста різноманітних метеликів. Його роботи не раз експонувалися в Рівненському обласному краєзнавчому музеї, на виставках народної творчості. Чимало Олексійових метеликів «розлетілися» по світу — є вони у Чехії, Іспанії, Німеччині, США, Росії.

Олексій Борисенко пишається найбільшими моделями метеликів, зокрема, тією, розмах крил у якої більше метра.

— На кожного метелика витрачаю приблизно три місяці. Така творчість приносить мені задоволення, — розповідає Олексій, стіни квартири якого прикрашені сотнями найрізноманітніших різнокольорових метеликів **(на знімку)**.

Є екземпляри метеликів і в сусідських дітей, які вони отримали в подарунок від майстра.

Віктор ГОМОЛЬ.

Рівне.

Фото автора.

Стук у вікно: уві сні й наяву

КОНКУРС: РОЗПОВІМ ІСТОРІЮ

Мій дідусь Сосонний Олексій Іванович, 1918 року народження, на фронт пішов добровольцем. Незабаром похоронка сповістила, що він загинув у бою за визволення Києва.

Якось уночі мені приснився сон, що дідусь постукав у вікно. Я його побачила, побігла до дверей. На порозі дідусь взяв мене за голову, заплакав — і сльози капали на волосся... Ранком про сон розповіла бабусі. Вона здивувалася: до чого б це?

А за вечерею мама раптом ні з того ні із сього каже: «Поїли все, а раптом хто зайде?» І тут лунає стукіт у вікно. Я підбігаю до вікна й — не уві сні, а наяву — бачу дідуся. Далі все було, як сон: біжу до дверей, ми зустрічаємося, дідусь бере мене руками за голову й плаче...

Як виявилося, дідусь був поранений і контужений, санітарним поїздом його привезли в госпіталь у село Дергачі Харківської області. Коли його підлікували, відпустили на три дні додому (жили ми в селі Яковлівка Сахновщинського району тієї ж області). Потім дідусь виїхав, незабаром надіслав листівку, що везуть їх у Полтаву. І більше від нього — ні звуку...

Тепер я шукаю його могилку. Писала в Полтаву, у Сахновщинський райвійськкомат і в Дергачі. Але марно. А той сон на все життя залишився в пам'яті.

Лідія МЕТИК.

Першотравневий Харківської області.

Сорочка з кропиви

НОВЕ — ЗАБУТЕ СТАРЕ

Нещодавно подруга привезла мені із Франції в подарунок блузку. Милуючись її білосніжно-блискучим кольором, звернула увагу на етикетку про склад тканини, з якої вона пошита, і з подивом прочитала: «100% ramie». Моя паризька обновка була пошита зі звичайної кропиви, правда китайської — білого рамі, або бомерії білосніжної (Boehmeria nivea).

Одразу згадалося українське слово «рам'я». Так називають, наприклад, на Полтавщині, старий, поношений або подертий одяг; лахміття, що походить, мабуть, від слова «рамена» — плечі. Одяг з кропиви — «кропив'яні сорочки», які згадуються в етнографічних джерелах, був одягом бідноти. Єдине, що грубе і трохи кусюче полотно могло мати терапевтичний ефект. У народній медицині биття кропив'яними віниками і досі застосовується для лікування болю в суглобах, при застудах.

Кропив'яними називають по селах великі мішки з грубого волокна, хоч з кропиви в Україні давно уже нічого не тчуть. У нас її, окрім медицини, використовують в основному для приготування страв (борщів, салатів). За свою властивість жалити, обпікати кропива подекуди заміняла купальське багаття, замість вогню молодь стрибала через «гряду» з кропивою — насип землі чи піску, в який встромляли стебла цієї рослини.

За кордоном кропив'яне «рам'я» коштує від сотні до тисячі доларів і користується нині небувалим попитом, бо ця сировина — екологічно чиста, одяг має красивий шовковистий вигляд, тканина — терморегулюючу здатність, що охолоджує влітку та зігріває взимку. Найбільшими виробниками рамі є Китай, Філіппіни, Таїланд, а її імпортерами — Німеччина, Франція, Англія, Японія. Італійські дизайнери розробили спеціальну лінію модного одягу з рамі, а англійські науковці закликають виробляти одяг із звичайної жаливи. За прогнозами, згодом ця невибаглива рослина може витіснити з текстильної промисловості бавовник, вирощування якого потребує багато витрат і через застосування пестицидів для його обробки становить загрозу довкіллю.

Галина БОНДАРЕНКО, етнолог.

Колаж Ольги СТАНАЧИЧ.

ОТАКОЇ!

Заборона на книжки?

Крадіжка з місцевої бібліотеки сталася в одному із сіл Маловисківського району на Кіровоградщині. Її виявила бібліотекарка.

Побачивши розбите вікно, жінка зрозуміла, що там побували непрохані гості, і одразу заявила про це в міліцію. Відбитки пальців свідчили, що в бібліотеці хазяйнувала дитина. Незабаром було встановлено, що зловмисником, який поцупив дві дитячі книжки, виявилася десятирічна місцева жителька. Напевно, в цьому селі дітям забороняється читати, інакше навіщо дитині йти на такий злочин?

Світлана КОСТЕНКО.

Кіровоград.

Посиденьки провела Людмила ОПАНАСЕНКО. (mila@golos.com.ua)

Редактор номера Віталій ЖЕЖЕРА.

Редколегія: Леонід **БРОВЧЕНКО,** Анатолій **ГОРЛОВ,** Сергій **ДЕМСЬКИЙ,** Віталій **ЖЕЖЕРА,** Іван **ІЛЛЯШ,** Світлана **ПИСАРЕНКО,** Віталій **СУДДЯ.**

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

(р) Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775, для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна на 2010 рік: для фізичних осіб — 10,00 грн. та 6,00 грн., для підприємств і організацій — 30,00 грн на місяць.

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 150000.

Друк: ТОВ «Мега-Поліграф», 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел. (044) 581-68-15

Зам. 17044

Макет, верстка — редакція газети «Голос України».

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — **загальний**
reklama@golos.com.ua — **відділ реклами**
let@golos.com.ua — **відділ листів**
foto@golos.com.ua — **відділ ілюстрацій**

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

